

16.2.2022

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

3 – 2022

Kokousaika: 16.2.2022 klo 18.00 – 21.49

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan
asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro.

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

3 – 2022

Mötestid: 16.2.2022 kl 18.00 – 21.49

Mötesplats: Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragnings-
lista i vilka någon har yttrat sig.

16.2.2022

30 §.....	7
Esityslistan asia nro 4	7
TAIVALLAHDEN PERUSKOULUN PERUSPARANNUKSEN ENIMMÄISHINNAN KOROTTAMINEN.....	7
Valtuutettu Petra Malin	7
32 §.....	8
Esityslistan asia nro 6	8
KRISTILLISDEMOKRAATTIEN JA SINISTEN VALTUUSTORYHMÄN RYHMÄALOITE MAKSUTTOMISTA KULTTUURI- JA LIIKUNTAPALVELUISTA KORONAPANDEMIAN JÄLKEEN.....	8
Valtuutettu Mika Ebeling	8
33 §.....	9
Esityslistan asia nro 7	9
VALTUUTETTU SULDAAN SAID AHMEDIN ALOITE ISRAELIN MIEHITYKSEN TUKEMISEN LOPETTAMISEKSI	9
Pormestari Juhana Vartiainen	9
Valtuutettu Minja Koskela	10
Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)	11
Valtuutettu Minja Koskela (vastauspuheenvuoro).....	11
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	12
Valtuutettu Veronika Honkasalo (vastauspuheenvuoro).....	12
Apulaispormestari Daniel Sazonov	13
Valtuutettu Maarit Vierunen	13
Valtuutettu Reetta Vanhanen.....	14
Ledamoten Marcus Rantala.....	15
Valtuutettu Veronika Honkasalo	16
Valtuutettu Otto Meri.....	17
Ledamoten Mia Haglund.....	18
Valtuutettu Atte Kaleva	19
Valtuutettu Nuutti Hyttinen	20
Valtuutettu Mika Ebeling	21
Valtuutettu Dani Niskanen	22
Valtuutettu Minja Koskela	22
Valtuutettu Jenni Pajunen.....	23
Valtuutettu Jussi Halla-aho	24
Valtuutettu Elina Kauppila.....	25
Valtuutettu Pia Kopra.....	26
Valtuutettu Otso Kivekäs	27

16.2.2022

Valtuutettu Pilvi Torsti	27
Valtuutettu Ville Jalovaara	28
Valtuutettu Nina Suomalainen	29
Valtuutettu Mari Rantanen	30
Valtuutettu Mai Kivelä	31
Valtuutettu Ozan Yanar	32
Valtuutettu Erkki Tuomioja	33
Kansliapäällikkö Sami Sarvilinna	33
Valtuutettu Veronika Honkasalo	34
Valtuutettu Atte Kaleva	35
Ledamoten Mia Haglund	36
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki	37
Pormestari Juhana Vartiainen	37
Valtuutettu Tuomas Rantanen	38
Valtuutettu Elisa Gebhard	39
Valtuutettu Ozan Yanar	39
Ledamoten Thomas Wallgren	40
Valtuutettu Minja Koskela	41
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	41
Valtuutettu Mari Holopainen	42
Valtuutettu Teija Makkonen	43
Valtuutettu Marko Kettunen	43
Valtuutettu Veronika Honkasalo	43
Valtuutettu Johanna Nuorteva	44
Valtuutettu Ozan Yanar	45
Valtuutettu Sami Muttilainen	46
Valtuutettu Marko Kettunen	46
Valtuutettu Tuomas Rantanen	47
Valtuutettu Pilvi Torsti	47
Valtuutettu Mika Raatikainen	48
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki	48
34 §	49
Esityslistan asia nro 8	49
VALTUUTETTU VERONIKA HONKASALON ALOITE TUTKIMUS- JA INTERVENTIOHANKKEESTA DEMOKRATIAN EDISTÄMISEKSI HELSINGIN LÄHIÖISSÄ	49
Valtuutettu Veronika Honkasalo	49
Valtuutettu Petra Malin	50
Valtuutettu Sami Muttilainen	50
Valtuutettu Arja Karhuvaara	51
Valtuutettu Veronika Honkasalo	52

16.2.2022

Valtuutettu Atte Harjanne.....	52
Valtuutettu Sami Muttilainen	53
Valtuutettu Petra Malin	54
Valtuutettu Mari Holopainen	54
Ledamoten Thomas Wallgren.....	55
Valtuutettu Hilikka Ahde	56
Valtuutettu Mikael Jungner	56
Valtuutettu Mari Holopainen	57
Valtuutettu Teija Makkonen (vastauspuheenvuoro).....	58
Valtuutettu Sinikka Vepsä	58
 35 §.....	 59
Esityslistan asia nro 9	59
VALTUUTETTU MINJA KOSKELAN ALOITE SUKUPUOLIVAIKUTUSTEN ARVIOINNISTA OSANA KORONAN JÄLKEISTÄ JÄLLEENRAKENNUSTA	59
 Valtuutettu Minja Koskela	 59
Ledamoten Silja Borgarsdóttir Sandelin.....	60
 36 §.....	 61
Esityslistan asia nro 10	61
VALTUUTETTU JAPE LOVÉNIN ALOITE RASTILAN LEIRINTÄALUEEN TOIMINTAEDELLYTYSTEN TURVAAMISESTA.....	61
 Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	 61
Valtuutettu Ville Jalovaara	61
Valtuutettu Maarit Vierunen	62
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki	63
Valtuutettu Nuutti Hyttinen	64
Valtuutettu Johanna Sydänmaa	64
Valtuutettu Sinikka Vepsä	65
Valtuutettu Ville Jalovaara	65
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki	65
Valtuutettu Laura Korpinen (vastauspuheenvuoro)	66
Valtuutettu Hilikka Ahde	66
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	67
Valtuutettu Mika Raatikainen	67
Valtuutettu Nina Suomalainen	68
Valtuutettu Anna Karhumaa.....	68
 37 §.....	 69
Esityslistan asia nro 11	69

16.2.2022

VALTUUTETTU AMANDA PASASEN ALOITE HELSINGISTÄ EUROOPAN LINTUPÄÄKAUPUNKI	69
Valtuutettu Amanda Pasanen	69
Valtuutettu Elina Kauppila	70
40 §	70
Esityslistan asia nro 14	70
VALTUUTETTU KATJU ARON ALOITE MAKSUTTOMIEN YHTEISTYÖSKENTELYTILOJEN TARJOAMISESTA KAUPUNKILAISTEN KÄYTTÖÖN	70
Valtuutettu Sami Muttilainen	70
42 §	71
Esityslistan asia nro 16	71
VALTUUTETTUIJEN PIA PAKARISEN JA PETRA MALININ ALOITTEET SÄHKÖPOTKULAUTOJEN ENIMMÄISNOPEUDEN KÄYTTÖÖNOTOSTA JA LIIKENNETURVALLISUUDEN PARANTAMISESTA	71
Valtuutettu Petra Malin	71
Valtuutettu Pia Pakarinen	71
Valtuutettu Maaret Castrén	72
Valtuutettu Ville Jalovaara	72
Valtuutettu Sami Muttilainen (vastauspuheenvuoro)	73
Valtuutettu Timo Harakka	73
Valtuutettu Otso Kivekäs	74
Apulaispormestari Anni Sinnemäki	74
Valtuutettu Mikael Jungner	75
Valtuutettu Marko Kettunen	75
Valtuutettu Sinikka Vepsä	76
Valtuutettu Otso Kivekäs	77
Valtuutettu Teija Makkonen	77
Valtuutettu Johanna Nuorteva	78
Valtuutettu Tuomas Tuomi-Nikula	78
43 §	79
Esityslistan asia nro 17	79
VALTUUTETTU OTTO MEREN ALOITE KANTAKAUPUNGIN 24 H - PYSÄKÖINTIPAikkojen muuttamisesta maksullisiksi	79
Valtuutettu Otto Meri	79
46 §	80

16.2.2022

Esityslistan asia nro 20	80
VALTUUTETTU MINJA KOSKELAN ALOITE LÄHETEKÄYTÄNTÖJEN SUJUVOITTAMISESTA NUORISOPSYKIATRISEEN ARVIOON PÄÄSEMISEKSI	80
Valtuutettu Minja Koskela	80
Valtuutettu Titta Hiltunen	81
Valtuutettu Minja Koskela	82
Ledamoten Thomas Wallgren.....	83
47 §.....	84
Esityslistan asia nro 21	84
VALTUUTETTU MIRITA SAXBERGIN ALOITE KUPLAHALLISTA LAAJASALON LIIKUNTAPUISTOON	84
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki	84
48 §.....	85
Esityslistan asia nro 22	85
VALTUUTETTU ALVIINA ALAMETSÄN ALOITE SATEENKAARITIE PERUSTAMISESTA	85
Valtuutettu Laura Korpinen	85
Valtuutettu Mika Ebeling	85
Valtuutettu Jussi Halla-aho	86
Valtuutettu Tuomas Rantanen	86

16.2.2022

30 §

Esityslistan asia nro 4

TAIVALLAHDEN PERUSKOULUN PERUSPARANNUKSEN ENIMMÄISHINNAN KOROTTAMINEN

Valtuutettu Petra Malin

Kiitos puheenjohtaja.

Tässä ollaan taas kerran siinä tilanteessa, että on pakko korjata. On pitkään ollut korjaamatta ja pakko korjata. On kallis hanke tulossa. Eri-tyisesti tästä hankkeesta meillä kasvatus- ja koulutuslautakunnassa oli puhe, että olisi toimialalla ollut toivetta, että tässä olisi huolellisemmin jo aiemmassa vaiheessa arvioitu kustannuksia. Täällä on esimerkiksi tällainen putkiosuus, joka vaan oli unohtunut arvioida siinä vaiheessa, kun alun perin oli tehty kustannusarviota. On tosi tärkeätä, kun tehdään näitä arvioita, että ne tehdään huolellisesti, että ei tule yllätyksiä myöhemmässä vaiheessa.

Tietenkin missä tahansa vaiheessa ne tiedot tuleekin, niin ainahan näissä ongelma on tosiaan se, että kun tehdään kalliita korjauksia, niin on aina riski, että ne näkyvät vuokrissa ja samaan aikaan vähentävät opetukseen käytettävää rahaa. On tosi tärkeätä, että meidän vuokramalliasiaa saadaan eteenpäin, että näin ei enää käy.

Toinen asia meillä oli lautakunnassa eilen näiden uusien hankkeiden vuokrasta. On esitetty, että niissä on tämä 4 000 euron neliötoive, että ei enää sen kalliimpaa tulisi. Musta olisi todella tärkeätä, että me valtuustotasollakin mietittäisiin semmoinen kysymys, mikä tuli esiin Pasilan peruskoulun osalta, että kaavoituksessa meillä saattaa jo käydä sellaisia asioita, että myöhemmässä vaiheessa ei olekaan enää mahdollista tehdä mitään. Että välttämättä saadaan aika kallis hanke, jos tontti on esimerkiksi niin pieni, että joudutaan tekemään kansipiha. Toivoisin, että me täällä valtuustossa voitaisiin aloittaa keskustelu siitä, miten me ihan kaavoitustasolla mietittäisiin sitä, että ei tehdä liian kalliita hankkeita.

Kiitos.

16.2.2022

32 §

Esityslistan asia nro 6

KRISTILLISDEMOKRAATTIEN JA SINISTEN VALTUUSTORYHMÄN RYHMÄALOITE MAK- SUTTOMISTA KULTTUURI- JA LIIKUNTAPALVELUISTA KORONAPANDEMIAN JÄLKEEN

Valtuutettu Mika Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kaupunginvaltuutetut.

Kiitän kaupunginhallitusta sinänsä selkeästä aloitevastauksesta, jossa kuitenkin on mielestäni kaksi puutetta, joihin haluan puuttua. Ensiksikin vastauksessa ei tunnuta ymmärtävän sitä, että aloitteen tavoite on merkittävästi isompi kuin kulttuuri- ja liikuntapalveluiden elvyttäminen. Aloitteen omin sanoin ”tavoitteena olisi saada elämä viriämään kaupungissa täyteen liekkiinsä”. Tavoite on siis elämän palauttaminen koko kaupunkiin. Toki kulttuuri- ja liikuntapalveluiden löytäminen jälleen on merkittävä osa tätä kaikkea.

Toiseksi vastauksessa ei tunnuta otettavan huomioon sitä, että aloitteessa nimenomaan todetaan: ”Mukaan tulee ottaa myös muut kuin kaupungin omat kulttuuri- ja liikuntatoimijat, joilta kaupunki ostaisi palveluita kuntalaisia varten kiitoskuukauden ajaksi.” Tuntuu, että vastauksessa tätä aloitteen olennaista osaa ei ole otettu lainkaan huomioon, kun esityslistan viides kappale väittää: ”Useiden kulttuuri- ja tapahtuma-alan toimijoiden taloudelliset edellytykset ovat jo lähtökohtaisesti kaupunkia heikommalla tasolla. Maksuttomien palvelujen tarjoaminen vaikeuttaisi niiden tilannetta entisestään. Jos kaupunki poistaisi pääsymaksut omista palveluistaan, on oletettavaa, että yleisö hakeutuisi ennemmin niihin kuin yksityisten palvelijoiden maksullisiin palveluihin.”

Valitettavasti koronan aaltoileva luonne ja se, ettei se päättynyt edes rokote kattavuuden nousemiseen, ei kuitenkaan vaikuta antavan mahdollisuutta sellaiseen yhteiseen koronan hyvästelyyn kuin olisimme toivoneet. Silloin kun tämä aloite jätettiin, oli odotettavissa, että rokote kattavuus tulisi pysäyttämään koronan, mutta näin ei valitettavasti ole käynyt.

Kiitos.

16.2.2022

33 §

Esityslistan asia nro 7

VALTUUTETTU SULDAAN SAID AHMEDIN ALOITE ISRAELIN MIEHITYKSEN TUKEMISEN LOPETTAMISEKSI

Pormestari Juhana Vartiainen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Käsiteltävässä aloitevastauksessa on keskeistä, ovatko aloitteessa ehdotetut toimenpiteet voimassaolevan lainsäädännön mukaisia. Voiko kaupunki niitä toteuttaa omissa pienhankinnoissaan. Kuuluvatko toimenpiteet kunnan toimivaltaan. Olisivatko ne yhdenvertaisia ja johdonmukaisia. Lisäksi keskeistä on, olisiko toimenpiteitä mahdollista toteuttaa käytännössä.

Kaupunginhallituksen käsittelemässä pohjaesityksessä viesti oli selvä. Aloitteen mukaiset toimenpiteet eivät olisi hankintalainsäädännön mukaisia, eivätkä ne myöskään soveltuisi toteutettaviksi kaupungin pienhankinnoissa. Ja koska aloite sisältää kannanoton vieraan valtion toimintaan ja koska siinä ehdotetaan sanktioluonteisia toimia, eivät toimenpiteet myöskään kuulu kunnan toimialaan. Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan muuttaa viranhaltijavalmistelussa laadittua vastausta. Vastauksen johtopäätös on edelleen se, että näistä syistä aloitteessa esitetyille toimenpiteille ei ole oikeudellisia edellytyksiä. Tämä on hyvä tiedostaa. Kaupunginhallituksen esitys nykymuodossaan toteaa, että Helsinki ei ryhdy toteuttamaan aloitteessa esitettyjä toimia.

Pohjaesitykseen tehtiin kaupunginhallituksessa kuitenkin kaksi muutosta, jotka ovat nähdäkseni ongelmallisia kolmesta näkökulmasta. Ensinnäkin kaupungin hankintastrategiaa koskeva muutettu kohta sisältää virheellisen tulkinnan. Hankintastrategia ei suoraan linjaa hankintojen tarjoajia koskevista soveltuvuusvaatimuksista vastaehdotuksessa kuvattulla tavalla.

Toiseksi kaupunginhallituksessa hyväksytyt vastaehdotukset johtaisivat tilanteeseen, jossa kaupunki alkaisi laatia riskianalyysyjä erityisesti alle 60 000 euron pienhankinnoista. Ei kuitenkaan ole mitään järkeviä perusteita sille, että mahdollinen riskianalyysi pitäisi kohdistaa

16.2.2022

nimenomaan pienhankintoihin. Tämä johtaisi auditointikompetenssin ja resurssien merkittävään ja epäolennaiseen kasvattamiseen.

Kolmanneksi ja tärkeimpänä, arvoisa puhemies.

Ensisijaisesti on kyse siitä, että kunnalla ei ole lain mukaan mahdollisuutta ottaa kantaa vieraiden valtioiden välisiin tai vieraiden valtioiden sisällä vallitseviin konflikteihin. Jo kytköksen toteaminen kansainvälisen oikeuden vakaviin rikkomuksiin edellyttäisi ulkopoliittista kannanottoa, joka ei kuulu kunnan toimialaan. Vaikka aloitevastauksessa ei ole tätä näkökulmaa erikseen korostettu, olisi lisäksi käytännössä mahdotonta tunnistaa sellaisia hankintoja, joiden tuottamisella voi olla kytkös kansainvälisen oikeuden rikkomuksiin. Tämä vaatisi jonkinlaisen mittavan valvontaorganisaation tai valvontapalvelun rakentamista. Ainoa tapa toteuttaa kaupunginhallituksessa hyväksytyn vastaehdotuksen mukaista kirjausta olisi laittaa yrityksiä mustalle listalle sen mukaan, tulkitsemme niillä olevan mainittuja kytköksiä. Ajatuskin tällaisesta toimintatavasta ei ole mielekäs.

On tärkeää muistaa, että kaupungin viranhaltijat tekevät hankintapäätöksiä virkavastuulla, ja kun päätöksiä tehdään, tulee niissä luonnollisesti noudattaa voimassa olevaa lakia. Nähdäkseni virkakuntaa yritetään nyt asettaa vaikeaan asemaan, jossa se joutuisi ristiriitaiseen tilanteeseen yrittäessään tasapainoilla poliittisten pyrkimysten ja sitovan lainsäädännön välillä.

Arvoisa puheenjohtaja.

Haluan lopuksi painottaa, että kun viranhaltijoiden valmisteleva lausuntovastaus muuttui kaupunginhallituksen käsittelyssä, jätti asian esitellyt kansliapäällikkö Sami Sarvilinna päätökseen eriävän mielipiteen yhdessä seitsemän pohjaehdotuksen puolesta äänestäneen kaupunginhallituksen jäsenen kanssa. Tietääkseni tämä oli ensimmäinen kerta, kun kansliapäällikkö viiden vuoden esittelijänurallaan käytti mahdollisuuttaan jättää esittelemästään asiasta tehtyyn päätökseen eriävä mielipide.

Kiitos.

Valtuutettu Minja Koskela

Kiitos, puheenjohtaja.

16.2.2022

Pormestari viittasi puheenvuorossaan hankintalakiin, ja hankintalakiahan tässä ei ohiteta myöskään niissä muutetuissa kohdissa, jotka kaupunginhallituksessa hyväksyttiin. Pormestari viittasi myös siihen, että kirjaus alle 60 000 euron hankinnoista on erikoinen. Selitän vielä, että kirjaus on tehty siksi, että tämä 60 euron rajaaminen pienhankintoihin liittyy juuri hankintalakiin, koska siinä on kyse hankintalain kynnysarvosta eli siitä, että hankintalaki ei koske kynnysarvon alittavia hankintoja. Siksi se on tähän kirjattu.

Alkuperäisessä tulkinnassa oli tosiaan kyse siitä, että tässä olisi ulkopoliittisesta kannanotosta kyse. Mutta perustuslaki ja tarkemmin perustuslain pykälä 22 linjaa, että julkisen vallan on toteutettava ja edistettävä ihmisoikeuksia. Tämä koskee myös kuntia.

Sanon vielä sen, että se, että Helsinki päättää olla tekemättä hankintoja, ei tietenkään ole yhtään enempää kannan ottamista kuin hankintojen tekeminen, joka sinänsä on aktiivista toimintaa.

Kiitos.

Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Pidän varsin erikoisena valtuutettu Koskelan näkemystä siitä, että perustuslain 22 pykälä menisi vakiintuneen oikeuskäytännön ohi. On katsottu, ettei kansainvälispoliittisten kannanottojen ja ulkopoliitiikan harjoittaminen kuulu kuntien toimialaan, niin tämä on valitettavaa perusoikeuksilla argumentaatiota, mitä on jo pitkään harrastettu, mikä johtaa politiikan oikeudellistumiseen tavalla, joka on hyvin vierasta. Eli tässä tapauksessa vahvaan oikeuskäytäntöön, vakiintuneeseen linjaan aletaan väittää, että se kumoutuu sen takia, että perustuslain 22 pykälä, mikä velvoittaa julkista valtaa edistämään perus- ja ihmisoikeuksia, kun sitä voidaan kaikkialle tavallaan liimata päälle ja leikata. Tämä vaan on sitä argumentaatiota, jota en toivo, että missään määrin yleistyisi politiikassa tämän enempää. Tämäkin on jo aika paljon liikaa.

Valtuutettu Minja Koskela (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

16.2.2022

Nyt tekee vaan mieli vastata Merelle, vaikka juuri äsken totesitte, että olisi syytä vastata alkuperäiseen puheenvuoroon. Ehkä sen verran totean tässä, että enhän minä yritä väittää, että joku kumoaa jonkun, vaan puhua siitä, että on erilaisia lain tulkintoja. Näinhän se tosiaan on ja tosiasiallisesti myöskin on. Siitä voidaan toki käydä keskustelua, mutta kyllä tämä minun nähdäkseni myös on periaatteellinen kysymys. Kyllä meidän pitää pystyä käymään keskustelua niistä periaatteista, joilla Helsingin kaupunki tekee omia hankintojaan. Siitä minä olen täällä tänään keskustelemassa.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Vastaan puheenvuoroon valtuutettuna. Totean, että nähdäkseni tässä on erilaisia arvioita lain tulkinnasta. Siitä olen samaa mieltä valtuutettu Meren kanssa, että meidän ei pitäisi oikeudellistaa poliittista keskustelua liian paljon. On mielenkiintoista kuulla, että nimenomaan valtuutettu Meri on sitä mieltä, että tämä oikeustaminen pitää vähentää, ja olen siitä samaa mieltä.

Tässähän on kysymys siitä, missä määrin ihmisoikeuksia huomioidaan kaikissa kaupungin hankinnoissa. Koskee ne sitten palestiinalaisia tai vaikkapa uiguureja, monia muita alueita, joissa ihmisoikeuksia tai kansainvälistä sopimusta loukataan. Vaikkapa Krimin laitton haltuunotto. Eli pysytään tässä asiassa, haluammeko painottaa ihmisoikeuksia hankinnassa. Jätetään tämä juridinen keskustelu vähemmälle.

Kiitos, apulaispormestari Arhinmäki. Vastauspuheenvuoro valtuutettu Honkasalo.

Valtuutettu Veronika Honkasalo (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Oikeastaan tällainen työjärjestyskysymys. Kun me valtuutetut saamme käyttää vain kaksi minuuttia puheenvuoroa, ja käsittääkseni Vartiainen käytti puheenvuoron valtuutetun ominaisuudessa, mutta silti hyödynsi pönttöpuheenvuoromahdollisuutta eli neljän minuutin mahdollisuutta. Hän ei kuitenkaan esitellyt kh:n enemmistön kantaa eli ei ollut pormestarin ominaisuudessa. Mun mielestä olisi tärkeätä, että me oltaisiin yhdenvertaisessa asemassa suhteessa siihen, kuinka pitkään me

16.2.2022

saadaan puhua ja mistä me saadaan puhua. Tässä on tilanne jatkuvasti näissä kokouksissa se, että apulaispormestarit myös hyödyntää, ei kaikki mutta valtaosa, sitä mahdollisuutta, että voivat käyttää pidempiä puheenvuoroja pönttöpuheenvuoroina.

Kiitos.

Apulaispormestari Daniel Sazonov

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja.

Varmasti tätä keskustelua on syytä käydä. Muistaakseni edellisissä kokouksissa on todettu, että periaatteessa apulaispormestarit voisivat apulaispormestarin ominaisuudessa, pormestari toki pormestarin ominaisuudessa, käyttää myös pidempiä puheenvuoroja muutenkin. Mutta olemme apulaispormestarijoukolla minusta ihan hyvän tavan löytäneet tähän, missä käymme tällaista esimerkiksi nopeaa debattia ilman sitä, ja sitten vastaamme toimialamme puolesta välillä pidemmin, kun valtuutetuilla on kysymyksiä.

On hyvä muistaa, että pormestari on kuitenkin samaan aikaan sekä kaupunginhallituksen puheenjohtaja että virkaorganisaation ykkösjohtaja, ja sillä tavalla vielä tämän ulottuvuuden huomioiminen on tärkeää. Minusta vähän erikoinen valtuutettu Honkasalon edellinen lähestyminen tätä asiaa kohtaan. Jos tämä on se taso, millä tätäkin keskustelua halutaan käydä, niin voidaan toki jatkaa. Mutta oli pakko oikoa tätä metatason keskustelua.

Valtuutettu Maarit Vierunen

Kiitos, arvon puheenjohtaja. Arvon valtuutetut.

En usko, että tällaisia tilanteita, jossa me nyt ollaan, on kovin usein täällä kaupunginvaltuustossa. Kaupunginvaltuusto ja -hallitus ovat poliittisia elimiä, jotka voivat ottaa kantaa laajasti politiikkaan. Kuntapolitiikassa tällä kannanotto-oikeudella on kuitenkin rajat. Ulkopoliittisia kannanottoja ei vakiintuneesti sallita.

Nyt meillä on käsittelyssä aloitevastaus, johon on kaupunginhallituksen käsittelyssä lisätty sisälle ulkopoliittinen kannanotto. Asian poikkeuksellisuutta korostaa se, että aloitevastauksen kaupunginhallituksessa esitelty virkamies, kansliapäällikkö Sarvilinna, on joutunut jättämään

16.2.2022

kaupunginhallituksen päätöksestä eriävän mielipiteen. Eriävän mielipiteen jättäminen asiaan, joka kuuluu normaalisti poliittiseen harkintaan, on todella suuri kynnys. Nyt siis on syytä pysähtyä ja pohtia tarkoin, onko kaupunginvaltuuston päätös kestäväällä pohjalla.

Arvoisat valtuutetut.

On tiettyjä rajoja, joista meidän olisi hyvä pitää yhteisesti kiinni – poliittisista näkökohdista riippumatta. Näistä yksi on lain noudattaminen, ja toinen on se, että emme aseta virkakuntaa asemaan, jossa virkavastuulla päätöksiä tekevät hankintavastaavat joutuvat harkitsemaan lain kirjaimen ja sen kanssa ristiriidassa olevan poliittisen tahtotilan välillä. Aloitevastauksen hankintalain tulkintaa lain kirjaimesta poispäin ohjaavat kirjaukset olisivat erittäin vaikeita virkakunnalle, joka on velvoitettu toimimaan tarkoin lain rajoissa. Kaupunginvaltuustoon kuuluu politiikka ja kaupunginvaltuustoon kuuluu erimielisyydet. Se on selvää. Nyt me emme keskustele siitä, mitä mieltä kukin on poliittisesti. Päätöksenteon täytyy politiikassa lopulta nojata yhteisiin sääntöihin. Suomessa ulkopoliittikan johtaminen kuuluu tasavallan presidentille yhteistoiminnassa valtioneuvoston kanssa. Helsingin kaupunginvaltuustossa meidän tulee jo lain nojalla keskittyä siihen, mikä koskettaa läheisesti helsinkiläisiä.

Tässä vaiheessa ainoa käytettävissä oleva toimenpide sen varmistamiseksi, että pysymme kunnan lain säätämän toimialan sisällä, on esittää aloitteen palauttamista valmisteluun. Kokoomuksen ryhmä esittääkin aloitteen palauttamista valmisteluun seuraavasti: Aloite palautetaan valmisteluun niin, että aloitteessa esitettyihin tai kaupunginhallituksen vastauksessaan esittämiin toimenpiteisiin ei ryhdytä. Sekä aloitteen alkuperäistä sisältöä että kaupunginhallituksen esitystä on pidettävä ulkopoliittisen kannan ottamisena ja siten toimenpiteenä, joka ei kuulu kunnan toimialaan.

Toivottavasti pystymme toimimaan vastuullisesti tämän aloitteen osalta.

Kiitos.

Valtuutettu Reetta Vanhanen

Kiitos, puheenjohtaja ja hyvä valtuusto.

Tässä aloitteessa on kyse äärimmäisen monimutkaisesta ihmisoikeuksia käsittelevästä asiasta. Hankintojen eettisyyttä ihmisoikeusnäkökulmasta tulisi käsitellä kokonaisuutena. Yhdellä aloitteella yhdestä

16.2.2022

kriisialueesta lopputulos ei ole kokonaisvaltainen. Ongelmien mitta-luokka maailmalla on erittäin suuri, kuten hyvin tiedämme.

Tietyissä viestintäulostuloissa tätä aloitetta koskien on myös annettu hieman harhaanjohtavasti ymmärtää, että aloite olisi niin sanotusti mennyt läpi alkuperäisessä muodossaan. Mutta se ei anna tarkkaa ku-vaa tilanteesta tai kaupunginhallituksen päätöksenteosta. Hankintalaki asettaa kunnille paljon rajoituksia, eikä kaupunginhallituksessa myös-kään tehty hankintalain kanssa ristiriitaisia esityksiä, kuten Minja Kos-kela aiemmin mainitsi. Tähän kokonaisuuteen vaikutetaan eduskun-nassa.

Kannatimme vihreissä kaupunginhallituksessa maltillisia vasemmistolii-ton esityksiä, joissa viitataan kaupungin omaan hankintastrategiaan ja sitoumuksiin ennakoida sosiaalisen vastuun riskejä. Esityksessä kirjat-tiin lisäksi näin: "Kaupunginhallitus painottaa, että Helsinki arvioi han-kintastrategian riskianalyysin mukaisesti tavara- ja palveluhankintojaan myös jatkossa." Arviointia tehdään siis oman hankintastrategian puit-teissa eettisyysperustein, enkä pidä tätä aloitevastausta ulkopoliittisena kannanottona.

Ledamoten Marcus Rantala

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Käsittelyssä olevan aloitteen motiivi ja tarkoitus on varmasti hyvä. Me tiedämme hyvin, miten vaikea tilanne on koko Lähi-idässä. Haluan us-koa, että aloitteen tekijöitä motivoi nimenomaan halu vaikuttaa tähän asiaan. Tästä asiasta emme saa erimielisyyttä aikaan. Pelkään kuiten-kin pahoin, että tässä aloitteessa valittu tapa ajaa sopua ei ole sen pa-remmin tehokas kuin muutenkaan hyvin harkittu. Se on monella tapaa ennen muuta symbolinen ja saattaa myös kääntyä tarkoitustaan vas-taan.

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä on lähtökohtaisesti juridinen kysymys, mikä kansliapäällikön esi-tyksessä ja lisäselvityksissä kaupunginhallitukselle selvästi alleviivattiin. Tällä määrätään, mitä virkavastuulla työskentelevät virkahenkilöt voivat tehdä nykylainsäädännön ja hankintastrategian puitteissa, niin kuin por-mestari hyvin avasi. Aloitteen otsikossaan esittämä näkemys siitä, että Helsinki tukisi Israelin miehitystä, ei ole millään tavalla perusteltu. Hel-sinki on päinvastoin esimerkki kaupungista, jossa eri väestöryhmät

16.2.2022

tulevat hyvin toimeen toistensa kanssa, joka ei ole ottanut ulkopoliittisia kantoja, koska se ei sen tehtäviin kuulu, ja joka on nimenä maailman-kuuluu nimenomaan yhteisymmärryksen rakentamisesta.

Suureksi ongelmaksi nousee myös rajanveto-ongelma. Palestiinalaiset koskevat kiistatta sortoa. Toisaalta lukuisat tavalliset israelilaiset joutuvat elämään raketti-iskujen pelossa ja Israel on alueen ainoa demokratia. Mihin vedetään raja? Miten muut konfliktialueet? Entä Kiina ja uiguurit? Venäjän sotapolitiikka ja uhkailu Ukrainan suvereniteettia kohtaan? Jos aloitteessa puhuttaisiin yleisesti ihmisoikeuksista ja kansainvälisestä vastuusta julkisessa hankintapolitiikassa, tilanne ja keskustelu olisi mielekkäämpi. Nyt valitettavasti yksi maa on nostettu silmätikuksi.

Oikea paikka vaikuttaa tämänkaltaisiin asioihin on lainsäädäntö. Suomi tarvitsee yritys vastuulakia, josta on kirjaukset myös hallitusohjelmassa. Tarvitaan, niin kuin valtuutettu Vanhanen totesi, kokonaisvaltaista suhtautumista ja eri konfliktien tasa-arvoista arviointia. Siksi kannatan palautusta.

Valtuutettu Veronika Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja.

Niin kuin tässä keskustelussa on tuotu esille, kaupunginhallituksen pohja on varsin maltillinen, niin kuin Reetta Vanhanenkin toi esille. Tässä ei ole kyse ulkopoliitikasta. Tässä on kyse ihmisoikeuksista. Tässä on kyse siitä, edistääkö Helsinki oman hankintastrategian mukaisesti ihmisoikeuksia myös hankinnoissa. Tässä on kyse siitä, onko Helsinki mukana hankintojen kautta edistämässä ihmisoikeusrikkomuksia vai ei.

Näen itse ihmisoikeuksien edistämisen niin, että sitä tehdään kunnan tasolla, sitä tehdään järjestöjen kautta kansalaisyhteiskunnassa, sitä tehdään valtion tasolla. Ei ole niin, että nämä sulkisi toisiaan pois. Aivan sama argumentti kuultiin silloin kun paperittomien välttämättömistä palveluista puhuttiin täällä 2017. Sanottiin, että tätä ei voi täällä tehdä. Se pitää ratkaista valtion tasolla. En näe valtavan dramaattisena tätä kaupunginhallituksen pohjaa. Ihmettelen vähän sitä, mikä arvovalta tähän pistetään kaiken kaikkeaan peliin, jotta tämä saadaan saataisiin torpattua.

Mitä tulee tähän yksittäiseen asiaan, joka aloitteessa mainitaan, niin on hyvä muistaa, että palestiinalaiset kärsii modernin historian pisimpään

16.2.2022

jatkuneesta miehityksestä ja Israelin kansainvälistä oikeutta systemaattisesti rikkovasta politiikasta ja ihmisoikeusloukkauksista. Tämän on todennut lukuisat arvovaltaiset ihmisoikeusjärjestöt, ja viimeisin niistä oli kansainvälinen Amnesty. Tuntuu, että kansalaisjärjestöt on tässä työssä paljon pidemmällä kuin yksittäiset valtiot. Mutta tämä ei pois-sulje sitä, etteikö ihmisoikeusloukkauksia huomioitaisi myös muilla miehityksillä alueilla. Kyse on ihmisoikeuksista universaalisti.

Kiitos.

Valtuutettu Otto Meri

Kiitos, puheenjohtaja.

Vasemmistoliiton ajatukselliset kuperkeikat, mitä tässä on tapahtunut. Ensin siellä juhlitaan aloitteen läpimenoa. Nyt Honkasalo aloittaa puheenvuoronsa toteamalla, ettei aloitteella ja vastauksella ole mitään tekemistä tämän aloitteen kanssa. Kuitenkin päättää puheenvuorossa sitten, että hän pitää minuutin ripityksen Palestiinan ja Israelin välisestä suhteesta. Päättää sen, että tämä kyllä liittyy siihen, mutta tämä liittyy myös kaikkeen muuhun. Oon täysin jotenkin pihalla. Mutta en ehkä oo tarpeeksi fiksu näitä vasemmistoliiton argumentteja ymmärtämään.

Sen kuitenkin koen jossain määrin ymmärtäväni, että kunnan toimialaan ei kuulu ulkopoliittisten kannanottojen tekeminen. Sitä on varsin järkevästi perusteltu sillä, että ulkopoliittikan harjoittaminen kuuluu tasavallan presidentille, joka tekee sitä yhteistyössä valtioneuvoston kanssa. Kunnanvaltuustojen toimikenttään kuuluu kunnan asukkaiden parhaan edistäminen eikä ulkopoliittisten kannanottojen tekeminen.

Kyllähän tässä on kyse eräänlaisista talouspakotteista, jotka kohdistuisi tiettyihin yrityksiin. Talouspakotteet on mitä suurimmassa määrin ulkopoliittisia välineitä, joita tälläkin hetkellä harkitaan Venäjän toimia kohtaan. Katson, että tässä on kyse ulkopoliittisesta kannanotosta, mikä ei kuulu kunnan toimialaan. Laillisuushenkilönä olen sitä mieltä, että meidän on tarkka siitä, että me toimitaan yhteisten prosessisääntöjen puitteissa ja niiden prosessisääntöjen puitteissa otetaan substanssiin kantaa.

Sitten kun mennään sen prosessin ulkopuolelle, tässä tapauksessa toimialan ulkopuolelle, en halua ottaa tähän varsinaiseen asiaan mitään kantaa, koska se ei omaa tehtävääni kuuluu. Oon tullut tänne edistämään helsinkiläisten etua. Tässä mun mielestä on, niin kuin Maarit

16.2.2022

Vierunen totesi hyvin, pysytään niissä yhteisissä pelisäännöissä eikä mennä niiden ulkopuolelle. Kannatan lämpimästi palautusta.

Ledamoten Mia Haglund

Tack ska du ha, ordförande.

Kuusi vuotta sitten vietin kolme kuukautta ihmisoikeustarkkailijana Hebronin kaupungissa, joka sijaitsee Länsirannalla Palestiinassa. Mä toivon, että myös valtuutettu Meri jaksaa nyt kuunnella minuutin siitä, minäläinen kokemus se oli.

Tehtäviini kuului seurata joka aamu, että Cordoban alakoulun lapset ja opettajat pääsivät kulkemaan kouluun, joka sijaitsi palestiinalaisen kaupungin sisälle laittomasti perustetun israelilaisen siirtokunnan vieressä. Ihmisoikeustarkkailijat eivät voi estää häirintää tai ihmisoikeusrikkomuksia, mutta minun tekemäni päivittäiset raportit, joissa dokumentoin lasten oikeuksia rikkovia, koulunkäyntiä vaikeuttavia tapahtumia, kuten koulun lähelle pystytettäviä liikuntaesteitä, ympäristössä tapahtuvia uhkailuja ja kyynelkaasun käyttöä, menivät YK:n ja muiden kansainvälisten järjestöjen käyttöön.

Ihmisoikeustarkkailijana toimiessani, siitä kertoessani ja sen perusteella toimenpidesuosituksia tehneenä en ole tehnyt ulkopoliittisia kannanottoja, vaan edistänyt ihmisoikeuksien toteutumista. Eri organisaatioiden vuosikausia kestäneen paikan päällä tapahtuvan tarkkailun ansiosta ihmisoikeusjärjestö Amnesty on viimeisin järjestöjen joukossa, joka on vetänyt johtopäätöksen, että Israel ylläpitää palestiinalaisia systemaattisesti sortavaa apartheid-järjestelmää.

Hyvät valtuutetut.

En usko, että tässä salissa hirveän moni kyseenalaistaa Amnestyn ja lukuisten muiden järjestöjen, asiantuntijoiden ja tutkijoiden kantaa. Israelin miehityksen ovat tuominneet YK:n turvallisuusneuvosto, YK:n yleiskokous, EU ja Haagin kansainvälinen tuomioistuin. Käsittelyssä olevassa aloitteessa on kyse siitä, voiko kaupunki rajoittaa hankinnoilla tapahtuvaa tukea Israelin valtion harjoittamaa kansainvälisen lain vastaista siirtokuntatoimintaa.

Käsittelyssä olevassa aloitevastauksessa on oikeastaan kyse siitä, että me vahvistetaan kaupungin hankintastrategialinjaa. Kiinnitämme erityistä huomiota työ- ja ihmisoikeuksien noudattamiseen

16.2.2022

hankinnoissamme. Huolehdimme siitä, että harkintamme johtavat yhteistyöhön luotettavien ja lainsäädännön velvoitteet täyttävien sopimus-kumppanien kanssa. Pohjaesitys on muotoiltu niin, että se ei ole ristiriidassa hankintalain kanssa eikä se ole ulkopoliittinen kannanotto. En kannata palautusta.

Valtuutettu Atte Kaleva

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Mun täytyy sanoa, että mä vähän ihmettelen vasemmistoliiton valtuutettujen kannanottoja. Tässäkin salissa valtuutettu Honkasalo on monesti korostanut sitä, miten hän vihaa sitä, että singuloidaan yksi toimija ja kohdistetaan häneen tai siihen toimia. Nyt kuitenkin sitä juuri tässä ollaan tekemässä. Tässä taitaa näkyä se kaksoisstandardi, mikä täällä ei valitettavasti ole ihan täysin vierasta ollut aikaisemminkin.

Mä ihmettelen myös sitä, että valtuutettu Said Ahmed teki tämän aloitteen tässä salissa ja nyt valtuutettu Honkasalo muun muassa tässä salissa sitä kannattaa. Tämähän on eduskunnan heiniä, tällainen ulkopoliittinen asia. Hankintalain muuttaminen, se voidaan tehdä eduskunnassa. Ei sitä voida tehdä Helsingin kaupunginvaltuuston salissa. Ulkopoliittiset kannanotot, ne on eduskunnan heiniä. Ei niitä täällä päätetä. Tämä on väärä foorumi käsitellä tätä.

Mä pidän hirvittävän vaarallisena sitä tietä, jos aloitetaan tällainen lainvastaisten päätösten tekeminen tässä salissa, niin että me asetetaan meidän virkakunta sellaisen harkinnan eteen, noudattaako he lakia vai noudattaako he Helsingin kaupunginvaltuuston päätöstä. Näiden ei pitäisi olla ristiriidassa keskenään. Ihan niin kuin pormestari totesi kaupungin kansliapäällikön jättäneen eriävän mielipiteen tästä, niin kyllä mun mielestä täytyy olla hyvin varovainen siinä, että me lähdetäisiin täältä tekemään sellaisia päätöksiä, jotka on lainvastaisia. Jos laki ei ole teidän mielestä oikein...

Välihuuto!

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Niin! Kuunnelkaa nyt hiukan, valtuutettu Honkasalo. Voitte oppia jotakin tästä. Jos tässä salissa ruvetaan tekemään sellaisia päätöksiä, jotka lainvastaisia, jos laki koetaan olevan väärä, niin sitä voi muuttaa. Se tapahtuu eduskunnassa. Eduskunnassa, jossa te olette edustajana,

16.2.2022

arvoisa valtuutettu Honkasalo, arvoisa valtuutettu Said Ahmed. Tehkää niitä siellä, mutta älkää täällä. Kannatan lämpimästi palautusta.

Valtuutettu Nuutti Hyttinen

Arvoisa puheenjohtaja.

Ihmettelen hieman, miten tällainen aloite on otettu ylipäänsä käsittelyyn valtuustossa. Kuten edellä useimmat on todennut, taloudellisten pakotteiden asettaminen kuuluu ulkopolitiikan toimialalle ja siten presidentille ja valtioneuvostolle eikä valtuustolle. Edellä kun vasemmistoliitto esitti, että kyse on ihmisoikeuksista, niin on tosi kummallista, että tässä on nostettu tikunnokkaan ainoastaan Israel. Vasemmistoliitto ei ilmeisesti pidä ongelmallisena sitä, että Venäjä on miehittänyt laittomasti Krimin. Eikä sitä, että Kiinan kommunistihallinto on miehittänyt Tiibetiä 1950-luvulta alkaen ja syyllistyy tälläkin hetkellä ihmisoikeusrikkomuksiin useita muitakin ryhmiä niin kuin uiguurivähemmistöjä ja Hongkongin demokratia-aktivisteja vastaan. Tämä aloite koskee ainoastaan Israelia.

Edellä ihmettelin erityisesti sitä, kun valtuutettu Honkasalo esitti, että palestiinalaisalueiden miehitys on pisimpään jatkunut miehitys. Herääkin kysymys, pitääkö vasemmistoliitto koko Israelin valtion olemassaoloa laittomana. Tiibetin miehitys on jatkunut tosiaankin 50-luvulta lähtien.

Aloitteen perusteella jää myös epäselväksi, millä tavalla määritellään yritys, joka hyötyy palestiinalaisalueiden aloitteentekijöiden mukaan laittomasta miehityksestä. Israel on merkittävä tietotekniikan komponenttien valmistaja. Muun muassa me kaikki melkein täällä salissa tälläkin hetkellä käytämme tietokonetta, jossa on Intelin prosessori. Intelin prosessoreista merkittävä osuus valmistetaan Israelissa ja loput Yhdysvalloissa. Vaihtoehtona on käyttää AMD:n prosessoreita, jotka puolestaan valmistetaan kommunistisessa Kiinassa, joka miehittää Tiibetiä. Eli onko vasemmistoliiton mielestä tällainen signaali parempi, että kaupunki ottaa kannan, että käytetään AMD:n prosessoreja ja tuetaan Tiibetin miehitystä? Vai pitäisikö Helsingissä kenties luopua tietotekniikan käytöstä kokonaan?

Jos vasemmistoliitto haluaa vastustaa ihmisoikeusrikkomuksia yleisesti, niin kysyisinkin teiltä, minkä takia ette esitä vastaavaa boikottia kommunistisen Kiinan tuotteiden suhteen, niin kuin esimerkiksi sähköbussien ja melkein kaiken elektroniikan tuonnille. Tällaisessa

16.2.2022

muodossa tämä vaikuttaa siltä, että tämä on nimenomaan kannanotto Israelia vastaan eikä minkäläinen ihmisoikeuskannanotto.

Arvoisa puheenjohtaja.

Kannatan tätä palautusesitystä lämpimästi.

Kiitos.

Valtuutettu Mika Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja.

Kannatan palautusta. On hyvin surullista, että kaupunginhallituksen enemmistö on sortunut räikeään antisemitismiin. Kaupungin korkeimpana päättävänä elimenä meidän tehtävämme on korjata tilanne. Miksi kaupunginhallitus ei ole kiinnostunut Syyrian, Togon, Iranin, Kiinan, Turkin, Jemenin, Venezuelan, Burkina Fason, Somalian, Eritrean, Bangladeshin, Saudi-Arabian, Kamerunin, Turkmenistanin, Libyan, Sudanin, Zimbabwen, Päiväntasaajan Guinean, Pohjois-Korean, Afganistanin tai Venäjän harjoittamasta sorrosta tai ihmisoikeusloukkauksista? Syy taitaa olla se, etteivät tapahtumat liittyä juutalaisiin.

Laitetaan tämä asia perspektiiviin. Vajaat sata vuotta sitten noin joka kolmas juutalainen maailmassa tapettiin maailmanhistorian järjestelmällisimmässä kansanmurhassa Euroopassa. Tämän seurauksena merkittävä joukko selvinneitä juutalaisia suuntasi isiensä kotiseudulle Lähi-itään. YK pyrki aikaansaamaan sopimuksen, joka olisi antanut niin juutalaisille kuin arabeille omat alueensa. Israel hyväksyi ehdotuksen, arabimaat eivät. Brittien poistuessa alueelta viisi arabimaata hyökkäsi välittömästi Israeliin tarkoituksenaan tuhota Israel. On Jumalan ihme, että vasta perustettu Israel selvisi hyökkäyksestä. On syytä ymmärtää, ettei Israelilla ole varaa hävitä yhtäkään sotaa tai sen olemassaolo lakkaa.

Eivätkö sitten israelilaiset ole halunneet rauhaa? Israel on pieni valtio, mutta saadakseen rauhan Egyptin kanssa Israel luovutti yli puolet hallitsemastaan alueesta pois. Myöhemmin Israel luovutti myös Gazan pois, mutta vastineeksi se sai jatkuvia raketti-iskuja. On ymmärrettävää, että rauhantahtoisin Israelin täytyy voida säilyttää puolustettavat rajat.

Kannatan siis palautusta.

16.2.2022

Valtuutettu Dani Niskanen

Kiitos, puheenjohtaja. Arvon valtuutetut.

Tämän vajaan viiden vuoden aikana, mitä mä oon valtuustossa istunut, tämä on kenties kaikista epäonnistuneen aloite. Tässä on kaksi merkittävää perusongelmaa. Ensinnäkin tässäkin keskustelussa monesti esiin tullut asia eli ulkopoliittisten kannanottojen ottaminen ei kuulu kaupungin toimialaan. Oikeuskäytäntö tässä asiassa on ihan täysin selvä. On myös selvää, että tämä aloitevastaus tässä muodossa, johon se kaupunginhallituksessa vasemmiston äänillä runtattiin, merkitsee ulkopoliittista kannanottoa. Tässä mennään siis tontille, missä Helsingin ei pitäisi olla.

Joskus aiemmin, kun täällä valtuustossa keskusteltiin muistaakseni ydinaseista, totesin, että Helsingin kaupunginvaltuusto on huolestuttavalla tavalla edarisoitumassa. Tällä edarisoitumisella viittasin HYYn edustajistoon, jossa useampi valtuutettu myös täällä kanssani on aikanaan istunut. Siellä on tosiaan tapana käsitellä ihan kaiken maailman asioita, jotka ei kuulu HYYn toimivaltaan. Valitettavasti tämä sama fiilis alkaa tulla yhä useammin täällä Helsingin kaupunginvaltuustossa. Tämä on ensimmäinen vakava ongelma, että tämä ei kuulu kaupungin toimivaltaan.

Toinen vakava ongelma on se, että aloitteen tarkastelukulma on pahasti vinoutunut. Tässä silmätikuksi otetaan kaikista mahdollisista maailman maista vain Israel ja jätetään esimerkiksi ympäröivät arabimaat ja niissä tapahtuvat ihmisoikeusrikkomukset huomioimatta. Puhumattaakaan niistä kaikista maailman oikeista ? riittää. Israel on Lähi-idän ainoa demokratia ja maailman ainoa juutalaisvaltio. On ihan täysin mahdotonta ymmärtää motiiveja tämän aloitteen taustalla.

Kiitos.

Valtuutettu Minja Koskela

Kiitos, puheenjohtaja.

Ihmettelen, että täällä sinnikkäästi väitetään, että vasemmistoa ei kiinnosta mikään muu kuin tämä nimenomainen asia. Esimerkiksi valtuutettu Arhinmäki mainitsi sekä Krimin että uiguurit ja valtuutettu Honkasalo mainitsi, että kyse on universaaleista ihmisoikeuksista ja myös muista miehitetyistä alueista.

16.2.2022

Minun tulkintani tämän aiheen käsittelystä on se, että me ollaan täällä tänään keskustelemassa siitä, miten vakavasti Helsingin tulee suhtautua omaan hankintastrategiaansa sekä globaaleihin ihmisoikeuksiin. Itse ajattelen niin, että Helsingin tulee suhtautua hyvin vakavasti sellaisiin hankintoihin, joilla voi olla kytkös kansainvälisen oikeuden vakaviin rikkomuksiin, kuten Israelin laittomaan siirtokuntatoimintaan. Siksi pidän aloitetta hyvin tärkeää.

Keskustelun edetessä viikkojen kuluessa on kuitenkin kuulunut myös sellaisia äänenpainoja, että Helsingin ei tulisi niin sanotusti ottaa kantaa Israelin laittomaan toimintaan. Tämä argumentti on minusta outo, koska on toki niin, että hankintojen tekeminen siirtokunnissa ei itsessään ole lainkaan neutraalia. Ihmisoikeusnäkökulmasta se on jopa päinvastoin.

Tästä pohjasta sanoisin vielä sen verran, että siellähän todetaan, että Helsingillä on hankintastrategia, jossa se on linjannut riskiarvion tekemisestä suhteessa kaupungin hankintoihin. Lisäksi siellä todetaan, että Helsinki on jo sitoutunut YK:n lapsen oikeuksia koskevaan yleissopimukseen ja ILO:n kahdeksaan keskeiseen työelämää koskevaan yleissopimukseen ja edellyttää näihin sopimuksiin sitoutumista myös alihankkijoiltaan. Musta oleellista on se, että Helsinki kykenee lähettämään sellaisen viestin, että se suhtautuu ihmisoikeusrikkomuksiin vakavasti ja edistää ihmisoikeuksien toteutumista kaikilla sektoreillaan, myös hankinnoissa.

Itse toivon sydämestäni, että se viesti tänään täältä salista yhdessä lähetetään ja en kannata palautusta.

Valtuutettu Jenni Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Helsingin pitää edistää ihmisoikeuksien toteutumista hankinnoissaan proaktiivisesti. Helsingin pitää myös noudattaa päätöksissään Suomen lakia. Tässä aloitteessa on sotkettu perusteellisesti Israelin miehityksen laittomuus ja siirtokunnat. Israelin miehityksen laittomuus jakaa mielipiteitä kansainvälisesti, ja esimerkiksi YK ei käytä termiä "laiton miehitys". Sen sijaan Israelin palestiinalaisalueille perustamia siirtokuntia pidetään kansainvälisen oikeuden näkökulmasta laittomina. Olisi toivottavaa, että peruskäsitteet olisivat kunnossa, kun lähdetään vetämään Helsinkiä mukaan kansainvälisiin konflikteihin valtuustoaloitteilla.

16.2.2022

YK:n ihmisoikeusvaltuutettu on laatinut raportin palestiinalaisalueiden siirtokunnissa toimivista yrityksistä. Niitä oli viimeisimmässä laskennassa 112, joista 94 toimii Israelissa ja 18 ulkomailla. Tekevätkö ne Helsingin kanssa sopimuksia? Emme tiedä. EU:n ja Palestiinan välisten kauppasopimusten mukaan Israelista, Palestiinasta ja siirtokunnista tulevat vientituotteet pitäisi joka tapauksessa erotella alkuperänsä mukaan.

Helsinki on sitoutunut keskeisiin kansainvälisiin ihmisoikeuksia ja vastuullista liiketoimintaa koskeviin sopimuksiin. Maailmassa on monia miehitettyjä alueita, kuten Krimin niemimaa, Pohjois-Kypros, Länsi-Sahara ja Etelä-Ossetia. Niissä toimiviin yrityksiin ja toisaalta niissä tapahtuviin ihmisoikeusloukkauksiin pitää suhtautua samoin periaattein.

Helsingin pitää jatkuvasti parantaa hankintaprosessejaan ja varmistaa ihmisoikeuksien toteutuminen jakeluketjussamme. Meidän pitää kuitenkin keskittyä olennaiseen ja käyttää rajalliset resurssimme vaikuttavasti. Helsingin pitää myös pysyä Suomen ja EU-lain määrittelemän toimivaltansa puitteissa, johon ulkopoliittiset kannanotot eivät kuulu. Siksi kannatan asian palauttamista valmisteluun.

Kiitos.

Valtuutettu Jussi Halla-aho

Tätä asiaa on käsitelty varsin laajasti kaupunginhallituksessa. Totean aluksi että olen kahdesta asiasta aivan samaa mieltä vihervasemmistön kanssa. Ensinnäkin kunta voi pyrkiä edistämään hyväksi katsomiin arvoja hankintapolitiikassaan. Kunnan ydintehtäviin tämä ei tietenkään kuulu, mutta Helsinki tekee paljon muutakin, mikä ei kuulu kunnan ydintehtäviin. Pelkästään pykäliin vetoamalla valtuutettu Ahmedin aloitetta ei mielestäni pidä tyrmätä. Jos jonkin maan tuotteita halutaan boikotoida, siihen varmasti löydetään keinot, jotka täyttävät lain asettamat vaatimukset. Tämä on pohjimmiltaan poliittinen kysymys.

Toiseksi olen samaa mieltä siitä, että Israelin toimintaan kohdistuvaa kritiikkiä ei pidä automaattisesti tyrmätä heiluttelemalla antisemitismikorttia. Israelia pitää voida kritisoida samoilla kriteereillä kuin kaikkia muitakin maita. Ongelma on juuri siinä, että Israelia ei kritisoida samoin kriteerein kuin muita maita, vaikkapa saman maailmankolkan arabimaita. Tähän on varmasti monia syitä, joita en lähde tässä yksilöimään, mutta pakkomielteinen pörrääminen yhden valtion kimpussa on juuri se, mikä herättää epäilyjä ja syytöksiä antisemitismistä. Tämä aloite ja

16.2.2022

nyt käsittelyssä oleva vastaus ei ole universaali, vaikka täällä niin väitetäänkin. Se kohdistuu vain ja ainoastaan Israeliin.

Minun rakentava ehdotukseni jatkoa varten olisi se, että kaupunki laatisi selkeät eettiset kriteerit, joita sovellettaisiin kaikessa hankintapolitiikassa ja yhdenvertaisesti kaikkiin maihin. Pessimistinen ennusteeni kuitenkin on, että tällaista kriteeristöä ei saataisi aikaan, koska jokainen haluaisi räätälöidä kriteerit juuri sellaisiksi, että ne mahdollistavat juuri oman inhokin boikotoimisen, mutta päästävät kaverit seulasta läpi.

Näistä syistä, puheenjohtaja, kannatan palautusesitystä.

Kiitoksia.

Valtuutettu Elina Kauppila

Kiitos lämpimästi.

Mä luotan valtuutettuna kaupunginhallituksen valmisteluun, että tämä esitys on valmisteltu niin, että se on lainmukainen. Kysymys onkin mun nähdäkseni periaatteellisesta asemoitumisesta. Esityksessä todetaan, että Helsinki arvioi hankintastrategian riskianalyysin mukaisesti tavara- ja palveluhankintojaan myös jatkossa. Tämä tarkoittaa siis sitä, että jatketaan tarkastelua sen suhteen, minkälaisia taustoja hankinnoilla on vastuullisuusnäkökulmasta ja että siirtokuntatoiminnan ihmisoikeusrikkomukset otetaan osaksi tätä harkintaa. Ajattelen, että meillä on nyt valtuutettuna mahdollisuus olla tukematta ihmisoikeusrikkomuksia. Esityksen tapauksessa hankintastrategian mukaisen harkinnan halutaan koskevan siis myös Israelin siirtokuntatoimintaa.

Kuten valtuutetut Honkasalo ja Haglund totesi, siirtokuntien ihmisoikeusrikkomuksissa ei ole mitään epäselvää. Sen on tuominnut avoimesti niin YK, Amnesty International, Human Rights Watch kuin Haagin tuomioistuinkin. Helsinki voi tehdä tällaisia valintoja ja on vastuussa hankinnoistaan – ja tekeekin harkintaa liittyen esimerkiksi lasten oikeuksien toteutumiseen. Yhtä lailla suhde Israelin siirtokuntatoimintaan on vastuullisuuspäätös, jonka Helsinki voi tehdä. Tällaisia päätöksiä tehdään monella tasolla. Tällaisen päätöksen on tehnyt myös muut kaupungit. Esimerkiksi Tampereella vuonna 2009 päätettiin lopettaa yhteistyö Veolian kanssa siirtokuntayhteyksien takia.

Mä haluan myös huomauttaa, että tässä päätöksessä ei ole kyse antisemitismistä tai ylipäänsä uskonnoista. Kyse on mahdollisuudesta

16.2.2022

puuttua ihmisoikeusrikkomuksiin, jotka koskee oikeita eläviä ihmisiä tällä hetkellä. Mä ajattelen, että meidän toimivallan puitteissa meidän on käytettävä meidän valtaa eettisesti. Tässä tilanteessa se tarkoittaa myös ihmisoikeusrikkomuksia, kuten siirtokuntatoimintaa tukevien hankintojen kriittistä tarkastelua.

En siis kannata palautusta.

Kiitos.

Valtuutettu Pia Kopra

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Oli ihan oikein tietenkin, että Helsinki huomioi hankintapäätöksissään eettisiä kriteereitä, mutta kuten täällä on sanottu moneen kertaan, niin onhan se aika erikoista, että tässä otetaan yksi maa kohteeksi, Israel. Kun tätä aloitetta on mietitty ja tehty, ei ole ajateltu niitä seurauksia. Tällainen boikotointi johtaisi siihen, että boikotoidaan myös yhtiöitä, jotka työllistää sekä palestiinalaisia että juutalaisia. Esimerkkinä on SodaStreamin tapaus, jossa tuotantolaitos jouduttiin siirtämään Länsirannalta Israelin sisämaahan, ja samalla 500 palestiinalaistyöntekijää menetti työpaikkansa. Ei kovin järkevää boikotointia.

Taustalla aloitteessa on käsittääkseni kansainvälinen BDS-liike, Boycott, Divestment, Sanctions -vaikutus. BDS-liike on tähän mennessä onnistunut lähinnä vaan heikentämään palestiinalaisten asiaa. Lisäksi valitettavasti tämä kansalaisfoorumi tuli noin parikymmentä vuotta sitten kuuluisaksi avoimesta juutalaisvihamielisyydestään. Tavoitteena liikkeellä on eristää Israel kulttuurillisesti, taloudellisesti ja diplomaattisesti. Merkittävä osa liikkeen toiminnasta kytkeytyy nykyaikaiseen antisemitismiin.

No sitten palestiinalaisalueiden miehitys. Sekään ei ole kansainvälisöidellisesti mitenkään yksinkertainen asia. Siitä on vähän erilaisia tulkintoja. Niitä ei nyt tässä käy läpi, mutta jokainen tietää, että asiasta on erilaisia näkökulmia. Kansainvälisen oikeuden periaate valtioiden suvereenista yhdenvertaisuudesta edellyttää kaikkien valtioiden yhtäläistä kohtelua ja oikeudellisten sääntöjen soveltamista yhtäläisesti kaikkiin tarkasteltaviin valtioihin ja konflikteihin. Laillisuusperiaate edellyttää, että kansainvälisen oikeuden ja politiikan välillä tehdään selkeä ero.

16.2.2022

Mielestäni tämä aloite on ulkopoliittinen kannanotto eikä todellakaan kuulu valtuustoon. Siksi kannatan lämpimästi palautusehdotusta.

Valtuutettu Otso Kivekäs

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä keskustelussa merkittävä osa puheenvuoroista vaikuttaisi keskityvän ulkopoliittisiin kysymyksiin. Kuten kuitenkin todettu, ulkopoliitiikka ei kuulu kaupungin toimialaan. Myös on huomattava määrä kritiikkiä aloitetta kohtaan, josta osaan yhdyn itsekin. Itse asiassa myös kaupunginhallituksen vastaus sisälsi jonkin verran kriittisiä huomioita aloitteesta, kuten muun muassa sen, että sen mukaisiin toimenpiteisiin ei ryhdytä. Niihin ei ole oikeudellisia edellytyksiä. Niitä ei voida tehdä.

Olemme nyt käsittelemässä palautusesitystä. Haluaisin tähän palautusesitykseen liittyen kysyä valtuutettu Vieruselta, että kun palautuksessa sanotaan, että ei ryhdytä kaupunginhallituksen vastauksessaan esittämään toimenpiteisiin. Mitä ovat nämä toimenpiteet, joihin ei ryhdytä? Ilmeisesti...

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

...huomioon on otettava, lisäksi on huomioitava, kaupunginhallitus toteaa ja näin edelleen. Ehkä lähimpänä toimenpidettä, minkä pystyn löytämään, on, että Helsingin kaupunki seuraa eduskunnassa etenevää lakialoitetta. Ei ole kovin dramaattinen toimenpide seurata lakialoitteen etenemistä, enkä näe, että siinä olisi kovin suuria ongelmia.

Tästä syystä minun on vaikea nähdä, mitä tällä palautuksella itse asiassa tavoitellaan. En löydä tästä vastauksesta sitä ongelmaa, mikä siinä ilmeisesti monissa puheenvuoroissa koetaan.

Valtuutettu Pilvi Torsti

Hyvät valtuutetut.

Tämän aloitteen käsittely on nostanut esiin olennaisen tarpeen tuoda tämän valtuuston käsittelyyn kaupungin strateginen näkemys hankinta- ja tilaajavastuukysymykseen ja laajemmin globaalivastuuseen. Meillä on edellisellä kaudella 2020 hyväksytty hankintastrategia ja sitä edellisellä kaudella 2013 hyväksytty globaalin vastuun linjaukset.

16.2.2022

Totesin tämän sekä kaupunginhallituksessa ja totean nyt: Tässä maailmanajassa olisi todella tarkoituksenmukaista etsiä kaupungin isoa linjaa laajapohjaisella valmistelulla hankintavaikuttamiseen yksittäisillä aloitteilla linjaamiseen sijaan. Siksi olen tehnyt ponnen, joka on järjestelmässä. Teen esityksen sitten palautuskeskustelun jälkeen, jos siihen mahdollisuus tulee. Toivon sille laajaa tukea. Tai jos palautus menisi läpi, niin sitten kun asia palaa käsittelyyn.

Pari sanaa asian käsittelystä. Käsitlemme aloitetta, joka on otsikoitu Loppu Israelin miehityksen tukemiseen. Aloitteen käsittelyn yhteydessä kaupunginhallituksessa tehtiin nämä kaksi muutosesitystä, joista toinen toteaa 2020 hankintastrategiamme periaatteet ja on siis asiallisesti voimassa. Siinä mielessä yllättävää, että kaikki eivät sitä kannattaneet. Toinen muutosesitys liippaa aloitetta lähemmin, mutta sekin edelleen painottaa laajaa hankintapolitiikka. Tosin muutosesityksen läpimenon jälkeen aloitteen tekijä on tulkinnut päätöstä julkisuudessa nimenomaan vastauksena aloitteen ongelmalliseen otsikkoon, ei niinkään laajaan hankintapolitiikkaan.

Palautus sitä vastoin lähtee siitä, että kaupunki ei tee ulkopoliitiikkaa. Nähdäkseni tässä palautus ja sitä edeltänyt valmistelu vaipui hieman epätarkoituksenmukaiseen juristeriaan etsiessään jopa 80-luvun oikeuskäytäntöä omaa tulkintaa tukemaan. Totta kai Helsingin kokoinen kaupunki on globaali toimija, ja näin ollen meillä on globaalipoliittisia kytköksiä, jolla on myös joitakin ulkopoliittisia ulottuvuuksia. Juuri siksi meillä olisi syytä laajemmat strategiset linjaukset tässä monimutkaisessa globaalissa maailmassa toimiessamme. Esimerkiksi 2013 hyväksytty globaalin vastuun periaatteet olivat sellaiset.

Huomioiden nämä ongelmat sekä kaupunginhallituksen enemmistöesityksessä että palautuksessa tulen todennäköisesti äänestämään tyhjää tässä äänestyksessä. Toivon, että pääsen esittämään ponnen kokonaisvaltaisen linjauksen tekemiseen.

Kiitos.

Valtuutettu Ville Jalovaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Minä oon tullut tänne valtuuston päättämään Helsingin asioista. Keskustelemaan teiden heikosta kunnosta, pääseekö terveysasemalle hoitoon ja muista kunnan toimialaan kuuluvista asioista. En käymään

16.2.2022

tuntitolkulla hyvin ? ikäväsävyistä keskustelua tai kuuntelemaan pienenisluentoja erittäin monimutkaisesta Lähi-idän konfliktista, joka on jatkunut vuosikymmeniä tai vuosisatoja. Vähän riippuu siitä, miten katsoo.

Marcus Rantala ja Jenni Pajunen on käyttänyt tähän asti asiallisia puheenvuoroja. On ollut muitakin, mitkä vastaa omaa ajattelua tässä asiassa. Minä en koe, että Helsingin valtuutetun tulee ottaa täällä kantaa Lähi-idän konfliktiin. Toivon vilpittömästi kestävää rauhaa sille alueelle. Uskon, että ihmiset ? sielläkin haluaa elää rauhassa ja se on heidän tavoitteensa.

Mä en ole tullut tänne myöskään linjaamaan Suomen ulkopolitiikasta. Se on tässä vaikeassa maailmantilanteessa... Se, että Helsinki ottaisi kantaa yhteen konfliktiin ja ottaisi yhden maan erityiskohteluun, on aika ongelmallista. Tässä voisi viitata erääseen toiseen lähialueella olevaan kriisiin, mutta en nyt enempää puhu siitä, koska ulkopolitiikka ei kuulu kaupunginvaltuustoon.

Tässä vielä pohdin omaa äänestysratkaisua. Luonnollista olisi varmaan äänestää tyhjää, koska en haluaisi joutua ottamaan kantaa täällä asiaan. Voi olla, että kannatan ehkä palautusta, koska minun mielestä virkamiesten alkuperäinen vastaus oli ihan hyvä. Ymmärrän myöskin sen, että kansliapäällikkö jätti eriävän mielipiteen kaupunginhallituksen päätökseen, koska asiahan ei ole semmoinen, että täällä pitäisi kenenkään joutua ottamaan kantaa. Mä en halua tällä puheenvuorollani ottaa kantaa. Toivon vaan vilpittömästi rauhaa tonnekin alueelle ja kaikkien sotien ja konfliktien päättymistä.

Kiitos.

Valtuutettu Nina Suomalainen

Hyvä puheenjohtaja.

Niin kuin valtuutettu Haglund puhui, itsekin olen vierailut palestiinalaisalueella juuri tässä Hebronissa ja Itä-Jerusalemossa ja monissa alueissa siellä, missä palestiinalaisilla on todella vaikea tilanne. Näen kuitenkin itse sen niin, jos halutaan tukea Divestment-liikettä tai halutaan päättää siitä, miten Suomi reagoi näihin asioihin, oikea taho olisi silloin eduskunta. Ja tietenkin ulkopolitiikan päättävät elimet, presidentti ja valtioneuvosto.

16.2.2022

Mutta me ei istuta eduskunnassa vaan täällä. Me istutaan kaupunginvaltuustossa. Minusta tämä asia liittyy hyvin läheisesti tai lähes täysin hankintalakiin. Silloin täytyy katsoa, onko hankintalain puitteissa mahdollista lähteä sulkemaan erilaisilla tämäntyyppisillä argumenteilla pois tiettyjä tahoja kilpailutuksesta. Me kaikki tiedetään, miten hyvin yksityiskohtaisia ovat hankintalain säädökset. Mä pelkään sitä hetkeä, että mitä tapahtuu, lähtee meillä virkamiehet sitten Palestiinan tutkimaan, onko siellä yrityksiä, jotka pyrkivät, onko niillä toimintaa tietyllä alueella siellä, jos he hakeutuvat Helsingin kilpailutuksiin. Mä näen, että tässä tulee erittäin vaikea tilanne kaupungin virkamiehille, mahdollisia lakikanteita heitä vastaan tai kaupunkia vastaan, jos ei ole selvästi laissa perusteita siitä, miten voidaan sulkea eri hankintojen ulkopuolelle erilaisia yrityksiä.

Toki jos tästä tunnetaan vahvasti, niin jokaisellahan on yksityishenkilönä mahdollisuus alkaa boikotoida erilaisia firmoja ja erilaisia toimijoita. Siihen tietysti voi valtuutetut lähteä kukin itse etenemään, jos näin on. Mutta kannatan palautusesitystä.

Kiitos.

Valtuutettu Mari Rantanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Ensinnä totean, että kannatan palautusta.

Helsingin kaupunginvaltuusto on kyllä kaikin puolin metka päätöksenteoelin. Tänne kuuluisi kuntalain velvoitteet, mutta sen sijaan täällä puhutaan ydinaseista ja nyt näköjään ulkopoliitikastakin, ja on täällä kai turvallisuuspolitiikastakin puhuttu. Yhtä vähän tänne kuuluu tämä aloite käsiteltäväksi, ainakaan tällä vastauksella, jonka vasemmisto siihen haluaa, kuin tänne kuuluisi myöskaan laittomasti maassa olevien palvelut.

Kun puhutaan ihmisoikeuksista, perus- ja ihmisoikeuksista, niin presidentti Niinistö muutama viikko sitten valtiopäivän avajaisissa peräänkuulutti omasta kansasta huolehtimista. Itse asiassa Helsingillä on merkittäviä ongelmia tällä hetkellä niissä asioissa, jotka kuntalain puolesta tälle valtuustolle kuuluu. Niitä on varhaiskasvatus, turvattu kaaduilla, kouluissa, hammaslääkäriin pääsy, lääkäriin pääsy, vanhusten palvelut, kotihoito, hoiva ja erityisesti vammaispalvelut. Toivoisin, että tässä innokkaassa ihmisoikeustilanteessa katsottaisiin ensin omat asiat kuntoon ja sen jälkeen vasta tähyiltäisi muualle.

16.2.2022

Kuten valtuutettu Halla-aho viisaasti totesi, tämä ei ole universaali tämä aloite eikä ilmeisesti myöskään tämä vastaus, mitä tähän haluttaisiin, koska tämä nimenomaan koskettaa yhtä valtiota. Jos vasemmisto haluaa täällä kertoa, että tämä koskettaa nimenomaan universaalisti kaikkia maita, jotka ihmisoikeuksia rikkoo, niin miksei tämä aloite lähde siitä? Eihän tämä lähde siitä. Siinä mielessä tämäkin argumentaatio on aavistuksen verran onttoa.

Kiitos.

Valtuutettu Mai Kivelä

Arvoisa puheenjohtaja.

Myös minä olen kävellyt Hebronin kaduilla keskellä apartheid-järjestelmää. Aloitteen tavoite on tosi tärkeä ja kannatettava. On hyvin laajalti tunnustettu asia ja mä uskon, että myös valtuuston enemmistön jakama näkemys, että Palestiinan tilanteen ytimessä on Israelin systemaattinen apartheid-politiikka. Keskeistä meidän kannalta on se, että palestiinalaisten sorto ei olisi mahdollista ilman ulkopuolista tukea. Ennen kaikkea tukea, joka tulee Yhdysvalloista ja EU-maista. Sen takia Palestiina-solidarisuustyössä on niin tärkeää vaikuttaa ulkopuoliseen tukeen. Ja mä ajattelen, että sen tuen muuttaminen ihmisoikeuksien tukemiseksi, ihmisoikeuksien toteutumiselle. Niin kauan kun me ei tätä tehdä, niin omalta osaltamme, ehkä pieneltä osalta mutta kuitenkin, myös me ollaan vastuussa siitä tilanteesta, joka tällä hetkellä vallitsee. Mä uskon, että tähän apartheid-politiikkaan voi vaikuttaa. Se loppui myös Etelä-Afrikassa, ja siihenkin vaikutti aika paljon ulkopuolinen painostus.

Mutta mikä tässä on Helsingin rooli? Mä ajattelen, niin kuin täällä on usein todettu, että me voidaan kantaa sitä vastuuta, joka meillä on kaupunkina. Toki tähän asiaan vaikutetaan, ihmisoikeuksien edistämiseen vaikutetaan muutenkin monella tasolla. Meidän tehtävä on sitten tehdä ihmisoikeuslähtöistä kaupunkipolitiikkaa. Mä toivoisin todella, että meidän linjaukset globaalista vastuusta ja ihmisoikeuspolitiikasta ei ole vain sanahelinää, vaan että se näkyisi myös konkreettisesti meidän toiminnassa.

Kiitos.

16.2.2022

Valtuutettu Ozan Yanar

Arvoisa puheenjohtaja.

Juuri äsken luin kännykästäni uutisen, joka oli viime vuoden puolelta. Siellä Ben & Jerry's -jäätelömerkki pysäytti jäätelönsä myymisen miehitetyillä palestiinalaisalueilla. Eli niillä alueilla, jossa Israel jatkaa siirtokuntien rakentamista. Ben & Jerry'sin perustajat, Ben Cohen ja Jerry Greenfield, kehuivat tätä päätöstä. He tietysti ihmettelivät samaan aikaan antisemitistisyytöksiä, koska he olivat Amerikan juutalaisia. He sanoivat, että tämä on boikotti siirtokuntia kohtaan.

Me ei olla yksityinen yritys. Me ollaan kaupunki. Itse asiassa itsekkin olin mukana hyväksymässä tätä hankintastrategiaa pari vuotta sitten elinkeinojaostossa. Se meni yksimielisesti läpi. Kukaan ei vastustanut yhtään mitään. Jos te vaivaudutte katsomaan sitä, siellä on kuusi kertaa ihmisoikeudet mainittuna. Jos katsotte vaikka Ctrl+F:llä. Siinä on juuri esimerkiksi muutaman valtuutetun toistamia kohtia, kiinnitämme erityistä huomiota työ- ja ihmisoikeuksien noudattamiseen -tyyppisesti.

Ehkä suurin kysymys on se, että jos me mainostetaan hankintastrategiamme ja aika monessa muussakin dokumentissamme, että me kunnioitamme ihmisoikeuksia ja me otamme huomioon nämä asiat hankinnoissamme. Jos me mainostetaan, niin miksi tämä aloite on ongelmallinen? Okei, aloitteen muotoilu voi olla, siinä voi olla parantamisen määrää. Mutta jos me vaikka haluttaisiin rajata siirtokunnissa toimivia yrityksiä, niin siinä mielestäni Helsingin hankintastrategian kanssa ei ole mitään ristiriitaa.

Puheenvuoroni ilmeisesti alkaa tulla loppuun. En kannata palautusta. Pohja on oikein hyvä. Jos Helsinki mainostaa olevansa hankintastrategiassaan ihmisoikeuksien puolesta, niin ehkä Sami Sarvilinna tai joku muu voi avata, minkä takia yksittäinen asia on ongelmallinen. Kannatan myös...

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Okei. Jatkan kohta.

Kiitos.

16.2.2022

Valtuutettu Erkki Tuomioja

Oma valtuustokokemukseni on 40 vuoden takaa, niin minulle on jäänyt sellainen voimakas mielikuva, että palautus tarkoittaa, että joko jatketaan asian käsittelyä tai palautetaan se uuteen valmisteluun. Mutta en ymmärrä, voidaanko tehdä, kuulisin mielelläni puheenjohtajan tutkinnan, perusteltua palaute-ehdotusta, niin kuin alkuperäinen ensimmäinen palautusehdotuksen tekijä esitti. Koska voi olla toisiakin perusteita, esimerkiksi päinvastaisia perusteita tähän palautukseen.

Minusta aloitteen tarkoitusperä on ihan hyvä, mutta olen myös sitä mieltä, että valmistelua olisi kannattanut huolellisemmin tehdä. Huolellisemmin miettiä alkuperäistä aloitetta ja myöskin kaupunginhallituksessa käsitellä sitä huolellisemmin. Ehkä ensimmäinen laiminlyönti on tehty silloin kun edellinen valtuusto on päättänyt hankintastrategiaan ottaa tämän ihmisoikeusperiaatteen, jota ei ole minun ymmärtääkseni missään koskaan vielä täsmennetty. Eli tässä olisi aika paljon työtä, jonka jälkeen olisi helpompi ottaa kantaa tällaiseen.

Ennen kaikkea haluaisin kuulla valtuuston puheenjohtajan näkemyksen, mitä palautusehdotus tarkoittaa. Mielestäni se tarkoittaa sitä, että se menee uudelleen valmisteluun, jolloin voidaan myös edelleen, jos kaupunginhallitus niin katsoo, päätyä samaan lopputulokseen toisella muotoiltuna kuin tämä ehdotus on. Miten on, puheenjohtaja?

Kiitos.

Kansliapäällikkö Sami Sarvilinna

Kiitos, puheenjohtaja.

Olisin tullut sanomaan saman asian, minkä puheenjohtaja tässä jo totesi. Eli palautus tarkoittaa sitä, että asia palautuu valmisteluun, ja se silloin valmistellaan alusta alkaen uudelleen ja kaikki relevantit huomiot otetaan huomioon. Totta kai se keskustelu ja ne perustelut, joiden takia asia on palautettu, otetaan huomioon uudessa valmistelussa. Sehän on vain järkevää näin toimia. Siitä huolimatta se tulee uudelleen päätöksentekoon, ja tavallaan prosessi lähtee alusta liikkeelle uudelleen. Siinä tietysti sekä esittelijällä että päätöksentekijällä on vapaat kädet joka tapauksessa tehdä sellainen esitys kuin haluaa siinä asiassa.

Nyt kun olen täällä, niin tässä on muutamassakin puheenvuorossa viitattu minuun ja omaan linjaukseeni kaupunginhallituksen kokouksessa,

16.2.2022

jossa asiasta päätettiin, ja eriävään mielipiteeseen, jonka esitin siellä. Se on tosiaan sinänsä ensimmäinen kerta. Monissa asioissa aina joskus tulee se ensimmäinen kerta esiin. Olin aikaisemmin jo siinä vaiheessa kun tätä tehtävää ryhdyin hoitamaan, ajatellut, että en käytä tätä välinettä silloin jos olen kaupungin enemmistön kanssa jostain asiasta eri mieltä. Se ei kuulu tavallaan esittelijän rooliin. Sen sijaan jos olen eri mieltä päätöksen laillisuudesta, niin silloin tätä välinettä käytän, jos tarve tulee. Tässä tilanteessa katson, että kokonaisuutena arvioiden tämä, että aloite on kohdistettu niin kuin se on kohdistettu, huolimatta siitä, että se kaupunginhallituksen muutos tavallaan pehmensi sitä alkuperäisen aloitteen linjausta, niin siitä huolimatta kyse on ulkopoliittisesta kannanotosta, ja sen takia katson, että se ei kuulu kunnan toimialaan.

Valtuutettu Veronika Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja.

On kyllä kiinnostavaa, minkälaisia argumentteja tätä aloitetta vastaan on käytetty. On sanottu, että tällaisia aloitteita ei saisi tehdä. Nämä aiheet eivät valtuustoon kuulu. Aloite on laiton. Pitää noudattaa yhteisiä sääntöjä. En tosin tiedä, mitä ne yhteiset säännöt on, johon näin viitattiin. Muun muassa tällaisia argumentteja on täällä käytetty, sen lisäksi että aloitteen tukijan on väitetty olevan täysin pihalla. Kiitos vaan siitä kommentista.

Usein nämä kommentit on tullut vielä niiltä tahoilta, jotka hyvin usein vetoaa omaan sananvapauteensa. Kiinnostavasti nimenomaan toisten valtuutettujen demokraattisia oikeuksia tehdä aloitteita halutaan näillä puheenvuoroilla rajata.

Vielä pähkinänkuoressa. Tässä aloitteessa ja tässä kaupunginhallituksen vastauksessa on kyse ihmisoikeuksista. Vetoamalla ulkopoliittikaan pestään kädet siltä, että hankintojen kautta saatamme olla mukana ihmisoikeusrikkomuksissa. Helsinki ei ole mikään irrallinen saareke, joka ei olisi osa globaalia maailmanjärjestystä. Kaupunginhallituksen esitys on hyvin maltillinen. Se on täysin lainmukainen ja se on kaupungin oman hankintastrategian mukainen.

Sen takia on itse asiassa todella vahva kannanotto nähdäkseni olla kannattamatta pohjaesitystä. On myös vahva kannanotto äänestää tyhjää, silloin kun on kyse ihmisoikeuksien edistämisestä. Se tarkoittaisi myös yksinkertaisesti sitä, ettei Helsingin tulisi toimia oman

16.2.2022

hankintastrategian mukaisesti eikä ihmisoikeuksia tulisi systeemitasolla ottaa vakavasti.

Valtuutettu Atte Kaleva

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Olen vähän eri linjoilla tässä kuin valtuutettu Honkasalo, mikä ei varmaan ketään yllätä. Tuskin yllättää valtuutettu Honkasaloa itseäänkään. Mä en ole nimittäin kuullut, että kukaan olisi täällä väittänyt, ettei valtuutettu Said Ahmed saisi tehdä aloitteita. Mä en oo kuullut, että kukaan olisi väittänyt, että aloitteen kannattajat olisi jollakin tavalla – mikä se sana oli? – pihalla tai mitä siellä sanottiin.

Mutta ihmettelen sitä, jos sanotaan, että tämä aloite sinänsä kohdistuu ihmisoikeuksiin. Tässä puhutaan ainoastaan Israelista, ei mistään muusta. Jos tämä kohdistuisi todella ihmisoikeuksien toteutumiseen ja yleisen siron vastustamiseen, niin luulisi, että se olisi kannattanut kirjoittaa myös tähän aloitteeseen näkyviin. Että tämä olisi yleisemmällä tasolla, eikä niin, että tässä singuloitaisiin yhteen ainoaan toimijaan.

Mun mielestä täällä aikaisemmin on käytetty, äsken valtuutettu Tuomioja käytti erittäin hyvän puheenvuoron selventääkseen, mitä palautuksella haetaan. Sen jälkeen kansliapäällikkö Sarvilinna hyvin avasi sitä, minkä takia hän on joutunut käyttämään tätä hyvin poikkeuksellista menettelyä kaupunginhallituksen kokouksessa. Ei sen takia, että hän olisi eri mieltä asian sisällöstä tai politiikasta, vaan sen takia, että tämä on lainvastainen. Se on aika tärkeä pitää mielessä.

Israelia pitää saada kritisoida. Israelin toimia pitää voida kritisoida. Israelin valtio ei ole sama kuin juutalaiset. Ei kaikki kritiikki Israelia kohtaan ole automaattisesti antisemitismia. Ei näin voida väittää. Mutta tällainen aloite, miten tämä on nyt muotoiltu tämä Said Ahmedin aloite, niin mun on vaikea nähdä tässä sellaista henkeä, mitä täällä väitetään siinä olevan. Tämöistä yleistä ihmisoikeuksiin liittyvää henkeä. Kun tämä nimenomaan singuloituu pelkästään yhteen toimijaan.

En mä sano, että tämä antisemitistinen, mutta ei tämä kyllä ole mitenkään yleisesti ihmisoikeuksien puolesta oleva, vaan ainoastaan yhteen toimijaan keskittyä.

Kiitos.

16.2.2022

Ledamoten Mia Haglund

Tack ska du ha, ordförande.

Valtuustosalissa on tänään käytetty jokseenkin tarkoituksenhakuisia ja harhaanjohtavia puheenvuoroja. Vasemmistoliitto ei yksin ole määrittänyt Israelin siirtokunnat laittomiksi, vaan YK:n, EU:n ja Suomen mukaan miehitetyt palestiinalaisalueet eivät ole osa Israelia. Ne kuuluvat palestiinalaisille. Kansainvälisen lain mukaan siviiliväestön siirtäminen miehitetyille alueille on sotarikos. Eli kuten valtuutettu Pajunen aiemmin toi esille, että vaikka miehitys itsessään ei tulkita laittomaksi, ovat kaikki siirtokunnat laittomia. Vaikka aloitteen otsikossa mainitaan miehitys, on aloitteessa täsmennetyt toimet suunnattu hankintoihin laittomista siirtokunnista.

Salissa on myös esitetty, että pohjaesitys olisi lainvastainen. Kyse on tulkinnasta, enkä ole siitä samaa mieltä, sillä esitys ei ole ulkopoliittinen kannanotto eikä ristiriidassa hankintalain kanssa, vaan linjassa kaupungin hankintastrategian kanssa.

Salissa on myös pyritty yhdistämään aloite antisemitismiin. Kerroin aiemmassa puheenvuorossani ajastani ihmisoikeustarkkailijana Länsirannalla. Tein siellä töitä usean israelilaisen ja juutalaisen ihmisoikeusjärjestön kanssa, kuten B'Tselemin, Breaking the Silencen ja Women in Blackin. Näen, että ihmisoikeuksien toteutumisen puolesta tehdyn työn syyttäminen antisemitismistä on loukkaus edellä mainittuja järjestöjä ja heidän juutalaisia toimijoitaan kohtaan.

Lopuksi salissa on oltu pahoillaan siitä, että joudutaan kuuntelemaan toisessa maassa tapahtuvista ihmisoikeusrikkomuksista ja on esitetty toive siitä, ettei asiaa tarvitse ottaa kantaa. Vuosikymmeniä tehtyjen kartoitusten perusteella voi objektiivisesti vetää johtopäätöksen, että Israelin valtio harjoittaa systemaattista sortoa eikä kyseessä ole symmetrinen konflikti. Palestiinalaisia kohdellaan vähempiarvoisena rodullisena ryhmänä, jolta riistetään järjestelmällisesti ihmisoikeudet. Kansainvälisen kaupan maailmassa meillä ei ole mahdollisuutta astua vastuunkantamisen ulkopuolelle, vaan voimme omien toimiemme tarkenuksilla tarkentaa omaa rooliaamme: tuemme ihmisoikeuksia rikkovaa laitonta siirtokuntatoimintaa vai rajoitamme sitä niillä toimilla, joita hankintalaki meille suo.

16.2.2022

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Kaupungit ovat merkittäviä suuria hankintojen tekijöitä, ja siksi meidän pitää erityisen tarkasti huolehtia hankintojemme eettisyydestä. Meidän pitää kunnioittaa ihmisoikeuksia kaikkialla maailmassa. Meidän pitää huomioida jo hankintastrategiamme mukaan eettisyys ja ihmisoikeudet.

Kysymys tässä aloitteessa on siitä, että ryhdymmekö me aktiivisesti toimimaan hankintastrategiamme mukaisesti ja huomioimaan ihmisoikeudet hankinnoissamme. Kysymys ei ole vain siitä, että emme tee hankintoja laittomista siirtokunnista, joka on ihmisoikeusloukkaus ja kansainvälisen oikeuden loukkaus. Yhtä lailla aloitteen hyväksymällä lähdemme siitä, että vaikkapa kansainvälisen lain vastaisesti haltuun otetulta Krimiltä emme tee hankintoja. Kiinan uiguurivähemmistöä, jota sorjetaan törkeällä tavalla, ihmisoikeuksia poljetaan, emme tee hankintoja siellä valmistetuista tuotteista. Miehitetty Tiibet tai esimerkiksi Länsi-Sahara, jonka aluevesiä käytetään kalastukseen. Emme tee sieltä hankintoja.

Tässä on kysymys siitä, että kun äänestämme palautuksesta tai jatkon puolesta, niin ne, jotka äänestävät jatkon puolesta, haluavat, että ihmisoikeuskysymykset kaikkialla maailmassa eri alueilla huomioidaan meidän kaikissa hankinnoissa suurena hankinnantekijänä. Tämä aloitteen vastauksen hyväksyminen sen jälkeen edellyttää sitä, että oli kysymys sitten palestiinalaisten alueista, kurdien alueista, länsisaharalaisten alueista, tiibetiläisten, uiguurien ja niin edelleen, niin kaikissa näissä pitää ihmisoikeudet hyväksyä, emmekä voi tehdä niiltä alueilta hankintoja. Siksi kannatan asian hyväksymistä enkä asian palauttamista.

Pormestari Juhana Vartiainen

Arvoisa puheenjohtaja.

Täällä on sanottu, että kaupunginhallituksen enemmistön äänestämä vastaus ei ole dramaattinen. Tässä ei kuitenkaan ole dramatiikasta kysymys, vaan tämän kuntalainmukaisuudesta. Täsmennän vielä aloitevastauksen nykymuotoiluun liittyviä ongelmia.

Kaupunginhallituksessa hyväksytyssä vastaehdotuksessa todetaan, että Helsinki arvioisi tavara- ja palveluhankintojaan suhteessa siihen, onko niiden tuottamuksella kytkös laittomaan siirtokuntatoimintaan.

16.2.2022

Tämä teksti sisältää eittämättä ulkopoliittisen kannanoton. Jo pelkäänsä kytköksen toteaminen kansainvälisen oikeuden vakaviin rikkomuksiin edellyttäisi ulkopoliittista kannanottoa, joka ei kuulu kunnan toimialaan.

Lisäksi kaupunginhallituksessa hyväksytyt vastaehdotukset ohjeistavat kaupungin hankintoja tekeviä viranhaltijoita tavalla, joka on ristiriidassa kaupungin hankintastrategian kanssa. Kuten todettu, kaupunki saattaisi kaupunginhallituksessa hyväksytyn vastaehdotuksen mukaista kirjausta toteutuessaan joutua laittamaan yrityksiä mustalle listalle sen mukaan, tulkitsemme niillä olevan mainittuja kytköksiä. Tällainen toimintatapa ei olisi julkisissa hankinnoissa noudatettujen periaatteiden mukainen. Siksi palautus on perusteltu.

Kiitos.

Valtuutettu Tuomas Rantanen

Täällä on nähdäkseni puhuttu enemmän alkuperäisestä aloitteesta kuin kaupunginhallituksen vastauksesta siihen. Juuri tästä vastauksesta oikeasti olemme täällä päättämässä. Vastaus on nähdäkseni tietyin kohdin jopa kriittinen alkuperäistä aloitetta kohtaan. Osasyyn tähän väärinkäsitykseen saattaa olla se, että aloitteentekijä itse näyttää ainakin sosiaalisessa mediassa varomattomasti ylitulkinneen kaupunginhallituksen päätöstä. Nähdäkseni kaupunginhallituksessa tehty lisäykset lausuntoon lähinnä muistuttavat siitä, mitä meillä hankintastrategiassa on linjattu ihmisoikeuksien huomioimiseen liittyen. Kun tästä strategiasta päätettiin, ei kyllä ajateltu, että siinä olisi kyse ulkopoliittisesta linjanvedosta. Eli toisin kuin alkuperäinen aloite, kaupunginhallituksen kanta ei ota kantaa vain yhteen alueeseen, vaan liittyy juuri niihin hankintastrategian periaatteisiin, jotka koskevat vastaavia ihmisoikeusloukkauksia missä tahansa. Vastauksessa ei myöskään esitetä minusta sellaisia toimenpiteitä, joista tehdyssä palautusesityksessä vaaditaan luovuttavan.

Nyt olisi erityisen tärkeää miettiä, mitä ne hankintastrategian viittaukset ihmisoikeuksien huomioimiseen, mitä niillä oikeasti tarkoitetaan, jos kävisi niin, että tällainen yleinen vastaus ei valtuustolle kelpaa. Jos palautus voittaa, tämä keskustelu saa toisen täyskierroksen. Minusta olisi järkevämpää pitää vähemmän kiihkeä keskustelu siitä, mitä hankintastrategia pitää oikeastaan sisällään ja miten ihmisoikeusasiat otetaan huomioon yleisellä tasolla. Tämä on selvästi osoittanut tämän keskustelu

16.2.2022

ja prosessi, että tähän on tarvetta. Mun nähdäkseni kaupunginhallituksessa päädyttiin näihin muotoiluihin alkuperäisestä esityksistä, niitä muokattiin juuri niin, että viitattaisiin nimenomaan yleisiin asioihin eikä vain yhteen tiettyyn kohteeseen.

Kiitoksia.

Valtuutettu Elisa Gebhard

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämä asiahan on sisällöllisesti helppo, sikäli kun kyse on sosiaalisesta vastuullisuudesta, ihmisoikeuksista ja kaupungin toimijuudesta hankintojen kautta. Ajattelen itse, että esimerkiksi hankintastrategiassa sosiaalista vastuuta koskevat linjaukset on hyviä, ja mä pidän tärkeänä, että nämä linjaukset myös näkyy käytännössä. On kuitenkin myönnettävä, että asia ei ole teknisesti helppo. On validi kysymys, olisiko aloitteen voinut muotoilla toisin, jolloin valtuustossa ei tarvitsisi pohtia toimivallan rajoja.

Ajattelen kaiken kaikkiaan, että todella tarvittaisiin laajempaa keskustelua siitä, mitä kaupungin vastuullisia hankintoja koskevat linjaukset käytännössä tarkoittavat, mikäli tällaisessa asiassa katsotaan, ettei hankintojen sosiaaliseen vastuullisuuteen voida ottaa kantaa edes sellaisella tasolla, jossa ei edellytetä uusia toimenpiteitä käytännön hankintojen toteuttamiseen, vaan pikemminkin todetaan aikaisempia hankintoja koskevia linjauksia ja niiden olemassaoloa.

En kannata palautusta. En pidä sen muotoilua myöskään kovin onnistuneena. Sisältää nimittäin ylitulkintoja kaupunginhallituksen hyväksymistä linjauksista.

Kiitos.

Valtuutettu Ozan Yanar

Kiitos, puheenjohtaja.

Mä kuuntelin sekä kansliapäällikön että pormestarin vastauksia näihin kysymyksiin. Noi argumentit on mun mielestä aika kevyet. Te sanotte pelkästään ulkopoliittikka, ja se on teidän argumenttinne. Äskeisessäkin keskustelussa on viitattu siihen, että ulkopoliittikkaa saa tehdä

16.2.2022

tasavallan presidentti ja valtioneuvosto tyyliin käsi kädessä. Mutta kyllä on muitakin toimijoita tässä maassa, jotka voivat lausua asioita. Mehän ollaan Suomen pääkaupunki. Meillä voi olla myös sananvaltaa erilaisiin asioihin. Musta tämä on kiinnostavaa keskustelua, että mihin se raja vedetään. Voidaanko esimerkiksi ulossulkea Kiinan uiguurialueella todella huonoja asioita tehneitä yrityksiä meidän hankinnoistamme? Tässä on annettu muitakin esimerkkejä. Mihin me pystytään vetämään sitä rajaa?

Mä en siis kannata tätä Vartiaisen linjaa, joka on suunnilleen sitä, että sana kytkös – vaikka siirtokuntiin – on osoitus siitä, että oho tämä on ulkopoliittinen asia, en voi koskea tätä. Kannatan itse asiassa Halla-ahon, Kalevan ja valtuutettu Arhinmäen linjaa, joka oli käsittääkseni sellainen, että tehdään kunnan normisto kaikille toimijoille ja katsotaan, ketkä kunnioittavat ihmisoikeuksia. Keskustellaan yhdessä siitä, mikä on meidän vaatimuksemme niistä yrityksistä. Samanaikaisesti kun me ollaan poliittisesti yksimielisesti hyväksytty, että me kannatamme ihmisoikeuksia. Kuusi kertaa mainitaan, sitä mainostetaan oikein hankinta-strategiassamme.

Tällaisella linjalla itse olisin liikenteessä, sen sijaan että pelkään jotain kytkös-sanaa ja olen silleen että oho, tämä on ulkopoliittikkaa ja mun on pakko feidata tämä keskustelu ja jotenkin kevyillä argumenteilla olla eri mieltä. Tehdään tämä kunnolla.

Ledamoten Thomas Wallgren

Till återremiss, bästa ordförande.

Kannatan hyväksyntää, mutta pidän palautusta uuteen valmisteluun myös vartenotettavana vaihtoehtona niillä perustein, mitä muun muassa Erkki Tuomioja on tässä esittänyt. Viitataan myös kansliapäällikkö Sarvilinnan puheenvuoroon, jossa hän toteaa, että jos asia palautuu, uudessa valmistelussa huomioidaan täällä käyty keskustelu. Haluan siksi tätä palautusmahdollisuutta silmällä pitäen lausua seuraavaa:

Kuntalain ensimmäisen pykälän toisen momentin mukaan kunnan tehtävä on edistää asukkaiden hyvinvointia. Gandhi on sanonut, että ihminen voi hyvin, kun kaikki olennot, jotka ovat hänelle tärkeitä, voivat hyvin. Ihmisen kasvun voidaan... Tämä ei ole enää Gandhia. Gandhi-lainaus loppui. Lisään itse tämän. Ihmisen kasvuna voidaan pitää sitä, että niiden ihmisten ja olentojen piiri, joista hän välittää, laajenee. Toisin sanoen, kun kasvamme ihmisinä, käsityksemme siitä, mikä edistää

16.2.2022

omaa hyvinvointiamme, muuttuu. Samalla muuttuu käsityksemme siitä, mikä edistää kunkin kunnan ja kunkin maan asukkaiden hyvinvointia.

Jos asia palautuu, toivon, että uudessa valmistelussa huomioidaan tarve pohtia, miten haluamme Helsingissä ymmärtää kuntalain kirjaus asukkaiden hyvinvoinnin edistämisestä.

Kiitos.

Valtuutettu Minja Koskela

Kiitos, puheenjohtaja.

Minäkin odotan vastausta siihen Otso Kivekkään erinomaiseen kysymykseen, että mihin sellaisiin toimiin, mihin tässä palautusesityksessä viitataan, ei siis haluta ryhtyä. Tätä ei olla onnistuttu tässä erittelemään. Täällä puhutaan jatkuvasti lainvastaisuudesta, ja ilmeisesti sillä viitataan ainakin siihen hankintalakiin, joka täällä keskustelussa toistuvasti putkahtelee. Joten toistan jälleen, että tämä esitys ei ole hankintalain vastainen, vaan se on fokusoitu erityisesti koskemaan hankintalain kynnysarvon alittavia hankintoja, jotka eivät ole hankintalain piirissä.

Täällä on puhuttu ulkopoliittisesta kannanotosta varsin runsaasti, joka on kuitenkin vain yksi mahdollinen tulkinta. Itse pidän ongelmallisena sitä, että mikäli ihmisoikeuksia käsittelevän aloitteen kohdalla ihmisoi-keustulkinta jää toissijaiseksi tai se sivuutetaan. Ajattelen myös niin, että politiikassa ja myös kunta- ja poliitiikassa tehdään koko ajan päätöksiä ja punnintaa suhteessa arvoihin ja periaatteelliseen debattiin. Me teemme täällä kaupunkipoliittikkaa, mutta globaalissa maailmassa Helsinki on globaali toimija. Silloin meidän on kyettävä tarkastelemaan meidän valintoja ja meidän hankintoja ja punnitsemaan niiden globaalia eettisyyttä.

Kiitos.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Arvoisa puheenjohtaja.

Mielestäni tässä on tärkeää erottaa tämä käyty keskustelu, joka pitkälti kuitenkin viittaa siihen kaupunginhallitusvaiheen käsittelyyn ja tehtyihin tekstiesityksiin ja lisäyksiin, ja sitten tämä itse aloiteteksti. Ne on

16.2.2022

mielestäni aika eri maailmoista. Kaupunginhallituksen lisäyksissä puhutaan ihan ymmärrettävästi meidän hankintastrategiasta ja niistä kriteereistä, joilla Helsingin kaupunki voi kuitenkin merkittävänä toimijana ja erittäin suurena työnantajanakin vaikuttaa globaaleihin asioihin, niin että me kannetaan oma vastuumme. Tässä mielessä tulkitSEN, että tämä käyty keskustelu vahvistaa myös sitä tulkintaa, että tässä lähde-tään hankinnoissa sovellettavista kriteereistä ja siitä, miten me noudatamme ihmisoikeuksia ja miten me edistämme ihmisoikeuksia omalla työllämme maailmallakin.

Joten en kannata palautusta tästä syystä. Mutta jos on niin, että tämä aloite palautuu käsittelyyn, toivon, että voisimme koota poliittisia voimia vähän laajemmin saman pöydän ympärille ja keskustella, miten tällä mahdollisella seuraavalla kierroksella saisimme sellaisen vastauksen aikaan, joka vie asiaa eteenpäin. Ajattelen, että me ollaan ehkä itse asiasta aika lähellä toisiamme, ja suuria erimielisyyksiä ei varmaan ole siitä, että haluamme tehdä parhaamme oikeudenmukaisuuden ja ihmis-oikeuksien kunnioittamisessa kaikessa Helsingin kaupungin toimin-nassa ja työssä. Tähän mielestäni valtuutettu Torstin ponsikin ohjaa.

Valtuutettu Mari Holopainen

Kiitos, puheenjohtaja.

En kannata palautusta. Ainakin järjestelmässä olevassa muotoilussa on hyvin vahvasti linjattu, että tämä olisi ulkopoliittinen kanta ja toimen-pide, joka ei kuulu kunnan toimialaan. Tässä on käyty hyvää keskuste-lua siitä, miksi Helsingillä on hankintastrategia, jossa ihmisoikeudet ko-rostuvat, jos niitä ei kuitenkaan painoteta tämänkaltaisissa punnin-noissa, joissa nimenomaan voitaisiin korostaa tehtyä hankintastrate-giaa ja ihmisoikeusnäkökulmaa. Muun muassa valtuutettu Yanar on hy-vin tuonut tätä esiin.

Myös kannatan sitä, että tehtäisiin laajempi tarkastelu ihmisoikeusrikko-muksista, jotka ei toki koske vain yhtä aluetta. Sekin on kannatettava ajatus. Toivon myös, että Helsinki tukee vastuullisuuslainsäädäntöä, jonka ministeri Haatainen on luvannut tuoda vielä tällä hallituskaudella. Myös valmistelussa on uusi hankintalaki, jonka pitäisi ainakin otsik-konsa perusteella olla nykyistä vastuullisempi. Eli kyllä myös lainsää-däntö kehittyä, ja toivottavasti Helsinki ei ota kapeata tulkintaa, jossa meillä ei olisi mitään roolia, kun teemme isoja hankintoja. Varmasti jul-kisista toimijoista kaupungeista suurimpia tässä maassa.

16.2.2022

Valtuutettu Teija Makkonen

Arvoisa puheenjohtaja.

Mä kiinnitin samaan asiaan huomiota, kun valtuutettu Halla-aho ja valtuutettu Mari Rantanen. Jos ja kun tämä aloite koskee vasemmiston mielestä niin painokkaasti ihmisoikeusrikkomuksia laajalti, eikä vain Israelia, niin miksi sellaista muutosehdotusta ei ole kaupunginhallituksessa tehty? Mielestäni tämä pohja ei painokkaasti sellaista lisäystä edusta.

Mä olen itse ymmärtänyt, että valtuustossa tehdään päätöksiä siitä, mitä tämä pohjaesitys edustaa. Ei niistä mielipiteistä, mitä täällä kerrotaan ja lisätään.

Kannatan tämän asian palauttamista.

Kiitos.

Valtuutettu Marko Kettunen

Jatkan oikeastaan Makkosen puheenvuorosta ja vähän symppaan yhtä aikaisempaa puheenvuoroa, jossa puhuttiin enemmän siitä, kuuluuko nämä asiat oikeastaan meille ollenkaan. Haluaisin nostaa yhden näkökulman tähän. Me täällä koko ajan käsitetään, että ihmisoikeudet on joku sellainen asia, että me kaikki ymmärretään ne samalla lailla. Tai että meillä voisi helsinkiläisellä valtuutetuilla olla käsitys, miten ihmisoikeudet toteutuu jossain maailman toisella puolella. Ihan vaan ennakoin sitä, kun tämä sitten tulee... Kannatan palautusta, mutta vain siksi, että ei voi kannata enää hylkäämistä, että tätä ei koskaan tänne olisi tullutkaan. Mutta haluaisin ennakoida sitä tilannetta nyt, kun meillä on tällaisia sisäisiä ristiriitoja Helsingissä ihan omassakin poliittisessa kentässä, niin halutaanko me ihan oikeasti tuoda tällaiset kansainväliset poliittiset kysymykset tänne valtuustosalin?

Kiitos.

Valtuutettu Veronika Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja.

16.2.2022

Oikeastaan valtuutettu Tuomas Rantanen ja valtuutettu Eveliina Heinäluoma käytti mun mielestä hyvät puheenvuorot siitä, että pitää erottaa nimenomaan tämä alkuperäinen aloite ja kaupunginhallituksen vastaus, joka meillä täällä on käsittelyssä, johon me otamme kantaa. Nyt kun katsoin vielä kaupungin hankintastrategiaa, niin kiinnostavaa siellä on nimenomaan se, että siellä ei puhuta vain ihmisoikeuksien noudattamisesta hankinnoissa, vaan nimenomaan että edistetään ihmisoikeuksia hankinnoissa ja tätä seurataan. Mun mielestä tämä koko keskustelu on oikeastaan monipuolisesti osoittanut sen, että kyllä me tarvitaan joku työkalu, jossa konkreettisesti seurataan, mitä tämä tarkoittaa Helsingin kaupungissa, joka on valtava toimija myös kansainvälisessä kentässä.

Huomionarvoista on se, että vastaavanlainen aloite tehtiin Jyväskylän kaupungissa, ja Jyväskylän kaupungin vastaus oli hyvin erilainen kuin Helsingin kaupungin vastaus. Siinä lueteltiin yksityiskohtaisesti, millä kaikilla eri tavoilla eri hankinnoissa huomioidaan aivan konkreettisella tavalla ihmisoikeudet. Jotain tämäntyyppistä mä luulen, että meistä aika moni täällä valtuustosalissakin kaipaisi tällä hetkellä.

Sitten edelliseen puhujaan, kun hän sanoi, että ihmisoikeudet, ei oikein tiedä, mitä ne sitten ovat. Tämmöinen väite esitetään usein, että ikään kuin olisi vain kyse jostain mielipiteestä, ja ihmisoikeudet voivatkin olla ihan mitä tahansa. Ei se valitettavasti ihan näin mene. Meillä on ihan tarkat kansainväliset määritelmät sille, kansainvälisessä sopimuksessa määritelty, mitä me ihmisoikeuksilla tarkoitetaan.

Valtuutettu Johanna Nuorteva

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä on paljon ollutkin jo keskustelua siitä, että hankinnat on tärkeä keino myös kunnalle vaikuttaa siihen, minkälaisista oloista meille hankittavat tuotteet tulevat. Meille on kaupungille laadittu hyvä hankintastrategia, jossa todetaan, että edistämme hankinnoilla sosiaalisen vastuun ja ihmisoikeuksien ja työelämän perusoikeuksien toteutumista. Kaupunginhallituksessa nostetaan esille tämä strategia ja sen tuomat mahdollisuudet edistää hankintojen kautta ihmisoikeuksien toteutumista. Hankintastrategiassa todetaan, että me nimenomaan edistämme perusoikeuksia ja ihmisoikeuksia.

Tässä on kyse laajemmasta asiasta, ja on tärkeätä, että myös valmistelussa otetaan jatkossa huomioon, kuinka laaja kysymys ihmisoikeudet hankintojen osalta on. Esimerkiksi elektroniikka- ja

16.2.2022

tekstiiliteollisuudessakaan työntekijöillä ei monissa maissa ole välttämättä elinkustannukset kattavaa palkkaa ja työolot ovat edelleen epäinhimillisiä. Paljon erilaisilla kuluttajien kampanjoilla on pystytty vaikuttamaan myös työntekijöiden oloihin ja palkkaukseen. Se on merkittävä keino, jota myös kunta voi käyttää.

Helsingissä valmistellaan tällä hetkellä hankintojen eettistä ohjeistusta, eli tätä code of conductia. Olisi tärkeää, että tämän valmistelun yhteydessä valmisteltaisiin myös keinoja siihen, että hankintastrategian ihmisoikeuskirjaukset otetaan nykyistä paremmin osaksi meillä hankintakriteereitä. Meillä on tällä hetkellä tilanne, että Helsingissä ei ole ihmisoikeusyistä tai eettisistä syistä jätetty mitään hankintoja tekemättä. Tästä valtuutettu Torsti oli tehnyt ponsiesityksen järjestelmään, ja toivon, että se otetaan käsittelyyn tässä vielä. Eli palautusta en kannata.

Kiitos.

Valtuutettu Ozan Yanar

Kiitos, puheenjohtaja.

Haluaisin vaan jatkohuomiona tähän hankintastrategiakeskusteluun tehdä sellaisen pointin, että kun tätä oikeasti lukee todella tarkkaan, ja muistetaan, että me hyväksyttiin tämä yksimielisesti, siitä on noin puolitoista vuotta, muistaakseni elinkeinojaostossa. Täällä korostetaan ihmisoikeuksia, työelämän perusoikeuksia, että niitä pitää kunnioittaa. Tässä puhutaan kaupunkitasoisen hankintojen eettisestä ohjeistosta eli code of conduct -nimisestä asiasta, johon kiinnitetään huomiota. Sitten tässä lukee, että tehdään riskianalyysijä. Yksi riskianalyysien sivulauseessa mainittu asia on ”tuotantomaaolosuhteista johtuen”. Eli korkeat virkamiehet ja myös pormestari, joka älähtää jostain mahdollisesta ulkopoliittisesta kommentista, niin tässäkin mainitaan toki tuotantomaita, olosuhteita. Me ollaan yhteisesti hyväksytty nämä. Eli tämä kaupunki ainakin teorian tasolla on sopinut, että me näitä asioita jotenkin katsotaan tai huomioidaan.

Minusta olisi kiinnostavaa jatkokeskustelua, että miten me aidosti huomioidaan näitä, koska mä koen, että tosi monelle valtuutetulle se on hyvin epäselvää. Onko tämä kaupungin johto semmoinen, että te pelkääte joka ikisen pienen asian ulkopoliittiseksi leimautumista ja asia pitäisi jättää vaan pressalle ja valtioneuvostolle? Joka on absurdi ajatus. Oletteko te lukenut edes meidän näitä asiakirjoja, joita me ollaan yhteisesti hyväksytty ja niissä mainitaan tuotantomaaolosuhteet?

16.2.2022

Miehitys ehkä on sellainen asia, josta aika universaalisti voidaan olla sitä mieltä, että se on aika selkeä.

Kiitos.

Valtuutettu Sami Muttilainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Mitä mennään kaupungin hankintoihin noin ylipäättään, oli kyse ihan mistä tahansa, niin näitä on ? sinne strategiaan ennenkin ja kaiken näköisiä tavoitteisiin, kuinka otetaan huomioon työntekijöiden olosuhteet ja kestävä kehitys ja ihmisoikeudet, mitä ikinä. Ikävä kyllä näissä painaa aina se yksi ja ainoa asia, ja se on fyrkka. Että ne on hyvin laiveita lausetta siellä. Toki tässä otan huomioon myös viranhaltijanäkökulman tai kuka näistä hankinnoista päättää. Siellä varmaan ollaan yhtä huuli pyöreänä, että miten tätä asiaa pitäisi tulkita ja valvoa. Eli jos tähän asiaan halutaan jotain tehdä, niin kriteerit ainakin, ei tämä kärki edellä vaan ihan muut kärjet. Sikäli on hyvin tärkeää, että tämä keskustelu käydään. Olisi toki ihan hyvä, että tähän myös käytännössä puututtaisiin. Tämä antaa selkeästi jonkinlaista kuvaa siitä, mikä tässä valtuustosalissa on ylipäättään eettinen näkökulma tai kuinka tärkeinä näitä asioita pidetään. Emmä sikäli tätä lainkaan vääränä paikkana käydä tätä keskustelua tai lausua tästä jotain, mitä asiasta on mieltä.

Valtuutettu Marko Kettunen

Valtuutettu Honkasalolle nopea kommentti vaan, että jos meillä olisi yksi ja yhteinen käsitys näistä asioista, niin siellä Israelin ja Palestiinan rajallahan ei mitään konfliktia olisikaan käynnissä, kun me tiedettäisiin, miten se voitaisiin ratkaista. Mutta niinhän ei ole. Sen halusin vain tuoda.

Tässä salissa on tänään kuultu kaksi puheenvuoroa, kun joku on käynyt Palestiinassa, ja siellä on ollut surulliset oltavat. En yhtään epäile sitä. Mutta tulee sekin päivä, että tässä salissa istuukin joku Israelista muuttanut, joka on käynyt siellä, ja saanut jotain niskaansa, ja saadaan kuulla toisenlainen ikävä puheenvuoro. Tästä on kysymys. Näitä asioita meidän ei pitäisi täällä kunnan valtuustosalissa yrittää ratkoa, koska me ei siihen kyetä.

Kiitos.

16.2.2022

Valtuutettu Tuomas Rantanen

En kannata palautusta edelleenkaan.

Halusin vaan korjata sen, kun valtuutettu Honkasalo viittasi Jyväskylän kaupungin hankintapolitiikkaan. Se ei ole kovin onnistunut referenssi tässä suhteessa, koska ymmärtääkseni siellä on sellainen systeemi, että kaupungilla on yksityinen alihankkija. Joka on siis yritys eikä sen takia ole hankinnoissaan vastaavasti samojen rajoitusten piirissä kuin julkinen valta on. Olen toki samaa mieltä Honkasalon kanssa siitä, että tämä palautusesitys ei ole hyvä. Pohjaesitys on hyvä. Tässä ei ole mun mielestä järkevää lähteä siihen uudelleentarkasteluun kaikessa sarjassa. Ei oo ylipäänsä järkeä käydä tätä ohipuhumisen sirkusta ihan uudestaan.

Mä toivon, että palautus menisi läpi, jotta voisimme Torstin melko mainion ponnen kautta käynnistää keskustelun siitä ytimestä eli mitä hankintastrategian ihmisoikeusviittaus tarkoittaa yleisellä tasolla, koskien kaikkia ihmisoikeusloukkauksia eikä vain yhtä kohdetta. Mä kannatan siis pontta ja en kannata palautusta, ja suosittelen tätä muillekin.

Kiitoksia.

Valtuutettu Pilvi Torsti

Puheenjohtaja.

Viittaaan oikeastaan sekä puheenjohtajan että valtuutettu Tuomiojan että kansliapäällikkö Sarvilinnan aiempiin puheenvuoroihin, joissa todettiin, että sikäli että tämä palautuisi, käyty keskustelu toimii lähete-keskusteluna. Koska palautukseen ei voi tehdä pontta, ajattelin lukea ponnen, jonka teen, jos se on mahdollista, jos palautus ei menisi läpi, että se tulee varmasti huomioiduksi. Se kuuluisi näin:

Käsitellessään aloitteen kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän, voisiko kaupunki täsmentää vuodelta 2020 olevan hankintastrategian määritelmää ”kiinnitämme erityistä huomiota työ- ja ihmisoikeuksien noudattamisen hankinnoissamme”. Samalla kaupunki voisi pohtia kattavasti laajaa toimivaltaa eri politiikkalohkoilla omaavan pohjoismaisen pääkaupungin globaalipoliittista roolia ja asemaa sekä mahdollista strategista linjaustarvetta asiassa huomioiden

16.2.2022

myös 2013 hyväksytty globaalin vastuun strategia ja valtio- ja EU-tasoiset linjaukset.

Tämä on omalta osaltani tosiaan se linja, mitä koko asian käsittelyssä kannatan. Pidän valitettavana, että me ei saatu kokonaisvaltaista linjasta jo yhden palautuskierron jälkeen, vaan on jouduttu tämä jo kaksi kertaa täällä käsittelemään näin.

Kiitos.

Valtuutettu Mika Raatikainen

Arvoisa puheenjohtaja.

Tänään kun näin, mitä oli asialistalla, päätin, että en ota tähän mitään kantaa. Mutta pakko kai tässä on muutama sana sanoa. Olen itse asunut viisi vuotta Israelin ja Palestiinan alueella, joista kaksi vuotta Gazassa ja noin kaksi vuotta Länsirannan alueella. Ja myös Jerusalemissa niin sanotulla juutalaisalueella.

Sen takia kannatan palautusta, koska tämä keskustelu ei oikeasti kuulu meidän kaupunginvaltuustoon. Täällä on aika moni todennut, että meidän tehtävä olisi hoitaa helsinkiläisten asioita, ja mun mielestä olisi aika järkevää, että jätetään isommat linjat isommille foorumille niin kuin esimerkiksi eduskuntaan ja kansainvälisiin järjestöihin, joissa Suomi on mukana. Tämä paikka nyt on vaan väärä.

Voisin aika paljon kertoa, mitä oon nähnyt, mutta voin kertoa niitä ihan yksityiskeskustelussa. Aika paljon oon nähnyt pahaa sekä toiselta että toiselta puolelta.

Kiitos.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettuna totean, että kun moni on sanonut, että tämä keskustelu ei kuulu tähän saliin ja tätä ei pitäisi käydä, niin siinä tapauksessa meidän kannattaa hyväksyä tämä tasapainoinen kaupunginhallituksen vastaus, jossa nojataan Helsingin hankintastrategiaan, eikä palauttaa asiaa, koska jos palautamme asian, tämä palaa uudestaan valtuustoon ja

16.2.2022

käymme uudestaan tämän keskustelun. Jokainen, joka täällä on sanonut, että tätä ei pitäisi käydä täällä salissa, varmaan kannattaa tämän tasapainoisen vastauksen hyväksymistä, niin sitten emme enää palaa tähän keskusteluun täällä salissa.

34 §

Esityslistan asia nro 8

VALTUUTETTU VERONIKA HONKASALON ALOITE TUTKIMUS- JA INTERVENTIOHANKKEESTA DEMOKRATIAN EDISTÄMISEKSI HELSINGIN LÄHIÖISSÄ

Valtuutettu Veronika Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja.

Kiitos paljon puheenvuorosta. Tein tämän valtuustoaloitteen juuri kuntavaalien jälkeen, ja silloin hätkähdytti ne valtavat erot äänestysprosentteissa eri kaupunginosien välillä. Ja hätkähdytti myös se, että kun katsoo niitä valtuutettuja, jotka tuli valituksi, niin merkittävä osa heistä asuu kantakaupungin alueella ja hyvin merkittävä vähemmistö tulee itse asiassa kaupungin lähiöissä.

Tämä on tematiikka, joka mua on askarruttanut jo hyvin pitkään, miten Helsingin kaupunkipolitiikassa kuuluu ennen kaikkea aktiivisten kaupunkilaisten ja hyväosaisten kaupunkilaisten ääni ja kuinka Helsingissä myös eletään hyvin erilaisissa todellisuuksissa. Meidän tutkimusdatakin tukee tätä, että kuinka todellisuudet meidän kaupungissa on eriytyneet toisistaan. Tämä on mun mielestä demokratian kannalta erittäin vakava tilanne, jonka eteen meidän pitäisi tehdä paljon työtä. Itse tutkijataustaisena valtuutettuna ajattelen, että meidän pitäisi pystyä hyödyntämään paljon enemmän tutkimustietoa.

Niinpä tein tämän valtuustoaloitteen. Tässä ideana oli se, että sen lisäksi että me kerätään kvantitatiivista tutkimusdataa, mitä meillä on olemassa, me myös haastateltaisi laadullisin menetelmin ihmisiä siitä, että he itse myös saisivat antaa näkökulmia siihen, mistä tämä alhainen äänestysaktiivisuus johtuu. Kun me tiedetään kuitenkin, että

16.2.2022

kuntapolitiikan kautta vaikutetaan konkreettisesti monesti arkea lähellä oleviin asioihin.

Aloitevastauksessa luetellaan kaikkia toimia, mitä Helsingin kaupunki tekee, ja siinä ei ihan hirveän kirkkaasti käy ilmi, mitä ne tutkimushankkeet on. Mutta ei suoranaisesti myöskään torpata tätä ideaa.

Kiitos.

Valtuutettu Petra Malin

Kiitos, puheenjohtaja.

Mä kiitän valtuutettu Honkasaloa hyvästä aloitteesta. Mä pidän erittäin tärkeänä, että me keskustellaan täällä huonosta äänestysprosentista mutta myös laajemmin ihmisten osallisuudesta ja osallisuuden kokemuksesta. Helsinki on tehnyt asioita asian eteen, mutta on erittäin tärkeää, että meillä nimenomaan on elävä ja vahva yhteys tutkimuksen kanssa, kun mietitään, mitä meidän pitäisi tehdä osallisuuden lisäämiseksi tässä kaupungissa. Toivon, että jatkossa me voidaan myös osallistua tutkimuksen rahoittamiseen, koska kyse on siitä, miten helsinkiläinen demokratia toimii, ja se on mitä suurimmassa määrin Helsingin kaupungin intressissä.

Mä itse teen vielä valitettavan keskeneräiseltä väitöskirjaani osallisuuden lisäämisestä. Yksi tosi iso kysymys on se, miten ihmiset tuntee ja tietää politiikasta, minkälaisena se heille näyttäytyy ja kokeeko he, että se on jotain, joka on heitä varten. Mun mielestä se on yksi asia. Mutta myös ihan se, että mitkä on ne elämän muut olosuhteet, minkälaisia ne voivat olla. Osallisuuspolitiikkaa on se, että me tuetaan ihmisten osallistumista palveluissa, me tuetaan ihmisten äänestämistä vaaleissa. Mutta osallisuuspolitiikka on myös se, että me pidetään huolta siitä, että joka ikinen helsinkiläinen voisi hyvin. Koska siinä vaiheessa kun on paljon asioita elämässä, joiden kanssa kamppailee, voi tuntua paitsi siltä että ei jaksaa ja kykene perehtymään poliittiseen päätöksentekoon tai äänestämiseen, mutta myöskin siltä, että ei välitetä, ei pidetä huolta. Mun mielestä nämä kaikki aspektit meidän pitää jatkossa ottaa huomioon, kun me mietitään, miten osallisuutta meillä edistetään.

Valtuutettu Sami Muttilainen

Kiitos, puheenjohtaja.

16.2.2022

Itse teen tällaista kenttätutkimusta päivittäin. Terveisiä Puotinharjasta. Itäisessä kaupunginosassa asuvana. Tarvitaan monenlaisia, miten voisi sanoa, näkökulmia siihen ja eri indikaattoreita, miten tätä kuviota voidaan parantaa, äänestysaktiivisuutta lisätä. Jo viime valtuustokaudella käytiin keskustelua siitä, että aloitejärjestelmää tulisi muuttaa. Nyt se sama keskustelu on käynnistymässä uudelleen. Itse ainakaan valtuutettuna en lähtisi tätä asiaa kauheasti muuttamaan. Täytyy sanoa, että se on yksittäinen tärkeä työkalu, mitä valtuutetulla on. Se on nimittäin viestikapula ja terveisiä lähiöistä/kaupunkilaisilta, jotka ei itse pääse suutaan valtuustosalin avaamaan. Se on sitten valtuutetun omalla vastuulla, mikä se sisältö on, mutta en koe, että pitää lähteä rajoittamaan entisestään valtuutetun roolia / vastuuta ja valtaa.

Täällä on mainittu osallistuva budjetointi näissä vastauksista. Mä oon tätä ennenkin kritisoinut. Tämä on kaunis ajatus, mutta mikä se käytäntö on sitten, niin se on toinen juttu. Ensinnäkin budjetti on liian pieni. Tämä ei todellakaan mitenkään kohdennu heikommassa asemassa oleviin alueisiin kaupungissa ja asettaa kaupunginosia toisiaan vastakain. Tässä listalla laitetaan ihmisiä äänestämään asioista, mikä niille kuuluu ? päättämään siitä, millä alueella on päiväkotit ja millä ei. Tosin siihen vaikuttaa toki valtasuhteet tässä valtuustosalissa. Tällaisia mietteitä.

Kiitos.

Valtuutettu Arja Karhuvaara

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos ajatuksia herättävästä aloitteesta. Meillä on aika tärkeää ylläpitää kaupunkina myös kaikkien asukkaiden mahdollisuutta vaikuttaa. Pelkästään jo sillä, että meidän koulujen yhteiskunta- ja kansalaistaitojen opetus nostettaisiin sille tasolle, että se oikeasti kannustaisi ihmisiä ottamaan kantaa asioihin ja käyttämään äänestysoikeuttaan. Lisäksi kaupungin oma asuntopolitiikka on ollut erittäin suurena vaikuttimena tiettyjen alueiden alhaisessa äänestysprosentissa. Eli asukkaiden koulutustaso ja tausta esimerkiksi uussuomalaisen kohdalla vaikuttaa aivan selvästi siihen ymmärtämiseen, mitä äänestämällä tarkoitetaan ja miten sen kautta oikeasti voidaan vaikuttaa. Näyttää siltä, että sivistys ja tieto lisäävät myös tahtoa vaikuttaa omiin asioihin.

Lisäksi valtuutettujen pitäisi ja poliitikkojen muutenkin huolehtia itse omasta äänestäjäjoukostaan jalkautumalla ihmisten luokse. Eikä

16.2.2022

odottamalla vaan sitä, että se vaalipäivä ja vaalitapahtuma, joka ei todellakaan niin hirveästi osaamista vaadi, tulisi myös käytettyä ja ihmiset oppisivat kunnioittamaan sitä oikeutta, että heillä on mahdollisuus tätä kautta vaikuttaa edustukselliseen demokratiaan, mikä tässä maassa sattuu olemaan se luottamushenkilöjärjestelmän pohja.

Valtuutettu Veronika Honkasalo

Kiitos, puheenjohtaja.

Mun mielestä Arja Karhuvaara tosi hyvin nosti esille sen, että mäkin näen sen nimenomaan näin, että valtuutettuna meillä kaikilla on myös se demokratiatehtävä. Me ei edistetä vain poliittisia kysymyksiä täällä valtuustossa, vaan meidän pitäisi myös huolehtia osallisuuden vahvistamisesta ja siitä, että me ollaan läsnä asuinalueilla. Varmasti meillä kaikilla on kokemusta siitä, että ihmiset on itse asiassa aika ujoja ottamaan kantaa tai lähestymään poliitikkoja tai lähestymään virkamiehiä. Meidän demokratiatehtävä on myös sitä, että me rohkaistaan, me kerrotaan, miten voidaan vaikuttaa, missä vaiheessa päätösprosessia. Oon ainakin itse huomannut, että moni on valveutunut poliittisesti ja ruvennut kiinnostumaan kuntapolitiikasta ihan eri tavalla, kun koko kuntapolitiikka on avautunut uudella tavalla.

Mä muistan, että Helsingin kaupunki teki tällaisen kyselyn sekä valtuutetuille että kaupunkilaisille joitakin vuosia sitten. Siinä kyselyssä keskeinen asia, joka yhdisti sekä valtuutettuja että kaupunkilaisia, oli se, että kaupunkilaiset ja valtuutetut koki, että päätöksentekoprosessiin on tosi vaikea päästä kaupunkilaisten vaikuttamaan. Eli meillä on tässä ihan valtava demokratiahaaste.

Muistan, että silloin kun tulin juuri valituksi ensimmäistä kertaa valtuuteksi, ehdotin, arvoisa puheenjohtaja, että kaupunginvaltuuston kokouksia voisi pitää jossain muualla kuin kaupunginvaltuustossa välillä. Ihan samalla tavalla kuin pidetään pormestari-iltoja, jotta kaupunkipolitiikkaa ja päätöksentekoa tuotaisiin lähemmäs kaupunkilaisia.

Kiitos.

Valtuutettu Atte Harjanne

Kiitos, puheenjohtaja.

16.2.2022

Edellä erittäin hyviä puheenvuoroja. Kiitos myös valtuutettu Honkasalolle tästä aloitteesta. Aloitevastausta kun luki, niin siinähan todetaan monenlaisia toimia, mitä kaupunki on tehnyt. Monet niistä on varmasti hyvin vaikuttavia. Mutta kuten aloite toteaa, niin se ongelma sinänsä, meidän demokratiasegregaatio ja tietyt osallisuuden vajeet, on edelleen olemassa. Mä uskoisin, että tämän tyyppinen tutkimushanke olisi voinut – nythän tässä todetaan, että ei välttämättä tarvita – tuoda jotakin lisänäkymää siihen, miten saadaan ihmisiä sitoutettua osaksi kaupungin demokratiaa.

Meillä on se haaste, mitä valtuutettu Honkasalo kävi läpi, että miten näin isoksi paisuneen – hyvä niin – kestävästi kasvaneen kaupungin paikallisdemokratia toteutetaan. Tässä on varmasti hyvät tervetulleita. Itse ainakin mielelläni kokoustaisin paitsi livenä niin jossain muualla kuin aina siellä valtuustosalissa. Uskoisin, ja tämän sanon itselleni lainsäätäjänä, että äänestysikärajan lasku 16:een voisi myös olla ihan hyvä keino, joka kaupunkia tässä auttaisi.

Valtuutettu Sami Muttilainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Muistaakseni mä sain jonkinlaisen aloitevastauksen liittyen näihin avoimiin kokouksiin, mitä koskee kaupunginvaltuustoa ympäri kaupungin osia. About silleen, että ei ole teknisesti mahdollista. Toki tässä on tänäänkin hyvinkin teknisesti mahdollista näköjään se, että valtaosa valtuutetuista on kotikatsomossa kokoustamassa. Se ei sikäli ainakaan pitäisi olla mikään ongelma. Sikäli tuohon Veronikan nostoon, että tämänöinen voisi olla ihan kohdallaan. Toivoisin, että tätä tutkitaan, kun tässä taas kuviot vähän aukenee.

Tässä on tosiaan monta, monta elementtiä. Toki mitä mennään ihan vaan mediauutisointiin, että jos siellä skriivataan viikko putkeen Sörkan tunnelista, niin kyllä siinä aika paljon lakaistaan myös hyvinkin tärkeitä asioita maton alle, mitä ei kaupunkilaisten eteen tule ja tietoa. Se on toki meidän vastuulla jonkin verran tiedottaa, missä mennään. Kunnallispoliittikka on, ikävä kyllä, se ei ole varmaan maailman seksikkäin kuvio, mutta toisaalta ihan vaan asioita voisi tuoda ja valtuutetut voisi tuoda itseään esiin muuallakin kuin vaalikahvien myötä. Tässä on varmasti monella salissa istuvalla peiliin katsominen.

16.2.2022

Näkisin myös sen, mikä on se keskeinen ongelma, on se, että kun on niitä kaupunginosia, missä ei selkeästikään asioille tehdä mitään, niin ei kai siinä vaiheessa ole kauheasti luottoa äänestää yhtään ketään.

Valtuutettu Petra Malin

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämä on ollut hyvä keskustelu, mitä me ollaan tässä käyty. Mun mielestä tosi olennaista on miettiä, että ihmisten velvollisuus ei ole äänestää, vaan meidän velvollisuus on saada heidät tuntemaan, että sillä on jotain merkitystä, että he äänestävät. Ja kun he ovat tässä mukana, niin se on jotain, millä he voivat asioihin vaikuttaa. Se vastuu on nyt meillä. Ja toki myös laajemmin vaikkapa sitten poliitikoilla muuallakin, valtiotasolla ja näin.

Musta tässä on tuotu monia tärkeitä asioita esille siitä, että kuinka vaikeaselkoista välillä politiikka voi olla. Ihmiset ehkä ei koe sitä senkään takia omakseen. Mä itse koen, että on hirveän arvokasta, kun meillä on meitä kunnallispoliitikkoja, joita me ollaan. Me ollaan vähän tämmöisiä politiikan kokemusasiantuntijoita. Mä näen sen tärkeänä, että me sitä osaamista, mitä meillä on, avataan ja kerrotaan siitä, missä asioihin voi vaikuttaa ja millä tavalla voi vaikuttaa ja ollaan saatavilla. Vaikka se on tietenkin, valtuutetun työ voi olla aika aikaa vievää, niin se voi olla joskus aika isokin asia näin tehdä, mutta se on erittäin tärkeä osa tätä hommaa.

Kaiken kaikkiaan mä näen, että tässä oleellista on just miettiä, onko eri asemassa olevilla ihmisillä aitoja mahdollisuuksia vaikuttaa. Pidetäänkö me huolta niistä asioista, jotka on tärkeitä kaikille kaupunkilaisille, vai korostuu liikaa joidenkin alueiden, joidenkin kysymysten käsittely, mitkä ehkä joillekin ihmisille ei... Joidenkin ihmisten asiat ehkä tule kohdatuksi täällä. Se on erittäin tärkeä kysymys siinä, että kokeeko he, että he voivat ja haluavat osallistua.

Valtuutettu Mari Holopainen

Kiitos valtuutettu Honkasalolle hyvästä aloitteesta.

Itse ajattelen, että me voitaisiin hyötyä vielä enemmän tutkitusta tiedosta. En muista, että meillä olisi hirveän usein ollut käsittelyssä esimerkiksi asiakaskyselyiden tuloksia. Enkä tiedä, onko niitä edes kovin

16.2.2022

aktiivisesti tehty. Eli onko pyritty hankkimaan tietoa asukkailta monin eri keinoin.

Totta kai voidaan ottaa myös käyttöön erilaisia osallistamisen menetelmiä, joihin meidän strategiakin ohjaa. Jos me ei lähdetä tutkimushanketta tekemään, niin voidaan myös ottaa erilaisia soveltavia keinoja. Kyllä osaamista löytyy. Helsingin kaupungilla oli aikaisemmin, ehkä tämän designvuoden aikana vähän aktiivisempaa palvelumuotoiluotetta mielestäni. Olisi hyvä, jos sitä palauteltaisiin taas mieliin.

Kannatan myös niitä kokeiluja, joita tässä on esitetty, että voidaan toimia muissakin sijainneissa. Totta kai myös muuta tarvitaan. Ei pelkästään meidän läsnäoloa jossakin, vaan sitä, että asukkaat pääsee vaikuttamaan oman alueensa ja itseään koskevien palveluiden toteuttamiseen siinä vaiheessa, kun on vielä aidosti mahdollisuus vaikuttaa. Usein meidän osallistaminen on hieman liian jälkijättöistä, jolloin tosiasiallisesti on aika vaikea enää vaikuttaa.

Tämä on iso mahdollisuus meille, ja mielestäni tämä ei liikaa korostu tällä hetkellä meidän johdon puheissa, että me ollaan osallistava kaupunki ja halutaan kuulla asukkaita. Olivat he ihan mistä tahansa Helsingistä päin kotoisin. On arvokasta, että ihmiset osallistuu. Sen lisäksi täytyy tehdä töitä sen eteen, että he, jotka ei osallistu yhtä aktiivisesti, niin heille löydetään keinot myös päästä mukaan vaikuttamaan.

Ledamoten Thomas Wallgren

Tack, bästa ordförande.

Tämän on hirmuisen tärkeä keskustelu. Meidän tulevaisuus kumminkin on elävän demokratian varassa. Haluaisin pohtia pikkaisen tätä osallistumisen ja vaikuttamisen suhdetta. Tutkimuspohjaisestikin voidaan todeta, että se, että ihmisen kokemus siitä, että voi vaikuttaa asioihin, motivoi osallistumaan. Kaikki taas kokemus siitä, että väitetään, että annetaan osallistumismahdollisuuksia, mutta ei kuitenkaan vaikuttamismahdollisuuksia, on myrkkyä demokratialle ja osallistumiselle. Mä kaipaen valtuustoryhmien välistä keskustelua ja ehkä valtuuston uutta panosta siihen, mitkä on ne kanavat, mitkä on ne välineet, mitkä on ne keinot, jotka auttavat onnistumaan osallistuvassa demokratiassa.

Mä olin hirveän huolissani siitä kokemuksesta, mikä oli tässä muutama viikko sitten, kun äänestettiin Malmin lentokenttä -kansanäänestysaloitteesta. Että siinä ei nähty yhteyttä sen välillä, että tyrmätään

16.2.2022

ensimmäinen legitiimi kansanäänestysaloite ja demokratiaan osallistumisen motiivin välillä. En haluaisi liikaa dramatisoida, mutta kaipaisin ryhmien välistä ja valtuutettujen kesken keskustelua siitä, miten me voidaan tarjota ihmisille Helsingissä entistä enemmän kokemuksia siitä, että osallistumisen mahdollisuuksia ei ? minkään kuulemiseen tai näennäisen syyn takia, vaan että halutaan oikeasti antaa mahdollisuuksia vaikuttaa. Miten tätä kokemusta voidaan syventää, miten näitä väli-neitä voidaan kehittää, että vaikuttaminen tulee eläväksi kokemukseksi, niin että halutaan äänestää vaaleissa.

Valtuutettu Hilkka Ahde

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Kiitoksia valtuutettu Honkasalolle erinomaisesta aloitteesta. Lastentarhanopettajana voisin sanoa, että ihan ensimmäisenä meidän kaikkien pitäisi katsoa peiliin ja kysyä, äänestääkö meidän omat lapsemme. Koska yllättävän monesti olen huomannut senkin, että vaikka itse olemme politiikassa, välttämättä nuoriso ei kuitenkaan ole omaksunut sitä tapaa.

Toinen on se, mä menen sitten koululaitokseen. Siellä pitäisi mun mielestä ihan läpäisyperiaatteella, kautta koko koulunkäynnin ala-asteelta saakka painottaa sitä, mitä politiikka on. Se ei ole mitään likaista peliä, vaan se on yhteisten asioiden hoitoa.

Kolmas asia on se, että meidän pitää puhua sitä kieltä, mitä ihmiset puhuvat. Monesti kun täälläkin keskustelua seuraa, niin mä ajattelen, että mitäköhän ne ihmiset, tavalliset kansalaiset, jotka seuraa tätä, ajattelee tästä politiikasta, yhteisten asioiden hoidosta. Koska meillä on tapana käyttää vaikeaselkoisia asioita ja vaikeita sanoja.

Ennen kaikkea mun mielestä siis se, että tämä pitäisi olla koululaitoksessa läpäisyperiaatteella. Nimenomaan tuoda esille, että kysymys on ihmisten yhteisten asioiden hoitamisesta. Sitä tuoda konkreettisesti ihan esimerkeillä esille.

Kiitoksia.

Valtuutettu Mikael Jungner

Kiitoksia keskusteluun osallistujille.

16.2.2022

Tätä on ollut ilo kuunnella. Useita hyviä puheenvuoroja. Sanoisin näin, että tässä on myös tällainen tähän aikaan ja ehkä tulevaisuuteen tosi olennainen näkökulma, jossa kansalaisten osallisuus yhdessä asiakasnäkökulman kanssa on se tapa, jolla tällaiset hyvinkin monimutkaiset ongelmavyyhdet voidaan hoitaa. Ihan jos vaikka Helsingin Sanomia seuraa, joka on ansiokkaasti eri puolilta Suomea nostanut onnistumisia, sekä julkisia että yksityisiä, esimerkiksi jonojen purussa. Kyllä sieltä aina löytyy se asiakasnäkökulma yhdessä osallisuuden kanssa. Mun mielestä tämän asian tutkiminen ja ennen kaikkea kokeileminen ja eteenpäin vieminen olisi äärimmäisen tärkeitä. En nyt tähän mitään erityisiä esityksiä tuo. Toistan vaan sen vanhan ajatuksen, että olisi hyvä, jos Helsingin kaupungilla olisi suunnitelma siitä, miten osallisuuden kanssa eteenpäin mennään.

Kiitoksia.

Valtuutettu Mari Holopainen

Kiitos.

Kannatan myös tällaista suunnitelmaa, johon viittasin jo omassa puheenvuorossani siltä osin, että on paljon menetelmiä, jotka voidaan ottaa heti käyttöön, jotta me osallistetaan asukkaita enemmän. Itselleni on epäselvää, minkälaisia menetelmiä ja keinoja Helsinki on aikeissa ottaa käyttöön tällä valtuustokaudella ja miten me edistetään käytännössä meidän strategian tavoitteita, jossa on kuitenkin luvattu panostaa myös osallisuuteen.

Kuntalaisaloite on yksi hyvin vähän käytössä oleva tapa vaikuttaa kunnan päätöksentekoon Helsingissä. Se ehkä johtuu siitä, että meillä vaaditaan kohtuullisen paljon allekirjoituksia. Kun katsoo kuntalaisaloitejärjestelmää, niin siellä on kyllä joitakin tehty, mutta ne ei ole saavuttanut kovin paljon näkyvyyttä. Joissain kunnissa kuntalaisaloitteella on isompi rooli selkeästi kuin Helsingissä, ja sitä kautta asukkaat saa omia aloitteita eteenpäin.

Nythän meillä on ajankohtaisena keskusteluna myös valtuuston aloitejärjestelmä, joka on sitten taas valtuutettujen tapa saada aloitteita eteenpäin. Se on vähän toisentyyppinen demokratiatyökalu, joka palvelee vaaleilla valittuja henkilöitä. Tärkeä keino sekin. Tässä nyt yksi esimerkki aloitteesta, jonka myötä me toivottavasti voidaan edistää ihan konkreettisesti osallistumisen keinoja, saada sellainen suunnitelma tehtyä.

16.2.2022

Valtuutettu Teija Makkonen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Nyt tulee ilmeisesti kuvakin näkyviin.

Valtuutettu Holopaisen äskeiseen kommenttiin. Kyllähän me valtuutetut ja valtuustossa itsekkin ollaan rapautettu demokratiaa ja osallistumista, jos puhutaan kuntalaisaloitteesta muun muassa. Viimeksi käsiteltiin Malmin lentokenttää koskeva kuntalaisaloite, jota ei otettu edes käsitte-lyyn. Elikkä on jokseenkin naiivia miettiä toimenpiteitä, ja sitten ne toimenpiteet ei tule konkreettisesti käytäntöön.

Kiitos.

Valtuutettu Sinikka Vepsä

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos Veronika Honkasalolle hyvästä, tärkeästä aloitteesta. Valtuutettu Jungner puhui äsken asukasosallisuudesta. Kuntalaisten osallistaminen ja osallistumismahdollisuushan on kirjattuna kaupungin strategiaankin. Kuten valtuutettu Wallgren mainitsi, Malmin kansanäänestyksen, kuntalaisaloitteen teilaaminen oli erittäin epädemokraattinen ratkaisu. Myös toisin esille kaupungin tavan toimia erilaisissa kaavamuutoksissa, jotka tehdään salaa asukkailta, valmistellaan jo hyvin pitkälle. Tästä on hyvä esimerkki, mitä Puistolassa tällä hetkellä tapahtuu ja on suunniteltu Simakujan ja Jyrinäkujan suhteen. Kaupungin pitäisi todellakin tarkistaa oman strategiaansa. Asukkaiden kuuleminen ja demokratia ei toteudu siinä.

Kiitos.

16.2.2022

35 §

Esityslistan asia nro 9

VALTUUTETTU MINJA KOSKELAN ALOITE SUKUPUOLIVAIKUTUSTEN ARVIOINNISTA
OSANA KORONAN JÄLKEISTÄ JÄLLEENRAKENNUSTA

Valtuutettu Minja Koskela

Kiitos, puheenjohtaja.

Me ollaan eletty korona-aikaa kaksi vuotta, ja jos jokin tässä ajassa on tullut selväksi, niin pandemian ennakoimattomuus. Samaan aikaan tässä on kuitenkin niin, että jo olemassa olevan tiedon varassa me voidaan varautua mahdollisiin tuleviin aaltoihin ja myös mahdollisiin tuleviin pandemioihin. Mutta tämä menneistä oppiminen ei ole mikään itsestäänselvyys, vaan reflektio vaatii töitä ja se vaatii toimenpiteitä. Siksi mä olen alun perin tämän aloitteen jättänyt, jotta sitä työtä todella tehtäisiin.

Mä olen iloinen, että kaupunginhallitusvaiheessa me sovittiin niin, että kaupunki tulee jatkamaan työtä sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi ja sukupuolittuneen epätasa-arvon tunnistamiseksi ja kitkemiseksi aiempien koronaan liittyvien selvitysten pohjalta. Haluaisin myös nostaa esiin sen, että pandemia ei ole kohdellut eri ihmisryhmiä samalla tavalla tai tasa-arvoisesti. Tämä koskee myös sukupuolinäkökulmaa, joka on yksi tärkeä näkökulma tässä keskustelussa.

Koronan alkuvaiheessa Suomessakin sanottiin aika usein, että me ollaan kaikki samassa veneessä, mutta näin ei tokikaan ole ollut. Esimerkiksi matalapalkka-aloilla ja naisvaltaisilla aloilla on kannettu usein suhteellisesti suurempi riski ja suhteellisesti suurempi vastuu. Myös esimerkiksi lähisuhdeväkivalta on lisääntynyt tilanteen oltua huomattavan hälyttävä jo ennen koronaa. Nämä on kaikki sukupuolittuneita kysymyksiä, jotka edellyttää sitä, että sukupuolinäkökulma huomioidaan, kun tästä kriisistä etsitään ulospääsyä ja kun sitä reflektoidaan.

Musta on tosi hienoa, että me ollaan nyt sovittu jatkavamme korona-ajan reflektointia sukupuolinäkökulmasta aiemman työn pohjalta Helsingissä. Mä toivon, että näin tullaan tekemään myös maanlaajuisesti. Uskon, että se on ihan jokaisen sukupuolen etu.

16.2.2022

Kiitos.

Ledamoten Silja Borgarsdóttir Sandelin

Ärade ordförande.

Tack till ledamot Koskela, för det första, för en relevant motion.

Att staden 2021 gjorde en utredning kring jämställdhet, där också coronans inverkan berördes, var viktigt. Eftersom pandemin nu ändå fortsätter måste staden också framöver granska pandemins inverkan på jämställdheten i staden som en del av sektorernas helhetsplanering. Det är bra att det här också konstaterats i stadsstyrelsens svar på den här viktiga motionen.

Korona vaikuttaa eri tavoin eri sukupuolten työllisyyteen, koska työelämä on sukupuolittain eriytynyt. Koronakriisin vaikutukset ovat kohdistuneet eri toimialoihin eri tavoin, ja siten vaikutukset myös eri sukupuolten työhön ovat olleet erilaisia. Työoloihin liittyvä kuormitus lisääntyi pandemian aikana erityisesti sosiaali- ja terveysalan ja opetuksen tehtävissä. Sote-alan kuormitus on ollut jo pitkään tunnistettu ongelma. Asia on tullut esiin muun muassa Tilastokeskuksen laajassa tutkimuksessa. Sote-alalla on pitkään haasteita myös työvoiman saatavuudessa, mikä on lisännyt työssä olevien työn kiireellisyyttä ja kuormitusta. On huolestuttavaa, että monet haasteet näyttävät kasaantuvan erityisesti sote-alan töihin. Koronakriisin pitkittyminen ja työvoiman saatavuus ja riittävyys kärjistävät tilannetta.

On tärkeätä saada tietoa koronakriisin terveydellisistä, taloudellisista ja sosiaalisista vaikutuksista eri sukupuolten tasa-arvoon. THL:n johtama Koronakriisin vaikutukset sukupuolten tasa-arvoon Suomessa -hanke tarjoaa kaivattua tutkittua tietoa pandemian ja siihen liittyvien politiikkatoimien lyhyt- ja pitkäkestoisista sukupuolen mukaisista vaikutuksista. Toivottavasti tämä hanke, joka päättyy kevään lopussa, voi olla hyödyllinen tiedonlähde myös kaupungille ja sektoreille. Tarvitsemme sukupuolittain eriteltyä tietoa, ja sen hyödyntäminen toimenpiteiden suunnittelussa ja toimeenpanossa on tärkeää.

Tack, ordförande.

16.2.2022

36 §

Esityslistan asia nro 10

VALTUUTETTU JAPE LOVÉNIN ALOITE RASTILAN LEIRINTÄALUEEN TOIMINTAEDELLY-
TYSTEN TURVAAMISESTA

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Arvoisa puheenjohtaja.

Käsittelyssä on valtuutettu Jape Lovénin aloite Rastilan leirintäalueesta. Leirintäaluehan on vähintäänkin Euroopan mittakaavalla mutta miksei maailmankin mittakaavalla erittäin ainutlaatuinen matkailukohde. Maan pääkaupungissa meren äärellä ja metroaseman välittömässä yhteydessä oleva leirintäalue houkuttaa matkailijoita ympäri Suomen, ympäri maailman puoleensa.

Samaan aikaan meillä on tietysti kova paine kaupungin kasvusta, josta Vuosaarikin on kantanut ison osan. Joskus jopa voi tuntua, että se on taakkakin ollut Vuosaarelle viime vuosina, kun kasvu ja rakentaminen on ollut niin vauhdikasta. On selvää, että Rastilan leirintäalueenkin kohdalla se paine ottaa leirintäalueen alue käyttöön asuntorakentamiselle on kova.

Haluan itse ja oon ajatellut, että tämä leirintäalue ansaitsee paikkansa juuri siellä, missä se nykyisin on. Se luo vuosaarelaisille ja kaikille meille itähelsinkiläisille ylpeydenaihetta. Siksi olenkin iloinen, että vaikka kun tämä aloite oli kaupunkiympäristölautakunnassa meillä käsittelyssä, ja pohjassa oli ajatus, että nyt kun on löydetty Östersundomin suunnalta toinen vastaava kohde, niin tämä leirintäalue voisikin siirtyä siihen suuntaan, mutta lautakunta päätti yksimielisesti muuttaa tämän esityksen niin, että Rastilan leirintäalueella on tulevaisuudessa-kin vahva paikka juuri siellä, missä se nykyisin on. Muita leirintäaluepaikkoja voidaan kehittää sen rinnalla, mutta ei niin, että Rastilan leirintäalue poistuisi.

Valtuutettu Ville Jalovaara

Arvoisa puheenjohtaja.

16.2.2022

Olen vuosaarelaisena valtuutettuna hyvin iloinen siitä, että leirintäalue näyttää saavan jäädä rauhassa Vuosaareen. Alueen asukkaat tuntuu yleisesti tätä toivovan. Tällä alueella on liian vähän erilaisia työpaikkoja, ja on tärkeää, että matkailijoita tämän kautta tulee tänne. Toivottavasti korona helpottaa, niin tulee entistä enemmän.

Mä olen pitkään pitänyt esillä talviuintipaikan tarvetta Rastilan rannalle. Siinä olisi leirintäalueen yhteydessä tämmöiselle hyvin luonteva paikka. Siellä on saunoja jo valmiina ja henkilökuntaakin voisi olla. Sen takia tein ponnin siitä, että:

Selvitetään mahdollisuutta, että kun leirintäalue päätetään pitää tuossa, niin pitää myös kehittää sitä toimintaa. Mun mielestä matkailijoilla olisi tosi kiva, jos nekin voisi talvella käydä avantouinnissa ? ideoita, miksi tultaisi Rastilaan.

Olen kuullut, että kuva-lautakunnassa on pöydällä ponsi tai aloite tällä hetkellä liittyen avantouinnin yleiseen kehittämiseen, niin tämä ponsi olisi viestinä, että Rastila voisi olla yksi paikka, johon tämmöisen paikan voi avata. Myös OmaStadi-varoja, mitä itse asiassa on allokoitu muutamalle paikalle, mutta ei oo vielä päätetty, mihin ne tulee, voisi käyttää tähän. Tai voi olla joku muu mahdollisuus, että siihen tulee joku yrittäjä pitämään sitä. Tuolla ponnella haluaisin toivoa, että tämä asia jäisi korvan taakse. Tämä olisi erittäin hyvä paikka, kun siinä on se leirintäalue vieressä, ja myös vuosaarelaiset toivoo yleistä uintipaikkaa.

Kiitos.

Valtuutettu Maarit Vierunen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kuten äsken valtuutettu Jalovaara, myös minä vuosaarelaisena valtuutettuna iloitsen sekä tästä aloitteesta että aloitevastauksesta. Rastila Camping on Suomen suosituimpia leirintäalueita. Vuosittain Rastilassa yöpyy yli 100 000 matkailijaa, jotka jättää kaupunkiin huomattavia euroja matkailutuloa. Se on ainutlaatuinen leirintäalue myös yhteyksiensä puolesta ja leirintäalue, josta pääsee halutessaan Helsingin keskustaan kätevästi metrolla kulkien. Senpä vuoksi Rastilan leirintäalueen kehittäminen jatkossakin kaupunkimatkailukohteena on järkevää ja kannatettavaa sekä Vuosaaren asukkaiden, yritysten että koko Helsingin kaupungin kannalta. Eikä se myöskään poissulje muiden

16.2.2022

matkailukohteiden kehittämistä sen rinnalla, kuten aloitevastauksessa osuvasti todetaankin.

Kiitos.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki

Arvoisa herra toveri puheenjohtaja.

Kulttuurin ja vapaa-ajan lautakunta on käsitellyt useaan otteeseen talviuintia. Olemme myös liikuntastrategian hyväksyneet. Liikuntapoliittinen strategia lähtee siitä, että Helsingin kaupunki luo talviunille puitteita, mutta ensisijaisesti toteuttamaan, ylläpitämään talviuintipaikkoja etsitään seuroja ja mahdollisesti yrityksiä. Se ei olisi ensisijaisesti kaupungin toimintaa.

Järjestelmässä on ponsi Rastilan talviuintipaikasta. Haluan kuitenkin mainita, että talviuinti on Rastilassa, ja siitä pitää Helsingin Latu ja Polku ry. Tällä hetkellä ollaan tekemässä sekä OmaStadi-hankkeen pohjalta että muutenkin vuoden -23–24 vaihteessa, kun katsotaan uudestaan, ketkä talviuintipaikkoja ylläpitää, tätä kokonaisuutta. Pitäisin tässä kohtaa vähän hankalana, kun talviuintipaikkaa pitää Rastilassa Helsingin Latu ja Polku ry, että ryhtyisimme valtuustossa pontena kesken kauden sitä käymään läpi. Olisi hyvä, että katsotaan kokonaisuutena, että talviuintipaikkoja on tasaisesti ympäri Helsinkiä ja että ne on saavutettavia. Yksi ongelma on, että seuroihin, jotka ylläpitää, on pitkät jonot. Että olisi myös paikkoja, joihin voi ilman seuran jäsenyyttä tulla. Mutta pitäisin ongelmallisena, jos yksittäinen paikka, jota tällä hetkellä jo ylläpidetään, ponnella lähdetäisiin sitä täällä valtuustossa avaamaan.

Tarve talviuintipaikoille on selvästi kasvanut. Se on tunnistettu. Sen eteen tehdään töitä Helsingissä, että pystytään näitä avaamaan. OmaStadissahan Etelä-Helsinkiin, Laajasaloon äänestyksen kautta pitäisi toteuttaa talviuintipaikat. Sen lisäksi tuli tällainen yleinen, että Helsingissä katsotaan talviuintipaikkoja. Kaikkia näitä valmistellaan, mutta katsoisin, että olisi tärkeää, että ne tehdään koko kaupungin näkökulmasta kaikki alueet ja saatavuus ja tasa-arvo huomioiden. Ei niin, että ne on yksittäisiä hankkeita.

16.2.2022

Valtuutettu Nuutti Hyttinen

Kiitoksia, arvoisa puheenjohtaja.

Mä oon kanssa vuosaarelaisena tyytyväinen siitä, että Rastilan leirintä-alue saa jatkaa nykyisellä paikallaan. Se, että Rastila jatkaa, ei suinkaan ole mikään syy sille, niin kuin aloitevastauksessa todetaankin, ettei pitäisi etsiä muitakin leirintäpaikkoja. Se on hyvä, että on erilaisia vaihtoehtoja.

Sitten tämä Jalovaaran ponsi. Minun mielestä tämä on hyvä idea, että pyritäisiin nimenomaan tekemään yleinen talviuintipaikka leirintäalueen yhteyteen. Tämähän ei suinkaan tarkoita tässä ponnassa minun käsittääkseni, että pitäisi tehdä just nyt heti, vaan tämä olisi mahdollisesti pidemmän aikavälin tavoite. Sillä idealla että kun nykyinen vuokrasopimus menee jossain kohtaa umpeen, niin siinä kohtaa esimerkiksi voitaisi miettiä se asia uudestaan sillä tavalla, että se jatkossa olisi yleisesti käytössä.

Tämä on ihan todellinen ongelma, että talviuintipaikkoihin on vaikea päästä, koska sinne on paljon halukkaita ja seuroihin ei pääse hirveän helposti jäseneksi. Joten olisi erittäin hyvä, että Itä-Helsingissä olisi tällainen paikka, minne voisi kuka tahansa kaupunkilainen mennä, ilman että pitää olla jonkun seuran jäsen. Tämän takia kannatan pontta lämpimästi.

Kiitoksia.

Valtuutettu Johanna Sydänmaa

Kiitos, puheenjohtaja.

Edellisen valtuutettu Hyttisen kommenttiin haluaisin heti korjata, että Suomen Ladun ylläpitämä talviuintipaikka ei ole rajoitettu käyttäjäkunnaltaan sillä tavalla, että se kuuluisi jollekin tietylle seuralle.

Olisin itse asiassa sanonut ihan samaa, minkä Arhinmäki jo hienosti avasi. Rastilassahan on ollut todella pitkään, itse 15 vuotta sitten olen vienyt sinne opiskelijoita talviuimaan Vuosaaren lukiosta. En myöskään katso tässä kohtaa tällä ponnella olevan merkitystä. Kannatan juurikin sitä, mitä Arhinmäki totesi, eli katsotaan kaupungin kokonaisuutta ja tietenkin näitä OmaStadi-äänestyksiä, ja sen mukaan perustetaan uusia talviuintipaikkoja.

16.2.2022

Kiitos.

Valtuutettu Sinikka Vepsä

Kiitos, puheenjohtaja.

Rastilan leirintäalue on tosiaan ainutlaatuinen paikka. Se sijaitsee erittäin hyvien kulkuyhteyksien varrella, kuten on todettukin. Mielestäni se kannattaa ehdottomasti säilyttää nykyisellä paikallaan. Itse kannattaisin Ville Jalovaaran pontta. Vaikka siellä on avanto, ja sitä pitäisi nyt Helsingin Latu ja Polku ry yllä, niin laadukas talviuintipaikka, jossa kaikki halukkaat saisivat harrastaa avantouintia, niin tähän olisi todella matkailuvalttikin vielä. Me saataisiin myös talvella varmasti sinne matkailijoita, kuin tämä koronapandemia nyt hellittää ja ihmiset voi liikkua matkailuautolla. Avantouinninhan terveydellisistä vaikutuksista on kiistatta jo tutkimuksia, niin tosiaankin musta Ville Jalovaaran ponsi on erittäin hyvä.

Kiitos.

Valtuutettu Ville Jalovaara

Puheenjohtaja.

Mä kiitän tästä tuesta. Mä en näkisi tätä toivomuspontta niin hirvittävän vaarallisena asiana. Se on toivomus, että Rastila voisi olla tämmöinen paikka, kun näitä paikkoja mietitään. Ja nimenomaan leirintäalueen osana, leirintäalueen palveluna jopa. Uskoisin, että hirveän moni, joka tulee Suomeen, tykkäisi kokeilla tällaista. Sekin on yksi vaihtoehto.

Mä jätän hyvin auki tuossa ponnessa sen, miten se toteutetaan. Mä toivoisin, että yleisen uintipaikan saaminen Helsinkiin talvella ei olisi ihan valtavan kolossaalinen asia. Se on viime vuosina muodostunut semmoiseksi, ja toivon, että asiassa päästään loputtomien selvitysten sijaan jossain vaiheessa toteutukseen.

Kiitoksia.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki

Arvoisa toveri puheenjohtaja.

16.2.2022

Vielä Rastilaan toinen huomio. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialahan ylläpitää tällä hetkellä Rastilan leirintäaluetta. Kun Rastilan tulevaisuutta pohditaan joko leirintäalueena tai muussa käytössä, samalla olisi varmaan syytä pohtia, onko kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala oikea ylläpitäjä tälle. Varmaan ajatus on alun perin ollut, että leirintäalue olisi enemmässä määrin helsinkiläisten vapaa-ajanviettopaikka, ja sitä kautta se on kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle tullut. Mutta niin kuin puheenvuoroissa on hyvin käynyt ilmi, niin tähän on enemmänkin suuntautunut matkailijoille. Ymmärtääkseni myös Rastilan leirintäalueella esimerkiksi siirtotyöläisiä niin Suomesta kuin muualta maista tilapäisesti asuu, silloin kun ovat töissä pääkaupunkiseudulla.

Siinä vaiheessa, kun Rastilan tulevaisuutta pohditaan, on hyvä myös miettiä, olisiko se enemmän tulevaisuudessa – jos se on Rastilan leirintäalueena tuolla paikalla – matkailun näkökulmasta matkailun edistämisen asia, kun se ei suoranaisesti niinkään palvele helsinkiläisten vapaa-ajanviettoa, kun ehkä joskus on ajateltu. Mutta tämä enemmän huomiona siitä, miksi Rastilan käyttö on muodostunut vuosien varrella suhteessa ehkä siihen, mitä alun perin sitä perustettaessa ajateltiin.

Valtuutettu Laura Korpinen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Apulaispormestari Arhinmäelle huomautuksena se, että Helsinki on kuitenkin tämän maan pääkaupunki. Kyllä meillä täytyy olla palveluita, jotka houkuttelee ja palvelee muitakin suomalaisia kuin pelkästään helsinkiläisiä. Siinä mielessä Rastila on erittäin arvokas ja on hienoa, jos se säilyy nykyisessä käytössään myöskin jatkossa.

Kiitos.

Valtuutettu Hilikka Ahde

Arvoisa puheenjohtaja.

Itsekin talviuinnin harrastajana lämpimästi kannatan Ville Jalovaaran tekemää ponsiesitystä. Ainakin Helsingin Latu ja Polun nettisivuilla sanotaan, että talviuinti edellyttää Helsingin Latu ja Polku ry:n jäsenyyttä. Eli Helsingin Ladun ja Polun jäsenet ovat paikallisyhdistyksen kautta Suomen Ladun jäseniä. Siinä pitää maksaa jäsenmaksu. Kyllä me kaivataan Helsinkiin ihan oikeasti semmoisia paikkoja, mihin kuka tahansa

16.2.2022

pystyy menemään uimaan ilman mitään jäsenyyttä. No, maksu voi olla, mutta on hirveän paljon ihmisiä, jotka ei halua liittyä mihinkään jäseneksi. Pitää olla helpompi reitti harrastaa talviuintia.

Kiitoksia.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa toveri puheenjohtaja.

Valtuutettu Laura Korpiselle. En niinkään ottanut kantaa puolesta tai vastaan siihen, että onko Rastilan leirintäalue jatkossakin leirintäalue. Totesin vain sen, että se ei ole niinkään muodostunut helsinkiläisten vapaa-ajanviettopaikaksi, vaan enemmän, niin kuin omassakin puheenvuorossanne totesitte, matkailukohteeksi. Siksi pohdin, että kun Rastilan tulevaisuutta mietitään, pitää miettiä myös, onko se niinkään kulttuurin ja vapaa-ajan toimintaa vai olisiko se pikemminkin helsinkiläistä matkailunedistämistä ja olisi sitä kautta ehkä jonkun toisen toimialan, joka enemmän toimii tämän kanssa. Tämä oli se pohdinta, jonka nostin esille.

Edelleen haluan korostaa vielä sitä, että todellakin siellä tällä hetkellä on Rastilan leirintäalueella yhdistyksen pyörittämä talviuintipaikka. Siinä vaiheessa, kun talviuintipaikkojen sopimukset ovat päättymässä, niin musta on tärkeätä, että arvioidaan koko kaupungin näkökulmasta kaikki paikat, että onko meillä eri puolilla kaupunkia riittävästi näitä palveluita ja ketkä niitä ylläpitää ja millä ehdoilla. Mutta vähän hankalaa on kesken sopimuskauden alkaa valtuuston ponnella ohjaamaan tulevaa päätöksentekoa tältä osin hyvin kapeasti.

Valtuutettu Mika Raatikainen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Itse itähelsinkiläisenä kannatan tietenkin Rastilan leirintäalueen säilyttämistä. Se on upea paikka. Oon itse aikanaan pikkukundina oppinut siellä hiihtämään, ja on tullut käytyä uimassakin. Eli kannatan Jalovaaaran hyvää pontta voimakkaasti. Tällä hetkellähän itähelsinkiläiset aika usein suuntaa avantouimaan Vantaan Kuusijärvelle. Ehkä sekään ei kovin kaukana oo, mutta olisihan se nyt hyvä, että meillä olisi omakin paikka täällä niinkin kauniissa mestassa kuin Rastila on. Kannatan pontta.

16.2.2022

Valtuutettu Nina Suomalainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Olen samaa mieltä apulaispormestari Arhinmäen kanssa. Minusta, ja mitä ollaan kuva-lautakunnassa puhuttu, tätä pitää katsoa kokonaisuutena. Talviuintipaikat on tosi hyviä harrastusmuotoja, ja monet ihmiset tykkää niistä talvella todella paljon. Hyvä, että kaupunki tarjoaa paikkoja, missä yhdistykset voivat toimia.

Mutta tähän ponteen. Rastilassa on talviuintipaikka. Mä en oikein jaksa ymmärtää miksi... Okei, valtuutettu Jalovaara tietenkin voi tehdä pontten, mutta miksi kannattaisimme pontta, että pitää saada talviuintipaikka paikkaan, jossa on jo talviuintipaikka? Helsingin Ladun jäsenyys maksaa 30 euroa vuodessa. Sillä saa kaikki edut. Se, että menee Kuusijärvelle Vantaan puolelle, niin hieno paikka, mutta en muista paljon siellä maksaa kertauinti. Kuvittelisin sen olevan kymppien tienoilla. Mä en tätä pontta kannata sen takia, koska siellä on paikka ja se toimii hyvin. 30 euroa vuodessa on aika pieni hinta kuitenkin siitä, että saisi mennä uimaan vaikkapa lähestulkoon joka päivä, jos näin haluaa. Sen sijaan että esimerkiksi kertamaksulla maksaa.

Mutta hyvä, että lähitulevaisuudessa katsotaan laaja-alaisesti, missä näitä paikkoja on, koska olen samaa mieltä, että kaikille helsinkiläisille tulisi tarjota suht koht lähellä mahdollisuus talviuintipaikkaan. Esimerkiksi yhdistysten järjestämänä.

Kiitos.

Valtuutettu Anna Karhumaa

Hyvät valtuutetut ja puheenjohtaja.

Minäkin antaisin tukeni Arhinmäen ja Suomalaisen kommenteille itsekin kuvan lautakunnassa vierailleena ja istuneena. Minusta se on hirvittävän hieno ajatus, että kaikkia palveluverkostoja tarkastellaan kokonaisuutena ja tasa-arvoisesti, että missä sitä tarvetta on. Sinänsä olen Rastilan leirintäalueen säilyttämisen kannalla, mutta ajattelen, että Ville Jalovaaran ponnelle en tästä lähtisi antamaan tukea. Ajattelen, että hienoa, että avantouintia halutaan ylipäättään ylläpitää, mutta tasa-arvoisen ja kokonaisvaltaisen tarkastelun kannalla olen.

16.2.2022

37 §

Esityslistan asia nro 11

VALTUUTETTU AMANDA PASASEN ALOITE HELSINGISTÄ EUROOPAN LINTUPÄÄKAUPUNKI

Valtuutettu Amanda Pasanen

Kiitos paljon, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Meillä pesii Helsingissä poikkeuksellisen monipuolinen lintulajisto verrattuna lähes kaikkiin muihin Euroopan pääkaupunkeihin. Se ei kuitenkaan ole semmoinen asia, mikä meidän kannattaa pitää itsestäänselvyytenä. Helsingin luontoa ja linnustoa pitää vaalia aktiivisesti. Siksi me tehtiin yhdessä valtuutettu Emma Karin kanssa aloite siitä, että Helsinki laatii suunnitelman linnustomme monimuotoisuuden turvaamiseksi ja lisäämiseksi sekä parantaa lintu- ja luontoharrastuksen yhdenvertaisia mahdollisuuksia kaikille kaupunkilaisille.

On tosi ilahduttavaa, että kaupunkiympäristön toimialan ympäristöpalvelut on päättänyt sitoutua linnustosuunnitelman laatimiseen lähivuosien aikana meidän aloitteen pohjalta. Suunnitelmaan tullaan kokoomaan erilaisia toimenpiteitä kaupungin monipuolisen pesimälinnuston turvaamiseksi sekä lintu- ja luontoharrastuksen parantamiseksi. Helsingissä siis pesii vuosittain noin 150 lintulajia, ja lähes yhtä paljon pesimälajeja löytyy muista eurooppalaisista pääkaupungeista vaan Tallinnasta. Tämä siis johtuu siitä, että meillä on Helsingissä tosi monipuolista luontoa. Meillä on merenrantaoja, Vanhankaupunginlahden lintukosteikko, vanhoja metsiä, peltoja, monimuotoisia kulttuuriympäristöjä ja niin edelleen. Siksi täältä löytyy paikkoja erilaisille lintulajeille.

Mä ajattelen, että monipuolisen pesimälinnuston suojelu on samaan aikaan Helsingin muun monimuotoisen luonnon suojelua. Kiihtyvän luontokadon aikakaudella on tosi tärkeää pitää huolta siitä, että täällä ihmisasutuksenkin keskellä, kuten kaupungeissa, löytyy monipuolisia elinympäristöjä erilaisille eliölajeille. Kiitos siis kaikille teille, jotka olitte mukana edistämässä valtuustoaloitetta. On tosi hienoa, että me voidaan kutsua Helsinkiä Euroopan lintupääkaupungiksi. Toivottavasti tämä pitää ja voidaan tehdä niin myös jatkossa.

Kiitos.

16.2.2022

Valtuutettu Elina Kauppila

Kiitos, puheenjohtaja.

Erityiskiitos valtuutettu Pasaselle tästä aloitteesta. Oon tosi iloinen tämäntyyppisestä toiminnasta, ja ajattelen, että luonnon monimuotoisuutta esimerkiksi tällaisella tavalla voidaan kaupunkiympäristössä edistää.

Voisin tässä oikeastaan samalla sanoa, että olen tehnyt aloitteen järjestelmään luonnonvaraisten eläinten hoitamisen jatkamisesta eläinpelastusyksikössä ja toivon sille kannatusta.

Kiitos tosi hyvästä aloitteesta, Amanda Pasanen.

40 §

Esityslistan asia nro 14

VALTUUTETTU KATJU ARON ALOITE MAKSUTTOMIEN YHTEISTYÖSKENTELYTILOJEN TARJOAMISESTA KAUPUNKILAISTEN KÄYTTÖÖN

Valtuutettu Sami Muttilainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Koska sattuneista syistä Katju Aro ei ole täällä puolustamassa omaa aloitetaan, niin pidetään puheenvuoro tärkeästä sellaisesta.

Kun tätä kaupunkia suunnitellaan, askarrellaan, piirretään ja laajennetaan, niin tämäkin kuvio pitäisi ottaa huomioon, ettei kaikki ole kaupallisten tilojen käsissä. Tai ainoa mahdollisuus päästä työskentelemään matalalla kynnyksellä tai kohtaamaan ihmisiä, on ne sitten juottoloita tai mitä tahansa muita paikkoja. Olisi hyvä, kun etenkin kaupungin omia asuintaloja rakennellaan ja kun niitä neliöitä mietitään, niin niitä ei mietittäisi... Tuntuu, että se on mennyt semmoiseksi vahtaamiseksi, että kaikki yleishyödyllinen tila on kuluerää, eikä nähdä, minkälainen hyöty siitä on ihmisille. Hieman tällainen yleinen puheenvuoro ja huomio tähän kuvioon.

16.2.2022

Siitä täytyy myös muistuttaa, että meillähän niitä tiloja riittää, ja niitä olisi myös hyvä saada käyttöön.

Kiitos.

42 §

Esityslistan asia nro 16

VALTUUTETTUIJEN PIA PAKARISEN JA PETRA MALININ ALOITTEET SÄHKÖPOTKULAUTOJEN ENIMMÄISNOPEUDEN KÄYTTÖÖNOTOSTA JA LIIKENNETURVALLISUUDEN PARANTAMISESTA

Valtuutettu Petra Malin

Kiitos, puheenjohtaja.

Mä haluan kiittää tästä aloitevastauksesta ja siitä hyvästä työstä, mitä kaupungin puolella on tehty tämän asian eteen. Alkoi olla jo aika iso ongelma meillä nämä onnettomuudet. Myös turvattomuus, mitä jossain vaiheessa aiheutti tämä sähköpotkulautojen ajelu öiseen aikaan vähän sellaisessa tilanteessa, missä ei olisi pitänyt. Oon todella iloinen, että nämä asiat on edenneet ja että onnettomuudet on vähentyneet. Toivon, että hyvää yhteistyötä yritysten kanssa jatketaan sen eteen, että erilaiset haasteet, mitä sähköpotkulautojen käyttöön on liittynyt, saadaan ratkaistua. Esimerkiksi just esteettömyys on tärkeä asia, että tilanne on sellainen jatkossa, että meillä pääsee ihmiset kulkemaan ja käyttämään reittejä sillä lailla, että sähköpotkulaudat ei ole siellä väärin pysäköitynä. Se on kanssa semmoinen työ, mitä meidän täytyy varmasti pohtia ja jatkaa jatkossakin, että mitä me tälle asialle tehdään.

Oon tyytyväinen tähän vastaukseen ja iloinen siitä, että kaupunki on tätä työtä tehnyt.

Valtuutettu Pia Pakarinen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kollegat.

16.2.2022

Valtuutettu Malinin tavoin olin tyytyväinen tähän vastaukseen, mikä annettiin. Oikeastaan olen otettukin siitä, kuinka paljon vaivaa on nähty sopimukseen pääsemiseksi eri toimittajien kanssa. Juuri tällä hetkellä Helsingin keskustassa sähköpotkulaudoista ei aiheudu kovin suuria haittoja, mutta tietysti jää nähtäväksi, mikä tilanne on myöhemmin keväällä. Tuossa oli hyvä myös se, että siinä mainittiinkin, että jatkosakin seurataan, miten liikenne kehittyy ja minkä verran tulee erilaisia vahinkotilanteita. Tietysti se on tosi tärkeää, että kaupunki on valmis reagoimaan todella nopeasti, jos vahinkoja enemmän sattuu.

Valtuutettu Malin hyvin kiinnitti huomiota juuri siihen, että paitsi että harrastus on jokseenkin vaarallinen sen harrastajille, niin myös sitten ihmisille, jotka keskustassa liikkuu. On tosi hankalaa ollut viime aikoina, viime kesänä esimerkiksi liikkua vaikkapa koiran, lasten tai rollaattorin, kepin kanssa liikenteessä. Kyllä mä itse lähdän ainakin siitä, että jalkakäytävällä pitää saada kävellä rauhassa ja pelkäämättä sitä, että joku ajaa päälle. Toivottavasti meidän ei tarvitse tässä keskustelussa enää tai myöhemmissä keskusteluissa enää aiheeseen palata.

Kiitoksia.

Valtuutettu Maaret Castrén

Kiitos, puheenjohtaja.

Mä olen yhteispäivystyksessä töissä oikeassa elämässä, silloin kun en toimi poliitikkona. Mä voisin kertoa ihan tähän vaan kuriositeetin vuoksi, että potkulaudat on aiheuttanut -21-vuonna noin 4 500 vuorokautta sairaslomaa, lähes tuhat seurantakäyntiä sen lisäksi että potilaat on ensin tullut meille yhteispäivystyksiin. Noin tuhat röntgenkuvaa on otettu. Siellä on teho-osastojaksoja. Siellä on erittäin vaikeita hammasvammoja. Tämä väline on todellakin sellainen, että on hyvä, että sen käyttöä jollain lailla yritetään rajoittaa, kun käyttäjät itse eivät oikein ymmärrä sen hyvän käytön päälle.

Kiitos.

Valtuutettu Ville Jalovaara

Arvoisa puheenjohtaja.

16.2.2022

Minä olen erikoistunut tähän pysäköintipuoleen. Muistatte varmaan, että mulla oli siitä aloite. Tuossa vastauksessa vähän puhutaan siitä, mutta vähän jää kyllä kysymyksiä, että missä tällä hetkellä mennään. Onko meillä ensi kesänä se tilanne, että nämä laudat on jotenkin järkevissä paikoissa vai rötköttääkö niitä edelleen siellä sun täällä? Osaako joku vastata kaupungintalolta tähän kysymykseen?

Valtuutettu Sami Muttilainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämä oli oikeastaan vastapuheenvuoro Castrénille. Mä kiitän suuresti sun puheenvuoroista, koska mä olen miettinyt monesti, mitä nämä tilastot mahtaa olla. Nämä tilastot ei sikäli mulle keronut kauheasti mitään, koska en tee niin tärkeitä duunia kuin sinä...

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Jos te nyt antaisitte mun puhua puheenvuoron loppuun. Vähän olisin vaan hakenut suhteellisuudentajua tuohon, että jos tätä verrataan muihin tapaturmiin, mitä mennään vaikka fillarionnettomuuksiin tai muihin. Osaatko Castrén kertoa? Kiinnostaa isossa kuvassa se, että minkälaista roolia toi näyttelee, koska oon kuullut, että on olemassa jopa pelkästään osastoja sähköpotkulautautonnettomuuksia varten. Kiinnostaa yleisesti tällainen data vaan, missä mennään.

Kiitos.

Valtuutettu Timo Harakka

Arvoisa puheenjohtaja.

Ehkä joku tietääkin, että olen niin sanotusti siviilielämässä valtionhallinnossa liikenne- ja viestintäministeriössä. Tämä sähköpotkulautakysymys tuli erittäin akuutiksi viime kesänä. Siihen saakka, kuten valtuutettu Jalovaara muistutti, hän oli jo vuonna -19 kiinnittänyt huomiota sähköpotkulautojen pysäköintiongelmiin, ei ollut ehkä kaupunki kovin paljon kiinnittänyt huomiota.

Viime kesänä, ja mä haluaisin erityisesti kiittää liikenne- ja katusuunnittelupäällikkö Reetta Putkosta hyvästä yhteistyöstä, niin että saatiin neuvotteluteitse näitä vastauksessa kuvattuja asioita aikaan. Ne oli

16.2.2022

kuitenkin hirveän paljon nopeampia ja siihen päällä olevaan tilanteeseen ripeitä ratkaisuja sen sijaan, että oltaisiin lähdetty lainsäädäntöteitse tai muulla tavalla regulaation kautta toimimaan. Olen iloinen kuulllessani, että tulokset ovat myöskin näkyviä, sillä kyse on kuitenkin kaupunkilaisten turvallisuudesta ja turvallisuudentunteesta.

Kiitos.

Valtuutettu Otso Kivekäs

Kiitos, puheenjohtaja.

Sähköpotkulautoihin liittyvät turvallisuusongelmat ovat todellisia, kuten täällä on todettu. Myös niiden aiheuttama häiriö erityisesti pysäköintiin on aivan todellinen. Nostaisin kuitenkin yhtenä huomiona esiin sen, että kun valtuutettu Pakarinen puhui harrastuksesta, niin tässä on tietynlainen väärinkäsitys. Kyse ei ole harrastustoiminnasta vaan liikenteestä. Tällä on merkitystä sen takia, että kun kaikki ymmärrämme tämän toiminnan tarvitsevan sääntelyä, niin liikenteen säätely ja harrastusten säätely ovat luonteeltaan hyvin erilaisia. Niissä toimivat eri keinot. Jos ajattelemme, että käsittelisimme esimerkiksi keskustassa autolla ajamista harrastuksena, se johtaisi hyvin erilaisiin lopputuloksiin kuin sen ? liikenteenä.

Vielä huomiona valtuutettu Harakalle, että kyllä kaupungissa toki on seurattu asiaa. On nähty sen merkitys ja käyty keskusteluja jo ennen tätä valtuusto ? . Mutta toki liikenne- ja viestintäministeriön ja erityisesti -ministerin aktiivinen painos aiheessa varmasti edesauttoi näitä neuvotteluyhteyksiä ja tuloksia saatiin. Kiitokset siitä.

Apulaispormestari Anni Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Valtuutettu Jalovaara nosti esille, että tässä aloitevastauksessa valtuutettujen Malin ja Pakarinen aloitteisiin jää vielä jossain määrin avoimeksi se, mitä sähköpotkulautojen pysäköinnin osalta ollaan teke-mässä. Tämä on tosiaankin se osa-alue, jossa työ on vielä tällä hetkellä käynnissä. Siellä on työn alla useita erilaisia toimenpiteitä. Muun muassa tässä mainittu parking patrol -toiminto. Operaattorien itse järjestelmiinsä tuomat uudet vaatimukset osoittaa sähköpotkulaudan asiallinen pysäköinti ja pysäköintialueiden määrittely. Työ tällä hetkellä on

16.2.2022

käynnissä siis kaupunkiympäristön toimialan liikennesuunnittelijoiden, asiantuntijoiden toimesta. Myös tässä kysymyksessä käydään keskustelua nimenomaan operaattoreiden kanssa sellaisista toimintatavoista, joita toiveidemme mukaisesti he kaikki voisivat yhtenäisesti ottaa käyttöön. Vähän samaan tapaan kuin tässä nopeusrajoituskysymyksessä tehtiin.

Tarkoituksena on, että vielä tämän kevään aikana, toivottavasti maaliskuun aikana, kaupunkiympäristölautakuntaan saadaan päätöksentekoon pysäköintiä koskeva kokonaisuus, jolloin seuraavalle kaudelle, kesäkaudelle meillä olisi pysäköintiä koskevaa vapaaehtoista säätelyä paremmin olemassa.

Keskustelussa on spesifisti kiitetty kahta henkilöä, liikennesuunnittelupäällikkö Reetta Putkosta, joka on vastannut neuvotteluista toimijoiden kanssa. Siviilissä ministerinä toimiva valtuutettu Harakka kiitti liikennesuunnittelupäällikkö Putkosta. Tämä on asianmukaista, hän on tehnyt tässä ison työn. Valtuutettu Kivekäs taas kiitti itse ministeriä, ja tämä kiitos myös on ehdottoman ansaittu, koska ministerin arvovallalla on ollut merkitystä neuvottelujen onnistumisessa.

Valtuutettu Mikael Jungner

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Hyvä, että ongelmiin puututaan. Hyvä, että etsitään toimivia ratkaisuja, jotta liikenteen sujuvuus turvataan. Yhtenä näkökulmana: Joissain kaupungeissa skuutti on tarjonnut tavallaan viimeisen kilometrin ratkaisuja liikenteen kokonaisratkaisuksi. Totta kai nämä on aina arvioita, mutta ehkä jopa kolmasosa liikenteestä johtuvista ilmastopäästöistä saattaa olla poistettavissa, jos skuutti tai joku vastaava kytketään julkisen liikenteen verkostoon eli spåriin, metroihin ja niin edelleen. Musta tuntuu, että nyt kun näitä kasvukipuja hoidellaan, niin siinä ohessa Helsingin olisi hyvä miettiä strategisemmin, miten tämän uuden tavan liikkua kanssa päästäisiin hyvin eteenpäin.

Kiitoksia.

Valtuutettu Marko Kettunen

Kiitos.

16.2.2022

Kesti hetken, kun naputtelin pontta aiheesta. Me usein puhutaan täällä nuorista ja nuorten hyvinvoinnista ja osallisuudesta ja sellaisista asioista, ja mulla on semmoinen oma käsitys, että potkulautoja käyttävä väestö painottuu nuorempiin ikäluokkiin. Mä olen itsekin käyttänyt ja käytän aina, kun niitä on saatavilla ja tarvitsen, ettei siinä mitään. Mutta jotenkin toivoisi, että huomioitaisiin ne ihmiset, jotka näitä haluaa käyttää, oli kyse sitten harrastuksesta tai liikkumisesta. Sehän ei oikeastaan meille kuulu, kummasta siinä on kysymys. Toivoisin, että kaupunkiorganisaatio voisi kehittää vuoropuhelua nuorten kanssa ja kysyä heiltä, miten sähköpotkulautailun turvallisuutta ja yleistä hyväksyttävyyttä voitaisiin lisätä. Sen sijaan että lähdetään kieltämään kovin rankalla kädellä heti.

Toinen asia, mikä tulee mieleen, niin joku tietty ylimenokausi olisi hyvä olla aina uusissa teknologioissa, kun ne otetaan käyttöön, koska alkuvaiheeseen liittyy aina jonkunäköisiä konflikteja, niin kuin me tiedetään. Lähtien Elviksen lantion liikkeestä, pitkä historia takana. Tämöiset asiat pitäisi hyväksyä ja katsoa vähän aikaa, antaa tilanteen mennä ja sitten vasta reagoida, jos on oikeasti syytä reagoida. Koska ihminen on oppivainen eläin: kun kerran kaatuu sähköpotkulaudalla, niin toista kertaa luultavasti ei kaadu. Sitä kautta voisi kuvitella, että onnettomuuksien määrätkin hiljalleen ihan luonnostaan vähenisi.

Kiitoksia.

Mä jätän sen ponnen kirjoittamatta, mutta kiitos tästä.

Valtuutettu Sinikka Vepsä

Kiitos.

Sanoisin, että tämä on erittäin hyvä aloite ja vastaus. Valtuutettu Kettuselle, että haluaisin haastaa myös vanhempia, ei vaan Helsingin kaupunkia vaan vanhempia ottamaan vastuuta. On paljon vanhempia, ihan lastensuojelun kautta olen saanut tietoa, että he ostavat alle 15-vuotiaille, jopa 12-vuotiaolle sähköpotkulautoja eivätkä edellytä kypärän käyttöä esimerkiksi. Tämähän on ihan edesvastuutonta. Ei musta se ratkaisu... Kun kaatuu kerran, voi saada vakavan aivovamman, että siinä ei tarvitse todellakaan sitä yhtä kaatumista. Tämä on aivan erinomainen aloite.

Kun tätä seurataan, pitää miettiä, kannattaako öiseen aikaan tosiaankaan ajella ollenkaan.

16.2.2022

Kiitos.

Valtuutettu Otso Kivekäs

Kiitos, puheenjohtaja.

Nostaisin vielä esille, valtuutetut Jungner ja Kettunen ovat nähdäkseni ihan olennaisen kysymyksen äärellä. Vuokrapotkulautoihin nykyisellään liittyy merkittäviä turvallisuusongelmia, mutta niihin liittyy myös hyötyjä ja etenkin potentiaalisia hyötyjä siinä, miten ne voivat mahdollistaa joustavampaa liikkumista kaupungissa. Sen takia niiden jatkokehityksessä ja säätelyssä pitää pyrkiä suuntiin, jossa ne asettuvat luontevaksi osaksi liikennettä, niin että niillä ei ajeta jalkakäytävillä, että niitä ei pysäköidä minne sattuu ja että onnettomuusriskitkin saadaan jollain tapaa paremmin hallintaan. Tämä on se suunta, joka olisi tavoiteltava. Nähdäkseni tämän aloitteen käsittely on tässä suhteessa ollut oikeaan suuntaan menevää.

Selvää on, että ei voida sääntelemättömästi ajaa miten sattuu, vaan me tarvitsemme ennen kaikkea sellaista liikenneympäristöä, joka ohjaa ajamaan sääntöjen mukaisesti ja turvallisesti.

Valtuutettu Teija Makkonen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kun keskustellaan turvallisuusnäkökulmasta nuoriin liittyen, niin vaikka me tehtäisiin mitä temppuja aikuisina ja vanhempina ja kasvatettaisiin hyvin, niin aina ei ole vanhempien vaikutusvallassa, mitä ne nuoret touhuaa. Esimerkiksi sähköpotkulaudoissa oon itse havainnut lasteni kaveripiirissä semmoista, että kun näihin pystyy perustamaan niitä tilejä, lapset osaa tehdä sähköpostiosoitteita itse, niin ne saa ilmaiskäyttökoo-deja ja ajelee niillä tuolla kaupungilla. Siihen ei pysty aina vaikuttamaan. Sitäkin voitaisiin miettiä tässä turvallisuusnäkökulmassa, että voidaanko sitä jotenkin ratkaista.

Toinen näkökulma, mitä jo viime syksynä keskusteltiin sähköpotkulaudoista. Tuli mieleen, että olin just käymässä Barcelonassa, ja sanoisin, että täällä Suomessa, Helsingissä infra on aika puutteellinen tällaisten ajamiseen. Eli puhutaan kanttikivistä ja muista esteistä ja että ihan autojen vierestä ajetaan, jolloin auton ovi voi aueta ja sähköpotkulauta törmää siihen. Barcelonassa se kaupunki on rakennettu

16.2.2022

sähköiseen liikenteeseen. Siellä liikkuu sähköpyöriä ja sähköpotkulautoja tosi paljon. Tällainen näkökulma huomioon.

Kiitos.

Valtuutettu Johanna Nuorteva

Kiitos valtuutettu Kivekkäälle hyvästä puheenvuorosta.

Komppaan ajatusta siitä, että sähköpotkulaudat on hyvä liikkumisen väline meillä keskusta-alueella etenkin. Muutenkin se lisää mahdollisuuksia ja se lisää sujuvuutta. Se lisää sitä, että pystyy liikkumaan helposti paikasta toiseen. Monilla esimerkiksi työpäivän aikaista liikkumista helpottaa merkittävästi se, että pystyy ottamaan sähköpotkulaudan ja jättämään sen sujuvasti johonkin seuraavaan pisteeseen.

Tässä varmasti on tarpeen kehittää sekä mahdollisuutta ajaa sähköpotkulaudoilla autoteillä ja pyöräkaistalla. Tietenkin tähän liittyy se, että kehitetään myös pyörätieverkostoa keskusta-alueella ja ympäri kaupunkia semmoiseksi, että se on helppo- ja sujuvakäyttöinen. Totta kai on tärkeää myös ihan valvonnan ja tiedotuksen kautta saada sähköpotkulaudat pois jalkakäytäviltä.

Tässä varmasti tarvitaan paljon yhteistyötä yritysten kanssa. Että pysäköinti esimerkiksi tapahtuisi vasta kun on ottanut ensin kuvan siitä, mihin on pysäköinyt, ja pysäköinti keskelle jalkakäytävää estäisi palautuksen. En usko, että tämäntyyppinen yhteistyön rakentaminen ja mekaanisin rakentaminen olisi mahdotonta. Se lisäisi merkittävästi pysäköinnin sujuvuutta.

Tärkeä väline tämä on meillä keskusta-alueella. Parasta se, että pystytään kehittämään ja helpottamaan niiden käyttöä oikeissa paikoissa, mutta vähentämään jalkakäytävillä.

Kiitos.

Valtuutettu Tuomas Tuomi-Nikula

Kiitos, puheenjohtaja.

Tosi hyvä puheenvuoro Nuortevalla. Vähän meni sanat suusta siinä. Todellakin jalkakäytäväpysäköinti on muutenkin huonolla tolalla. Siellä

16.2.2022

on paljon muitakin vehkeitä kuin vaan potkulautoja, mitkä ei sinne kuulu. Olisi todella tärkeää, että emme edistä sitä, että siellä on myös sähköpotkulaudat.

Castrénin datat onnettomuuksista oli jälleen kerran aika hälyttäviä. 4 000 vuotta sairaslomaa, oliko se niin, yhden vuoden aikana ja mitä kaikkea, tehohoitojaksot. Valtuutettu Kettusen ajatus siitä, että kun kerran kaadut potkulaudalla, niin et enää kaadu. Se tietysti olisi kiva, jos näin on, mutta autollakin joskus ajaa kolarin, ja voi joutua uudestaan kolariin tai kaatua pyörällä. Ei tämä sinällään mikään uusi ilmiö ole. Onhan näillä Helsingissäkin jo vuosia ajeltu, ja tilastot näyttää vain huonommalta. Tuohon on sinällään vaikea uskoa, vaikka se olisikin kiva, että jengi ei niitä enää kaatuisi, kun ne on kerran jo kaatunut. Tosi tärkeää mun mielestä, että yritetään edistää turvallista liikennettä. Kun me tiedetään, että ne on hyviä välineitä liikkua ja niissä on paljon hyviä puolia, niin siksi myös ehdottomasti yhteistyössä toimijoiden kanssa jatkaa hyvää keskustelua.

Kiitos paljon.

43 §

Esityslistan asia nro 17

VALTUUTETTU OTTO MEREN ALOITE KANTAKAUPUNGIN 24 H -PYSÄKÖINTIPAikkojen MUUTTAMISESTA MAKSULLISIKSI

Valtuutettu Otto Meri

Kiitos, puheenjohtaja.

Oon äärimmäisen tyytyväinen kaupunginhallitukseen vastaukseen. Tämä saattaa vaikuttaa pieneltä asialta, mutta on kyse jälleen kerran siitä, niin kuin Hitas-järjestelmänkin osalta, luovutetaanko meidän yhteistä omaisuutta, helsinkiläisten omaisuutta asianmukaiseen hintaan vai alihintaan ja onko meidän yhteisten resurssien käyttäminen niin tehokasta kuin mahdollista. Kantakaupungin maksuttomien pysäköintipaikkojen osalta se ei ole ollut, kun se on mahdollistanut ajoneuvojen pitkäaikaissäilytyksen ja tehottoman käytön ja vienyt arvokasta

16.2.2022

katutilaa muilta toiminnoilta. Ennen kaikkea muilta ajoneuvoilta, jotka ovat enemmän tarvinneet tilaa, mutta toki muiltakin.

Pidän hyvänä, että tämä strategia on nyt ja linjaukset, että kantakaupungin, jossa maan arvo on kaikista korkeinta, maksuttomista pysäköintipaikoista maan päällä luovutaan. Oon iloinen lisäyksestä, joka kaupunginhallituksessa tehtiin, että asetettiin myös määräaikoja. Ettei se vaan jää ilmassa leijuvaksi tavoitetilaksi, vaan tämän vuoden loppuun mennessä jatketaan ja tehdään ne muutokset. Meillä on edelleen aika paljon maksuttomia paikkoja, niin että saadaan ne käyttöön. Etenkin nyt kun pysäköintipaikkojen määrä vähenee yleisesti kantakaupungissa, siis maanpäällisten, pidän tätä erittäin hyvänä. Taas ollaan askeleen lähempänä sitä tavoitetilaa, että entistä vähemmän hukataan yhteisiä resursseja ja luovutetaan niitä alihintaan. Nyt vaan tuumasta toimeen tämän aloitteen toteuttamisen suhteen.

46 §

Esityslistan asia nro 20

VALTUUTETTU MINJA KOSKELAN ALOITE LÄHETEKÄYTÄNTÖJEN SUJUVOITTAMISESTA NUORISOPSYKIATRISEEN ARVIOON PÄÄSEMISEKSI

Valtuutettu Minja Koskela

Kiitos, puheenjohtaja.

Todettakoon tähän alkuun, että lähetekäytäntöjen sujuvoittaminen ei yksin tokikaan ratkaise mielenterveyden kriisiä, vaan rakenteet on saatava kokonaisuudessa kuntoon. Mä kuitenkin ajattelen, että lähetekäytäntöjen sujuvoittaminen on yksi keino edistää asiaa.

Viime kesänä mä luin uutisen siitä, että Kokkolassa on tartuttu nuorten mielenterveysongelmiin nopeasti ja tehokkaasti. Yle uutisoi silloin näin: "Nuorisopsykiatrian arvion pääsee Kokkolassa ilman lääkärin lähetettä esimerkiksi koulukuraattorin kautta. Vaikka jonoaikaa kertyisi-kin, hoidon tarve on arvioitu ja tuesta jonotuksen ajaksi on sovittu."

16.2.2022

Mä mietin, kun mä luin tätä uutista, että voisiko Helsingissä soveltaa vastaavia malleja, ja me luonnosteltiin Titta Hiltusen kanssa tämä aloite. Aloitevastauksessa todetaan, että terveydenhuoltolain tulkinta aloitteessa ehdotetulla tavalla ei ole mahdollinen, mutta on kuitenkin niin, että muualla Suomessa psykologit kirjoittavat jo lähetteitä. Esimerkiksi Forssassa lähetteen voi kirjoittaa psykologi, koulukuraattori tai kouluterveydenhoitaja. Kokkolassa toimivassa Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveysterveystyöryhmä Soiten nuorisopsykiatrisella koko hoitopolku perusterveydenhuollosta nuorisopsykiatriaan toimii täysin lähetteettömästi. Soitessa on luotu perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon väliin semmoinen nuorten akuutti malli. Riippumatta siitä, eteneekö hoitopolku erikoissairaanhoidon vai jatketaanko sitä perusterveydenhuollossa, nuori ja nuoren perhe saavat apua moniammatillisesti ja hoitosuunnitelma tehdään heti.

Mä soitin Soiteen, ja sieltä sanottiin, että mallin peruseriaate on se, että ihmiset liikkuvat, eivät paperit. Tämän pohjalta olen esittänyt kaupunginhallitusvaiheessa, että Helsinki kehittää muita malleja tarkastellen sekä oman toimintansa lähtökohdista käsin omia lähetekäytäntöjään niin, että prosessista koituisi mahdollisimman vähän byrokraattista kuormitusta nuorille ja heidän perheilleen. Koska tässä nyt on vaan kaksi minuuttia aikaa, mä otan uuden puheenvuoron ja esitän toisen mahdollisen paikallisen ratkaisun, joka on kaupunginhallitusvaiheessa huomioitu.

Valtuutettu Titta Hiltunen

Kiitos, puheenjohtaja.

Taidamme valtuutettu Koskelan kanssa puhua vähän ristiin, mutta ei se haittaa. Tämä on tärkeä asia eli voidaan puhua molemmat samasta asiasta.

Vaikka tämä aloite ei saanutkaan ihan sellaista loppua, mistä valtuutettu Koskela tuossa puhui ja mitä täällä haettiin, niin oon kuitenkin iloinen, että kaupunginhallitusvaiheessa aloitevastaukseen saatiin maininta, että Mieppien toimintaa kehitetään niin, että Miepissä toimiva psykologi voi ohjata nuoren suoraan lääkäriin, jos nuorella on tarvetta tällaiselle läheteelle. Mieppien perustaminenhan on ollut merkittävä parannus kaupungin mielenterveyspalveluihin. On musta ainakin tosi tärkeätä, että nyt kun meillä on mielenterveyskriisi käynnissä, niin meillä on olemassa matalan kynnyksen mielenterveyspalveluita, joihin voi oikeasti vaan kävellä sisään.

16.2.2022

Mieppi-systeemissä on kuitenkin joitakin valuvikoja. Yksi merkittävä niistä on mun mielestä se, että osa niistä ihmisistä, jotka tulee hakemaan matalan kynnyksen apua, kuitenkin lopulta tarvitsee muutakin hoitoa kuin sitä, mitä Miepissä on tarjolla. Eli joku ihminen saattaa tulla Mieppiin, käydä siellä 1–5 kertaa saamassa keskusteluapua, mutta sen jälkeen todetaan, että hän tarvitsisi vieläkin apua mielenterveysongelmiinsa. Mutta Miepissä ei ole sellaista lääkäriä, joka antaisi sitä hoitoa tai ohjaisi eteenpäin tätä ihmistä vaikkapa kohti kuntoutuspsykoterapiaa. Tässä kohtaa tämä ihminen, joka kärsii mielenterveyden haasteista, joutuu tavallaan palaamaan lähtöruutuun eli esimerkiksi hakeutumaan terveystieteidenkeskukseen. Monesti mielenterveysongelmiin liittyy jonkinlaisia toimintakyvyn alenemista, niin tämä pompottelu takaisin terveystieteidenkeskukseen saattaa suuresti vaikeuttaa sitä, että ihminen saa sen avun, mitä hän tarvitsee.

Mielestäni Miepin mahdollisuuksia ohjata ihmisiä vaativampaan jatkohoitoon pitääkin kehittää jotenkin. Musta tämä aloitevastaus antaa siihen jonkinlaisia mahdollisuuksia, mutta kehittämistä täytyy tietysti jatkaa.

Kiitos.

Valtuutettu Minja Koskela

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Hiltunen sanoi aika paljon niitä asioita, joita itsekkin pidän tärkeänä ja ajattelin tässä korostaa. Eli juuri sitä, että Helsinki tarkastelee mahdollisuutta kehittää Mieppien toimintaa siten, että Miepin psykologit voisivat ohjata nuoren suoraan lääkäriin, jos tarve tälle läheteelle ilmenee. Tämä on siis kaupunginhallitusvaiheessa sovittu asia, että tätä mahdollisuutta tarkastellaan. Olen tosi iloinen siitä, että tämä kirjaus saatiin. Koska tällä hetkellä me varmasti kaikki tunnustetaan se tosiasia, että lääkäriaikoja on vaikea saada. Jos sellaisella nuorella, joka hakeutuu Mieppiin ja on sinne päässyt, jos on lisäksi lähtökohtaisesti vähäisesti resursseja tai tukea hoitoon hakeutumiseen tai sen hoidon hakeutumisen jatkoon selvittämiseen, niin pahimmillaan tässä kohdassa voi jäädä palveluverkoston väliinputoajaksi. Tämä on nähdäkseni kaikkien resurssien tuhlaamista. Kun asian voisi hoitaa sekä terveydenhuoltojärjestelmän että nuoren näkökulmasta nykyistä tehokkaammin.

16.2.2022

Sen takia mä pidän erinomaisena, että tämän aloitteen myötä myös Helsinki ryhtyy pohtimaan Mieppien toimintaa niin, että integraatio olisi parempaa ja että sitä kautta olisi paremmat mahdollisuudet päästä lääkäriin hakemaan lähetettä.

Nyt lopuksi mä haluan todeta vielä sen, mitä mä sanoin mun ensimmäisen puheenvuoron aluksi. Lähetekäytäntöjen sujuvoittaminen ei yksin ratkaise mielenterveyden kriisiä, mutta tämä on yksi toimenpide. Me tarvitaan ilman muuta lisää keskustelua resursseista ja laajemmista rakenteellisista toimenpiteistä. Mutta olen iloinen, että tämän aloitteen myötä toivottavasti saadaan sellaisia käytäntöjä, jotka voivat yksittäisiä nuoria auttaa.

Ledamoten Thomas Wallgren

Tack, bästa ordförande.

Tack till ledamöterna Hiltunen och Koskela för deras viktiga inlägg i diskussionen.

Haluan tässä yhteydessä vielä kerran muistuttaa valtuustoa siitä, että jos jokin asia on dramaattisen huonolla tolalla Helsingissä ruotsinkielisen väestön kohdalla, niin se on nimenomaan nuorisopsykiatria. Toivon, että valtuusto, me kaikki täällä voidaan huomioida, että hyvin kaksikieliset, erittäin hyvin suomea osaavat nuoret, jotka joutuvat mielenterveyden vaikeuksiin, on hyvin haavoittuvia. Meillä on aivan katastrofaalisen huonot resurssit, huonot valmiudet hoitaa näitä ihmisiä, vastata heidän tarpeisiin. Toivon, että me yhdessä voidaan pitää tämä mielessä, kun näitä asioita edistetään.

16.2.2022

47 §

Esityslistan asia nro 21

VALTUUTETTU MIRITA SAXBERGIN ALOITE KUPLAHALLISTA LAAJASALON LIIKUNTA-
PUISTOON

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki

Arvoisa puheenjohtaja.

Aloitevastauksessa todetaan, että liikuntapuiston aluetta selvitetään nyt kun kaupunginhallituksen hyväksymän varikkoselvityksen perusteella Laajasalon raitiovaunuvarikko siirtyy ainakin 30-luvulle. Haluan tässä sanoa, että on tärkeää, että selvitys tehdään varsin pikaisesti, jotta päästään etenemään näissä hankkeissa.

Eilen kulttuurin ja vapaa-ajan lautakunta totesi, että meillä on kohtuullisen hyvä tilanne kesäaikaan jalkapallokenttien suhteen, mutta sen sijaan talvisaikaan tarvitsemme lämmitettäviä kenttiä enemmän. Myös on paljon toiveita, haluja halleista, erityyppisistä. Jotta tämä ei siirry pitkälle tulevaisuuteen tämä LPS:n hanke, on tärkeitä, että tämä etenee.

Samaan aikaan tässä ymmärtääkseni selvitetään muun muassa siitä, olisiko urheilupuistoon, liikuntapuistoon mahdollista selvittää uimahallia. Totean, että Laajasalosta on tulossa noin 40 000 asukkaan kaupunginosa. Nopeasti katsoin. Se sijoittuu silloin 30 suurimman suomalaisen kaupungin joukkoon. Se on silloin Kirkkonummen kokoinen. Jos Herttoniemenranta ja Tammisalo lasketaan mukaan, niin sitten on Kotkan, Porvoo, Salon kokoisesta kaupungista kysymys. Siinä mielessä urheilupuiston palveluiden kehittäminen sekä jalkapallon talviolosuhteiden kannalta että uinnin osalta olisi hyvin tärkeää.

Olen ymmärtänyt, että on ollut sekä yksityistä kiinnostusta että myös mahdollisesti Helsingin osittain omistamalla Urheiluhalleilla. Sen vuoksi haluan sanoa, että pitää kiirehtiä selvitystä liikuntapuiston kehittämisestä. Mikkelin kokoinen alue, niin ei ole kohtuuton ajatus, että siellä olisi uimahalli ja myös jalkapallon talviharjoitteluolosuhteet.

16.2.2022

48 §

Esityslistan asia nro 22

VALTUUTETTU ALVIINA ALAMETSÄN ALOITE SATEENKAARITIE PERUSTAMISESTA

Valtuutettu Laura Korpinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä on ehdotettu elettä sateenkaarivähemmistöjen huomioimiseksi tämmöisen sateenkaaritien myötä. Suomessahan mainitut vähemmistöt on juhlittu vähemmistö, jolla on kulkueita ja liputuksia, erilaisia teemaviikkoja ja peräti -kuukausia. Tämä ehdotus, että tämä katu tai tie toteutettaisiin kesän 2022 kesäkatujen yhteydessä, on kyllä aika lattea tai voisiko sanoa väritön toteutustapa. Jos oikeasti haluttaisi jotain elettä näiden vähemmistöjen eteen, silloin oltaisi ehdotettu, että tämä sateenkaaritie asetettaisiin vaikkapa Saudi-Arabian, Venäjän, Irakin tai Iranin suurlähetystön läheisyyteen. Sellaista ehdotusta olisi voinut peräti kannattaa.

Tässä tilanteessa näen, että tällaisena toteutuksena kyse on lähinnä rahan tuhlauksesta. Käyttäisin nämäkin varat mieluummin vaikka vanhuksille ja vammaisille Helsingissä. Sen vuoksi ehdotan asian palauttamista valmisteluun siten, että sateenkaaritien toteutuksesta ehdotetulla tavalla luovutaan.

Kiitos.

Valtuutettu Mika Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja.

Mielestäni poliittinen pakkosyöttö ei ole suotavaa eikä ole omiaan edistämään suvaitsevaisuutta. Kannatan valtuutettu Korpisen palautustystä.

16.2.2022

Valtuutettu Jussi Halla-aho

Ennen vanhaan Neuvostoliitto ja Neuvostoliiton ystävät edistivät maailmanrauhaa pystyttämällä maailmanrauhalle näkyviä monumentteja, kun todellisuudessa maailmanrauhaa olisi paljon tehokkaammin edistetty sillä, että lopetetaan sotiminen ja sodalla uhkaaminen. Vähän samalla tavalla woke-henkinen väki pyrkii edistämään yhdenvertaisuutta pystyttämällä monumentteja yhdenvertaisuudelle, kun todellisuudessa yhdenvertaisuuden toteutumiseen riittää se, että kohdellaan kaikkia ihmisiä yhdenvertaisesti.

Minun mielestäni on vähän ongelmallista julistaa tai pakkosyöttää poliittisia ideologioita, kuten sateenkaari-ideologiaa, julkisessa tilassa. Jokaisella tietysti pitää olla oikeus maalata yksityisiä tiloja sellaiseksi kuin haluaa, mutta yhteisen tilan pitäisi kaikeksi olla sellaista, että kaikki tuntevat siellä olonsa mukavaksi. Minun mielestäni tällainen julistaminen ei julkiseen tilaan kuulu. Tästä syystä kannatan myös valtuutettu Korpisen palautusta.

Valtuutettu Tuomas Rantanen

En kannata palautusta. Lähinnä halusin ihmetellä sitä, että palautuksen tekijä valtuutettu Korpinen nähdäkseni aikaisemmassa esityslistan kohdassa vastusti nimenomaan sitä, että kaupunki ottaisi kantaa johonkin yksittäisiin ulkopoliittisiin asioihin, ja nyt sitten omassa puheenvuorossaan toivoi, että tässä otettaisiin kantaa johonkin tiettyihin maihin ja niiden politiikkaan ihan konkreettisesti. Näen tässä jonkinlaista valikoivaa ristiriitaisuutta.

Mutta tosiaan en kannata tätä palautusta itse missään tapauksessa. Mun mielestä kaupungilla on hyvä syy osallistua tämän tyyppisiin keskusteluihin sillä tavalla kuin tässä on päätetty tehdä.

Kiitoksia.

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

16.2.2022

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:
Protokollet justerat och godkänt:

Lauri Menna
johtava asiantuntija
ledande sakkunnig